

MELHUS
KOMMUNE

Økonomi- og handlingsplan 2018-2021

1 Innhold

1	INNOLD	2
2	FORORD	3
3	UTFORDRINGSBILDET - STATUS OG UTVIKLINGSTREKK	4
3.1	MELHUS KOMMUNES VISJON	4
3.2	NASJONALE FØRINGER OG SATSNINGER	4
3.3	LOKALE TREKK OG VURDERINGER	6
3.4	KOMMUNEN SOM ORGANISASJON	15
4	ØKONOMIBILDET	17
4.1	GRUNNLAGET FOR BUDSJETTPERIODEN	17
4.2	INVESTERINGER	28
4.3	DRIFTSBALANSE I PERIODEN	41
4.4	NETTO RAMMER	42
5	SENTRALADMINISTRASJONEN	58
5.1	OMRÅDET OMFATTER	58
5.2	ANSVARsomRÅDE	58
5.3	MÅL OG RESULTAT	59
6	OPPVEKST OG KULTUR	62
6.1	OM SEKTOREN	62
6.2	BARNEHAGE	62
6.3	GRUNNSKOLE	68
6.4	KULTUR OG FRITID	74
7	HELSE OG VELFERD	77
7.1	OM SEKTOREN	77
7.2	AKTIVITET OG BEVEGELSE	79
7.3	BO OG AVLASTNING	82
7.4	FAMILIE OG FOREBYGGING	84
7.5	INSTITUSJONSBASERTE TJENESTER	87
7.6	HJEMMEBASERTE TJENESTER	91
7.7	LÆRING OG TILRETTELAGT ARBEID	94
8	PLAN OG UTVIKLING	97
8.1	OM SEKTOREN	97
8.2	PLAN	97
8.3	AREALFORVALTNING	97
8.4	BYGG OG EIENDOM	101
8.5	TEKNISK DRIFT	104

2 Forord

Melhus er en kommune i vekst og utvikling.

I løpet av de siste ti år har innbyggertallet i Melhus økt med to tusen, og i dag er vi 16.330. Innen 2030 er vi kanskje 19-20 tusen som bor i kommunen. Melhus kommunen er i endring, og det er også verden rundt oss. Dette er bakteppet når vi skal ruste oss for framtida.

Økonomi- og handlingsplan 2018-2021 ble vedtatt i kommunestyret 12.12.17, etter en lang og grundig administrativ og politisk prosess. Her legges føringene for drift og utvikling av kommunen i åra som kommer, og de valgene vi gjør i dag vil ha betydning for tjenestetilbudet framover. Vi er i den heldige situasjonen at vi er en kommune i vekst, noe som dels har sammenheng med vår geografiske plassering nær Trondheim. I tillegg har vi gode tjenester, og er en kommune som har orden på økonomien. Det er attraktivt å bo i Melhus.

Men vekst gir også utfordringer. Kommunestyret i Melhus ønsker at vi fortsatt skal ha et godt tjenestetilbud. Derfor er det satt i gang flere prosesser for å legge om til et bærekraftig tjenestetilbud på alle områder. Det er særlig fokus på å få pleie- og omsorgstjenester som er robust nok til å møte ei framtid med flere eldre. Gjennom prosjektet «Hundre år i eget hjem - aktiv i eget liv» er målet at vi alle i større grad skal ta ansvar for eget liv, og dermed oppleve mer glede og mestring i hverdagen. I denne sammenhengen er også satsingen på folkehelse viktig, for alle aldersgrupper.

Denne økonomi- og handlingsplanen strekker seg ut i inneværende valgperiode og inn i den neste. Vi har en utfordrende økonomi med høy gjeldsgrad og samtidig store oppgaver foran oss, og det var derfor gledelig at kommunestyret denne gangen var enstemmig i sitt vedtak om vegen videre. En slik enighet på politisk nivå kombinert med et grundig forarbeid og god budsjettdisiplin hos administrasjonen vil gjøre at vi har grunn til å se positivt på framtida – hva den nå enn vil bringe.

Lykke til med arbeidet!

Gunnar Krogstad

ordfører

3 Utfordringsbildet - status og utviklingstrekk

3.1 Melhus kommunes visjon

Melhus kommune skal være en mangfoldig kommune der det er mulig å være modig

3.2 Nasjonale føringer og satsninger

Finansielt

Den største endringen i statsbudsjettet sammenliknet med det økonomiske opplegget i kommuneproposisjonen er knyttet til skatteinntektene for 2017. Det er nå anslått en merskattevekst i 2017 på om lag 4 mrd. kroner. Denne merskatteveksten ble gjort kjent allerede i august i år, og som i 2017 har merskatteveksten bakgrunn i ekstraordinært store uttak av utbytter som trolig skyldes tilpasninger til skattereformen. Veksten i frie inntekter ligger for øvrig helt nederst i det angitte intervallet for inntektsvekst i kommuneproposisjonen 2018.

Merskatteveksten gir økt økonomisk handlingsrom i 2017, men påvirker ikke handlingsrommet i 2018. Dette skyldes at regjeringen gjennom kommuneproposisjonen har signalisert nivået på inntektene i 2018. Inntektsnivået i 2018 endres således ikke som følge av merskatteveksten i 2017. Merskatteveksten i 2017 kan dermed ses på som en forskuttering av den veksten i frie inntekter som kommuneproposisjonen la opp til for 2018. Merskatteveksten i 2017 er en engangsinntekt som ikke vil kunne finansiere varige økninger i driftsutgiftene.

I tabellen nedenfor vises veksten i frie inntekter i 2018 regnet med utgangspunkt i hva inntektsnivået ville vært i 2017, dersom det ikke hadde kommet merskattevekst.

	Komprp 2018 Mrd. kr.	Statsbudsj 2018 Mrd. kr.
Vekst frie inntekter	3,8-4,3	3,8
Opptrappingsplan rus	0,3	0,3
Tidlig innsats bhage/skole	0,2	0,2
Forebygg tiltak barn/unge	0,2	0,2
Ferjefylker	0,1	0,1
Demografi	2,2	2,2
Pensjonskostnader	0,35	0,35
Handlingsrom	0,45-0,95	0,45

Veksten i frie inntekter er fordelt med 3,6 mrd. kroner til kommunene og 0,2 mrd. kroner til fylkeskommunene. Halvparten av realveksten i fylkeskommunene går til ferjefylker med særskilt fordeling. Hele økningen i merutgifter på 2,2 mrd. kroner knyttet til den demografiske utviklingen tilskrives kommunene.

800 mill. kroner av veksten i frie inntekter er begrunnet i statlige satsinger. Satsingene fordeler seg slik:

Statlige satsinger innenfor veksten i frie inntekter	Mill kr
Opptrappingsplan rusfeltet	300
Tidlig innsats i skole og barnehage	200
Forebyggende tiltak for barn, unge og familier	200
Særskilt fordeling til ferjefylkene	100
Sum	800

Det er lagt opp til en kutt i toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester. Dette svekker toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester ved at innslagspunktet øker med kr 50.000 utover lønnsvekst. Dette vil føre til prioriteringsutfordringer i kommunene, og mulig kutt i tjenester til andre brukere. Kommunene vil med dette forslaget i 2017 få kompensert 80 prosent av netto

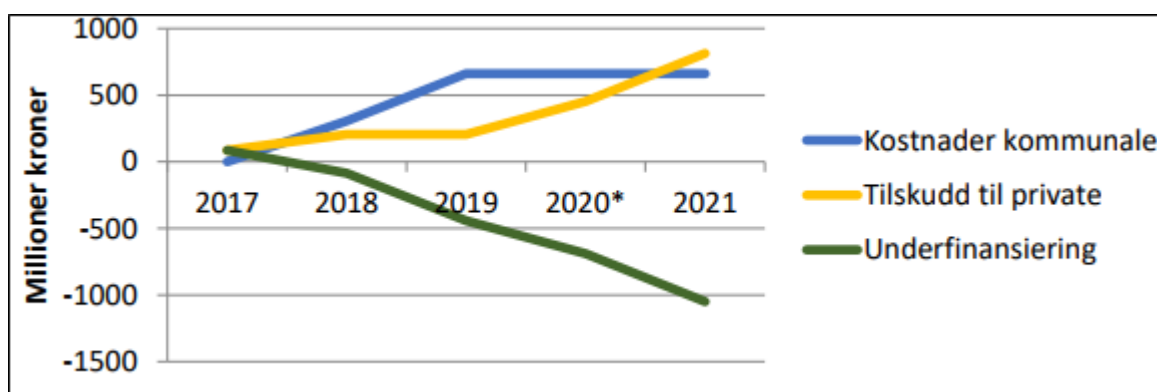
lønnsutgifter til helse og omsorgstjenester til enkeltbrukere ut over et innslagspunkt på 1 235 000 kroner. Ordningen gjelder fortsatt kun for tjenestemottakere til og med det året de fyller 67 år.

Barnehage:

Maksimal foreldrebetaling i barnehagene økes med 110 kroner per måned utover lønns- og prisvekst (realvekst). Maksimal foreldrebetaling blir 2 910 kroner per måned. Siden realveksten reduserer behovet for kommunal finansiering gjennom frie inntekter, reduseres rammetilskuddet til kommunene med 0,3 mrd. kroner.

Nye bemannings- og pedagognormer skal etter planen gjelde fra 1. august 2018. I statsbudsjettet for 2018 er det bevilget 424 millioner kroner til ordningen. Halvparten av pengene går direkte til private barnehager gjennom særskilt tilskudd. Dette videreføres frem til 2020. Deretter finansieres private barnehager med utgangspunkt i kostnadene til kommunale barnehager i to år gamle regnskap. Derfor vil tilskuddene til private barnehager øke betydelig fra 2020. Manglende finansiering innebærer at mange kommuner må gjøre omdisponeringer og prioritere ned andre tjenester for å kunne oppfylle normene i årene fremover. Noen kommuner blir spesielt hardt rammet.

Figuren under illustrerer gapet mellom statlige overføringer og forventet utgiftsøkning knyttet til pedagognormen for årene 2018-21. Bemanningsnormen er omtrent på plass for kommunene samlet, men det varierer mye fra kommune til kommune.

Skole:

I statsbudsjettet legges det til grunn at kommunene vil benytte 200 mill. kroner av realveksten i de frie midlene til tidlig innsats i barnehage og skole

Barnevern:

Det settes av 80 millioner til en strategi for å styrke kompetansen i barnevernet. Strategien gjelder for perioden 2018-2024, og skal forberede kommunene på et større kommunalt ansvar for barnevernet (barnevernreformen) fra 2020.

Opptrappingsplan på rusfeltet:

300 mill. kroner av veksten i frie inntekter er begrunnet med en økt satsing på rusfeltet.

Opptrappingsplanen har en bred tilnærming, med tidlig innsats og god samordnet oppfølging som et sentralt grunnlag. Samtidig er utfordringen i kommunesektoren å skaffe tilstrekkelige og gode tilbud på boligområdet, der er det fortsatt behov for økt kapasitet.

Digitalisering:

I statsbudsjettet signaliseres det at digitalisering er et satsningsområde innenfor alle sektorer i staten. Det må derfor forventes at det vil komme mange store strukturelle omlegginger initiert fra staten, der digitalisering vil være en sentral del av omleggingen. Mange prosjekter antas å kunne få betydelige økonomiske og administrative konsekvenser for kommunal sektor. Så langt har det bare vært staten som har fått midler over statsbudsjettet til gjennomføringen. Kommunal sektor forventes å dekke dette over egne budsjetter.

KS Finansieringsordning for felles digitaliseringsprosjekter omfatter utgifter til utvikling av prosjekter som kommuner og fylkeskommuner selv tar initiativet til, og selv gjennomfører for å etablere nye fellesløsninger. KS Finansieringsordning er en mellomfinansiering. Prosjekter som får finansiering, skal ha en plan for å betale pengene tilbake til ordningen etter hvert som løsningen tas i bruk av kommuner og/eller fylkeskommuner.

Eiendomsskatt:

Regjeringen foreslår å fjerne adgangen til å skrive ut eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner, med unntak for vannkraftanlegg, vindkraftverk og de delene av petroleumsanlegg for olje og gass som omfattes av petroleumsskatteloven.

I proposisjonen anslås kommunenes inntektstap til omlag 800 millioner kroner. Anslaget er usikkert. Det bygger ikke på nærmere undersøkelser eller beregninger, slik at inntektstapet kan bli større. Det er foreslått overgangsregler som skal gi en trinnvis reduksjon i skatteinntektene over fem år fra og med 2019.

Overordnede føringer miljø.

Miljødirektoratet har klargjort nasjonale føringer i veiviser for kommunal miljøforvaltning, Miljøkommune.no:

<http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/planlegging1/Overordnede-foringer/>

3.3 Lokale trekk og vurderinger

3.3.1 Befolkningen - prognoser

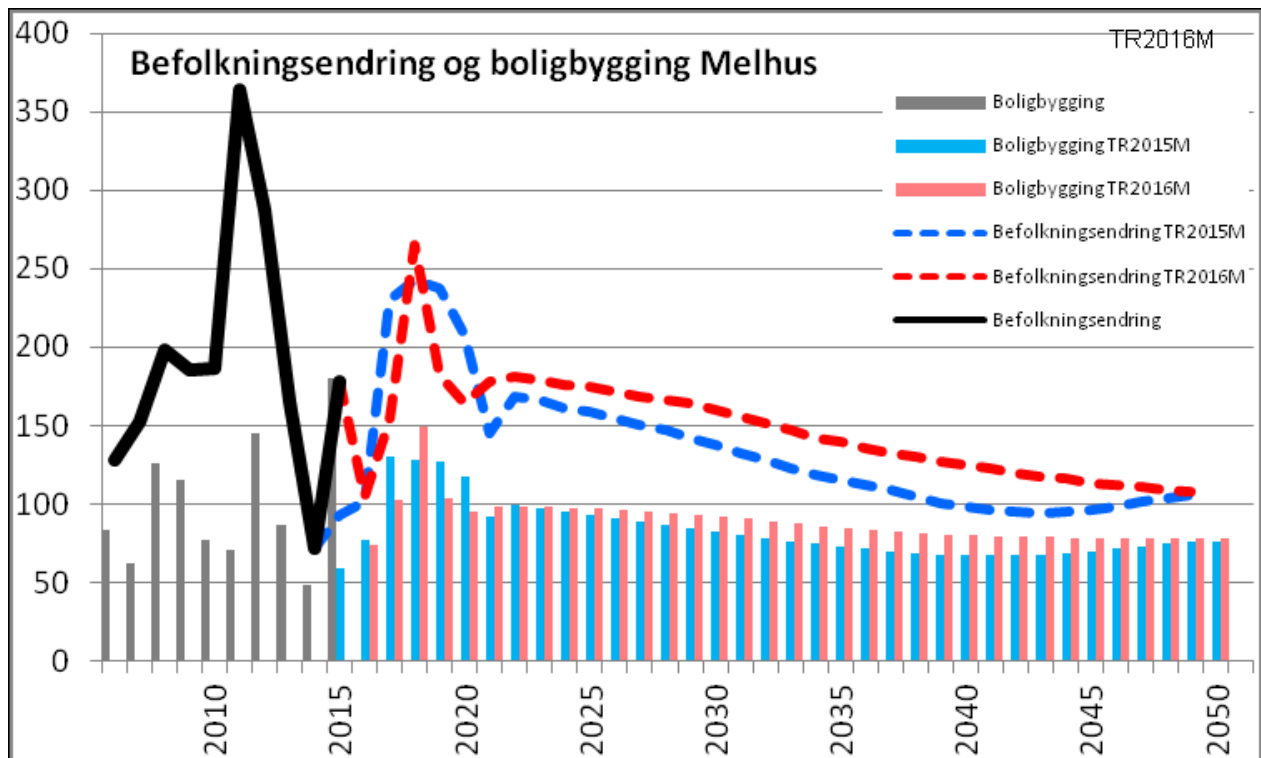
Trondheimsregionen bestiller hvert år befolkningsprognoser for kommunene i regionen (Trondheim, Rissa, Orkdal, Midtre Gauldal, Melhus, Skaun, Klæbu, Malvik, Stjørdal og Leksvik). Befolkningsframskrivingene gir viktig informasjon til kommunens planarbeid, som i arbeid med økonomi- og temaplaner, i dimensjonering av tjenestetilbud, i konsekvensanalyser og i arbeidet med reguleringsplaner.

Det gjøres forutsetninger om hvordan fruktbarhet, dødelighet, flyttemønster og boligbygging vil utvikle seg over tid. Gitt disse forutsetningene beregnes det hvordan befolkningsutviklingen vil utvikle seg i kommunen, og mer detaljert ned på planser og alder. Planer er definert ut fra opptaksområder (skolekretser).

Usikkerheten til prognosen vil øke jo lenger ut i prognosen og jo mindre geografisk område som framskrives.

De sist oppdaterte prognosene for regionen og den enkelte kommune ligger her:

<https://trondheimsregionen.no/> .

Diagrammet over viser utviklingen frem mot 2050. Dette er basert på prognoser utarbeidet i 2016. Oppdaterte prognoser vil foreligge i månedsskifte november, desember.

3.3.2 Særlige lokale trekk

Større byggeprosjekt

Melhus kommune vil i planperioden 2018-2021 ha tre større byggeprosjekter gående. I perioden 2018 til juni 2019 vil kommunen bygge ferdig en ny fem avdelings barnehage på Korsvegen og en ny seks avdelings barnehage på Ler. Utover dette vil byggingen av en ny barneskole på Gimse med tilhørende hall med en spilleflate være påbegynt i planperioden. Når arbeidet startes opp og avsluttes er ennå ikke fastlagt eksakt, men ambisjonsnivået er ferdigstillelse og innflytting 1. januar 2022.

Det legges også opp til en relativ stor investering i ny driftssentral på Teknisk drift i Hofstad leir med mulig byggestart og tomteerverv i 2018. Videre skal det installeres målere for å kunne måle effektforbruket på all gatebelysning i kommunen herunder også utskifting av deler av de eksisterende lysarmaturer samt kabler knyttet til lyspunktene. Dette er ett omfattende arbeid.

Klima - miljø

Miljø

Kommunens miljøatsing er nedfelt i Miljøplan vedtatt i kommunestyret 28.11.2006 i sak 72/06. Miljøplanoppfølgingen skal styrke kommunen som samfunnsutvikler ved å "...oppnå økt gjennomslagskraft for viktige miljøhensyn innen en rekke politikkområder, bl.a. innen arealpolitikken, innkjøpspolitikken og viktige områder som energi, biologisk mangfold, forurensning, kulturminner og kulturmiljøer, friluftsliv, barn og unge, framtidrettet produksjon og forbruk, internasjonalt samarbeid, livskvalitet og folkehelse".

Miljøplanens 4 langsiktige fokusområder er konkretisert gjennom følgende langsiktige tiltakspakker:

1. Miljøovervåking

- Naturoppsynet videreutvikles og synliggjøres som en profesjonell felttjeneste knyttet til kommunens utmarksarealer.

- Styrking av kartlegging og informasjon knyttet til biologisk mangfold, kulturminner og forurensningskilder.
- Naturskadekartlegging og -vurdering. Utvikling av risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) synliggjort gjennom geografiske informasjonssystemer (GIS).
- Innføre miljøledelsessystem i kommuneorganisasjonen.

2. Rene og sunne omgivelser

- Sjøppelaksjoner som privat/offentlig dugnad.
- Rene vassdrag.
- Håndtering av rivningsavfall, masser og deponi knyttet til anleggs- og byggeaktivitet.
- Håndtering av grunnforurensning.
- Håndtering av støvflukt fra grustak og større utbyggingsområder.

3. Tettstedsutvikling og miljøverdier

- Attraktive utemiljøer i Melhus sentrum.
- Tilrettelegge tettstedsnære turområder.
- Alternative energiløsninger.
- Miljøvennlig tettstedsutvikling og landbruk som miljøgode.

4. Helse og miljø

- Regulere og tilrettelegge Anemarka, Sjetnemarka, og strandområdene på Øysand og Svorksjøen som friområder.
- Barn og miljø.
- Øke tilgjengeligheten og bedre infrastrukturen for grupper med nedsatt funksjonsevne.
- Naturkvalitet og landskap som påvirkningsfaktor - FYSAK, HEPRO og "Verktøykassen".
- Inn på tunet og grønn omsorg i landbruket.
- Forbruksmønster og "grønn hverdag".

Miljøarbeidet i 2017/2018 rettes med bakgrunn i miljøplan særlig mot områdene: Miljøtilsyn og folkehelse, Rene vassdrag (tiltaksorientert vannovervåking, hovedplan for avløp og vannmiljø), Plan for friluftsliv, samt Formidling, skjøtsel og kartlegging av naturmangfold.

Klima og energi

Det ble vedtatt ny Klima- og energiplan i 2013 for 2014-2017, bestående av faktadel og tiltaksdel. Planens hovedmål er at Melhus kommune skal redusere utslippene av klimagasser med 30 % innen 2020 i forhold til utslippene i 1991.

For å kunne gjennomføre planlagte klimatiltak består planen av følgende mål på overordnet nivå:

- **Tiltak A:** Øke kommunens interne kompetanse for å kunne beregne og måle effekt av kommunens klimagassutslipp innenfor de ulike virksomhetene knyttet til relevante og gjeldende indikatorer
- **Tiltak B:** Foreta kartlegging og måling av klimagassutslipp fra utvalgte kilder i kommunen ved bruk av tilgjengelige klimakalkulatorer i samarbeid med KS, SSB, og andre relevante samarbeidspartnere
- **Tiltak C:** Kartlegge rammebetingelser og muligheten for økt produksjon og bruk av bioenergi til fjernvarme i forbindelse med innhenting av anbud.

- **Tiltak D:** Bidra til kartlegging og måling av avfall på kommunenivå i samarbeid med Envina

Tiltaksdelen av planen består av følgende 6 hovedstrategier:

Kampanje for økt klimakunnskap og klimaengasjement

1. Reduserte utslipp fra transport
2. Klimavennlig landbruk og økt matproduksjon
3. Redusert energiforbruk i offentlige og private bygg/boliger
4. Alternativ energiforsyning og energibruk
5. Tilpasning til et klima i endring

Ansvar for gjennomføring av tiltakene er fordelt på kommunens ulike rammeområder og virksomheter. Dette fremgår av tabell med sammenstilling av tiltak bakerst i planens tiltaksdel. Enkelttiltakene fremgår imidlertid ikke av Økonomi og handlingsplanen, og det er dermed ikke rapportert på status knyttet til de enkelte tiltakene. I henhold til Planstrategi for 2016-2019 skulle planen rulleres i 2017, men dette er utsatt til 2018. Det må inkludere en statusoversikt knyttet til tiltakene i gjeldende plan, samt utarbeiding av nye mål og tiltak.

Miljøledelse

Melhus kommune har vært sertifisert etter ISO 14001 Miljøledelse siden februar 2008. Sertifiseringen skjer med utgangspunkt i årlig ekstern revisjon. Sertifiseringen innebærer krav om stadig forbedring av miljøarbeidet og miljøstyringssystemet. Sertifikatet gikk ut i september 2017, og videre sertifisering er utsatt til 2018. Videre sertifisering innebærer at miljøledelsessystemet må oppdateres i henhold til revidert ISO-standard.

Status og resultater i miljøarbeidet presenteres i tertialrapporter og årsmelding.

Her er et kort sammendrag av resultater i 2016:

- Energiforbruk: reduksjon på 21 %.
- Avfallshåndtering: restavfall - reduksjon på 12 %, papiravfall - reduksjon på 9 %.
- Kopipapirforbruk rammeområde 1: reduksjon på 20 %.
- Miljøvennlig innkjøp: 72 % av leverandører utenfor fylkesavtalen har miljøfokus innenfor drift, 61 % av leverandører utenfor fylkesavtalen har miljøfokus innenfor investering.
- Transport: Ved bruk av de to el-bilene har vi en CO2-reduksjon på 1951 kg.

Virksomhetene skal arbeide med følgende felles utvalgte miljøaspekter i 2018:

- Redusere energiforbruket med 4 %
- Redusere restavfall med 2 %
- Redusere papiravfall med 2 %

Noen av virksomhetene har egne utvalgte miljøaspekt. Viser til oversikt over mål og tiltak for de ulike rammeområdene.

Folkehelse

I tillegg til å nå målene i samfunnsdelen, er det avgjørende at kommunen innretter arbeidet slik at det er i tråd med lov og forskrift. Kommunens ansvar for folkehelse er nedfelt i folkehelseloven av 2012, og lovens formål er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelseloven bygger på prinsippet «helse i alt vi gjør». Det betyr at ansvaret for befolkningens helse ikke er lagt til helsetjenesten, men til kommunen som sådan. Kommunen er pålagt å utarbeide en oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen som skal legges til grunn for all planlegging i

kommunen. Det er for å sikre at folkehelsearbeidet løftes opp på et sektorovergripende nivå i kommunen. Kommunens oversiktsdokument ble ferdigstilt og tatt til orientering i kommunestyret i mai 2017. Ifølge forskrift til loven skal det utarbeides et samlet oversiktsdokument hvert fjerde år, og det skal legges til grunn for det langsiktige folkehelsearbeidet.

Forskriften pålegger kommunen å ha løpende oversikt over folkehelsen, og at oversikten dokumenteres på en systematisk og hensiktsmessig måte. Arbeidet skal være kunnskapsbasert og at samordnet. Denne delen av arbeidet er ikke igangsatt, og må prioriteres i neste periode. Med det som utgangspunkt ble det lagt opp til at Oversiktsdokumentet i Melhus kommune skulle danne grunnlag for utarbeiding plan for organisering av det videre folkehelsearbeidet i kommunen, inkludert anbefalte satsningsområder og tiltak.

Digitalisering

Meld. St. 27 (2015–2016) *Digital agenda for Norge* ble lagt fram i april 2016. I meldingen konkluderes det med at Norge har hatt en god utvikling for digitale offentlige tjenester og er et av de mest digitalt modne landene i verden. Samtidig viser undersøkelser at tjenestene kan bli mer brukervennlige.

I *Digital agenda for Norge* er det satt opp fem hovedprioriteringer for den nasjonale IKT-politikken, og disse anses som svært aktuelle for kommunal sektor. KS' digitaliseringsstrategi for kommuner og fylkeskommuner 2017–2020 speiler disse hovedprinsippene slik:

Brukerne i sentrum: Offentlige tjenester skal oppleves som sammenhengende og helhetlige for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor. Forvaltningen skal gjenbruke informasjon i stedet for å spørre på nytt.

IKT er vesentlig for innovasjon og produktivitet: Næringslivet og samfunnet skal kunne utnytte mulighetene som digitaliseringen gir. Myndighetene skal legge til rette for økt digital innovasjon.

Styrket digital kompetanse og deltakelse: Gjelder fra grunnopplæringen og gjennom alle faser i livet. Digitale tjenester skal være lette å forstå og lette å bruke for alle. Avansert IKT-kompetanse og IKT-forskning er en forutsetning for digitalisering av Norge.

Effektiv digitalisering av offentlig sektor: Offentlige digitaliseringsprosjekter skal planlegges og gjennomføres profesjonelt. Gevinster skal realiseres. Markedet skal brukes når det er hensiktsmessig. Stat, kommune og ulike sektorer bør benytte fellesløsninger for å dekke like behov.

Godt personvern og god informasjonssikkerhet: Personvern og informasjonssikkerhet skal være en integrert del av utviklingen og bruken av IKT. Den enkelte innbygger skal i størst mulig grad ha råderett over egne personopplysninger. Informasjonssikkerhet skal ivaretas med utgangspunkt i risikovurderinger basert på trussel- og sårbarhetsinformasjon, og følges opp gjennom god internkontroll.

Utvikling av ny teknologi skjer i rekordfart, og tilgang og kunnskap om dette blir stadig viktigere for å kunne følge med i samfunnsutviklingen. Melhus kommune har sterk befolkningsvekst, og kombinert med krav om stadig utvidede tjenestetilbud, vil det kunne gi press på kommunens ressurser og økonomi. Kombinert med krav om høy kvalitet og tilgjengelighet, vil dette kreve god utnyttelse av tilgjengelige ressurser. Digitalisering vil derfor være en stor drivkraft for måten Melhus kommune organiserer og leverer tjenester på fremover. Det er viktig å påpeke at digitalisering i seg selv ikke er målet, men et middel i forhold til gevinstrealisering.

IT blir stadig viktigere for effektiv og god tjenesteleveranse til innbyggerne, og må i sterkere grad støtte oppunder den digitale utviklingen. Derfor blir det avgjørende å sikre en grunnleggende og moderne IT-plattform, med standardiserte løsninger som ivaretar god samhandling på tvers av hele organisasjonen. For å lykkes med dette er vi avhengig av både tilgjengelige ressurser, kapasitet og kompetanse.

Digitalisering vil fremover innebære større grad av innovasjon og kreve gjennomgripende endringer i organisasjonen og arbeidsmetodikk. Sentralt i dette ligger leveranse av løsninger som møter innbyggernes forventninger om digitale tjenester.

Gjennom digitalisering og økt fokus på digital samhandling, skal Melhus kommune effektivisere og automatisere arbeidsprosesser, informasjonsinnhenting og bidra til kvalitative gode tjenester. Vi skal jobbe for mer helhetstenking i utviklingsarbeidet som skal gjennomføres.

Digitalisering dreier seg i stor grad om endring og fornyelse av tjenester, prosesser og arbeidsmåter. Ikke helt ulikt Lean, som gjennom flere år har blitt brukt om metode for tjenesteeffektivisering i Melhus kommune. Med digitalisering som utgangspunkt vil tjenstedesign kunne inntre som en god metode, og sette fokus på effektivisering og kvalitetsheving gjennom digital samhandling.

De fleste innbyggere bruker i dag ulike plattformer som smarttelefon, nettbrett og/eller PC. Melhus kommunes fremtidige digitale tjenester bør kunne presenteres på disse plattformene uavhengig av skjermstørrelse. Løsningene må være universelt utformet for å følge kravene om universell utforming.

Med bakgrunn i dette må Melhus kommune digitalisere sine tjenester med utgangspunkt i brukernes behov, automatisere så mange regelstyrte prosesser som mulig, følge krav til universell utforming og kommunisere med et klart og godt språk.

For Melhus kommune vil det kort oppsummert, innebære å yte dagens tjenester på et høyere nivå (fornye), gjøre hverdagen enklere for folk flest (forenkle) og modernisere tjenesteforvaltningen med gjenbruk av data (forbedre).

3.3.3 Overordnet planarbeid

Kommuneplanens samfunnsdel

"Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen." Plan og bygningsloven § 11-2

Samfunnsdelen skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres.

All kommunal "sektorplanlegging" bør være forankret i kommuneplanens samfunnsdel. Den er en viktig arena for samordning mellom den enkelte sektors utfordringer og prioriteringer og kommunens samlede utvikling.

Oversikten under med overordnede mål for kommunen er basert på den vedtatte samfunnsdelen. Målene er plassert i ulike fokusområder for å sikre samordning av tiltak og ressurser.

Fokusområde	Overordnet mål
Samfunn	Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati
	Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk
	Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnsikkerhet og beredskap
	Melhus kommune skal legge til rette for utvikling og vekst i hele kommunen
	Melhus kommune skal ha et aktivt jordvern
	Melhus kommune skal ha en aktiv næringspolitikk
	Melhus kommune skal være kjent som kulturkommune
Organisasjon	Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver
	Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere

Fokusområde	Overordnet mål
Tjenester	Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert
	Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre
	Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester
Folkehelse	Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid
	Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid
	Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn
Økonomi	Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi
	Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå

Planstrategi

Planstrategien drøfter kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Status planer og behov for utredninger/ bevilgninger:

- *Konsekvensutredning for Fremo*. Konsekvensutredningen er ferdig/vedtatt.
- *Områdeplan for Ler*. Har vært på høring. Endelig vedtak forventes desember 2017.
- *Områdeplan for Melhus sentrum*. Planprogram er vedtatt. Analysearbeidet og innspillfasen ferdigstilles des. 2017. Planarbeidet prioriteres i 2018.
- *Områdeplan for Brekkåsen*. Arbeidet er ikke påbegynt.
- Utrede Snøscootertraseer for fritidskjøring. Arbeidet er ikke påbegynt.
- *Kommuneplanens samfunnsdel*. Arbeidet er ikke påbegynt.

Tema/ sektorplaner:

- Plan for grustak, steinbrudd og deponi, er vedtatt.
- Hovedplan for skogsbilveger er vedtatt.
- Oversiktsdokument folkehelse, er vedtatt.
- Plan for landbruk, er startet opp, vedtak forventes 2017.
- Plan for friluftsliv er startet opp, høring forventes 2017.
- Hovedplaner for vann og avløp er startet opp.

For budsjettåret 2018 anbefaler rådmannen å prioritere arbeidet med Melhus sentrum.

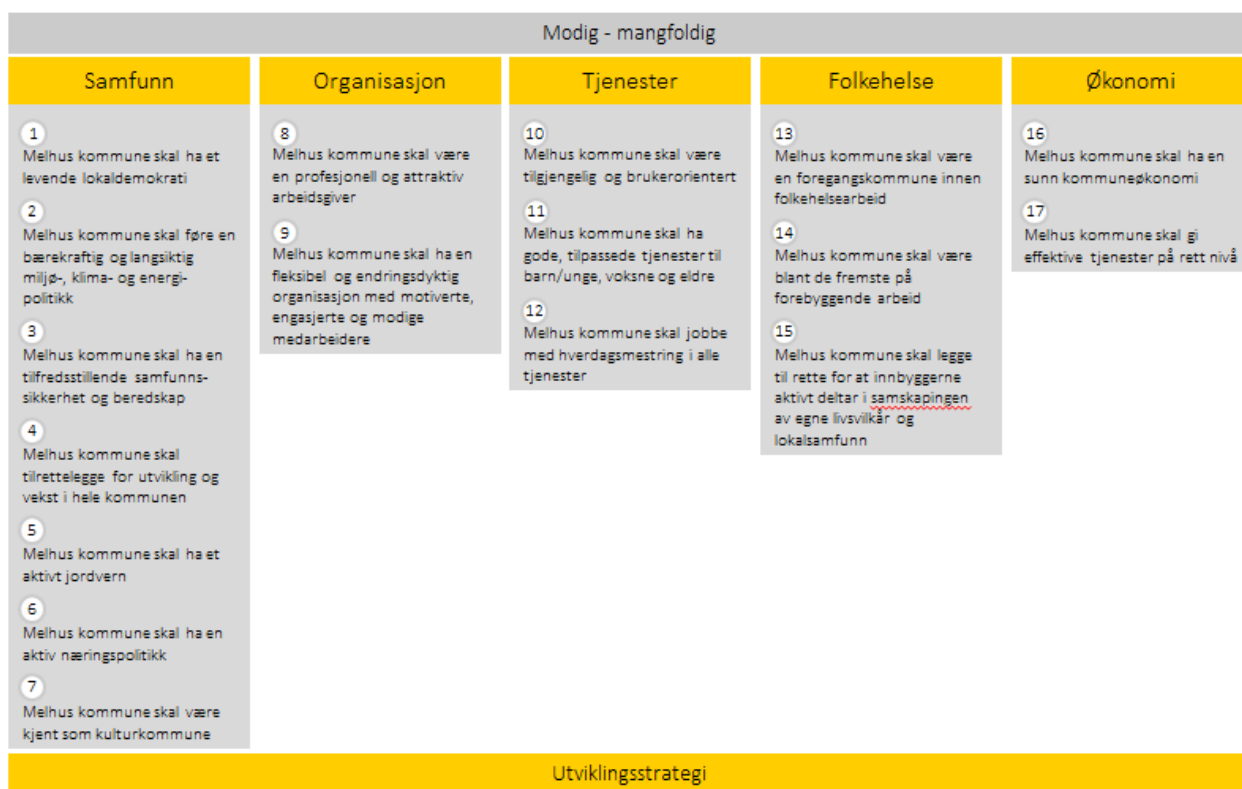
Rådmannen har avsatt 775.000 i 2018 til formålet.

Det vurderes at det vil være hensiktsmessig å rullere KPA i perioden 2018-2021 som en oppfølging av rullering av samfunnsdelen. En slik rullering vil måtte vurderes i ny planstrategi for 2020- 2024. Rullering av KPA vil være ressurskrevende, det vil derfor være nødvendig å sette av ekstra midler i 2020. Dersom øvrige områdeplaner for Lundamo, Kvål, Sjøberg, Hovin skal realiseres vil det bli behov for ytterligere midler.

3.3.4 Styringsystemet

Helhetlig styringsystem bygger på forutsetningen om at kommuneplanen er kommunens viktigste styringsdokument. Kommuneplanene inneholder de overordnede målsettingene og strategiske retningsvalg for kommunens utvikling - både som samfunn og som organisasjon. Kommuneplanen legger føringer for all planlegging, og dette innebærer at alle plandokumenter som utarbeides skal være i tråd med kommuneplanens mål og strategier. Det helhetlige plan- og styringsystemet skal sikre en sterkere sammenheng i kommunens plandokumenter, fra kommuneplanen som det overordnede styringsdokumentet, til økonomiplan med årsbudsjett og til den enkelte virksomhet/enhets årsplan.

I utviklingen av et helhetlig styringsystem er grunntanken å ivareta og balansere flere perspektiver samtidig, slik at vi i større grad styres etter resultater og mål for kvalitet. Kommuneplanen er strukturert i fem *fokusområder med tilhørende hovedmål*, som blir operasjonalisert blant annet gjennom økonomi og handlingsplanen:

Helhetlig mål- og resultatstyring:

Helhetlig styring omfatter all ledelsesmessig aktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål, og å skape best mulig resultater og kvalitet i tjenestene. Den helhetlige styringen omfatter begge fullmaktsnivåene (rådmannen og virksomhetslederne) og skal sikre at styringen skjer likt og samordnet mellom og innen virksomhetsområdene.

Gjennom helhetlig styring ivaretas både folkevalgtes ansvar for strategisk ledelse og administrasjonens ansvar for å iverksette politiske vedtak og styringssignaler. I tillegg legges det opp til gode tilbakemeldingsrutiner for oppfølging av resultater. Målet med helhetlig styring er i sum å tilrettelegge for at kommunens tjenester stadig kan forbedres og utvikles videre i positiv retning.

For å lykkes med helhetlig styring må det være god sammenheng i overordnet styring, gjennomføring, rapportering og evaluering. Til dette arbeidet har vi nå anskaffet et digitalt ledelsesverktøy, som håndterer både mål og resultater, rapportering og historiske oversikter. Målet er å forenkle og samle den viktigste informasjonen som behøves for å lede organisasjonen i tiltenkt retning.

Styringen skal:

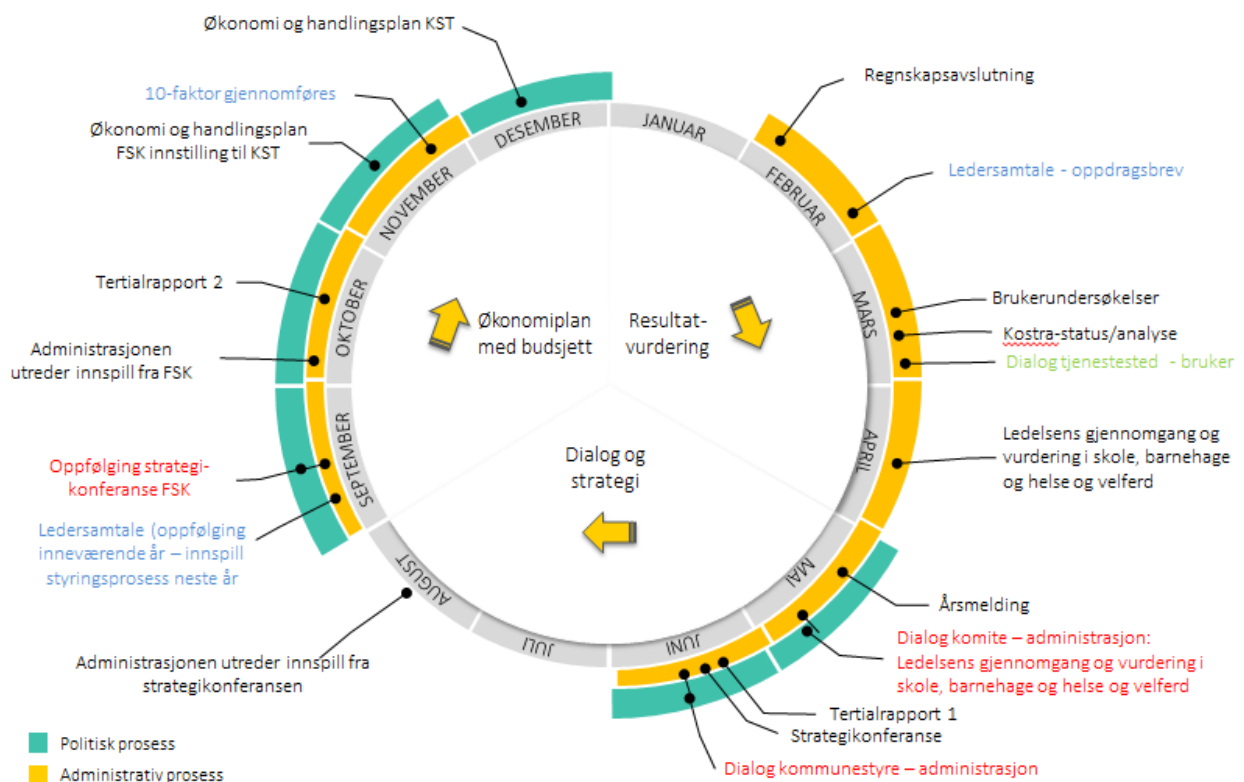
- Baseres på mål- og resultatstyring
- Sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak
- Sikre etterlevelse av lover og forskrifter
- Baseres på risikostyring og kontinuerlig forbedring
- Sikre effektive arbeidsprosesser og riktig ressursanvendelse
- Sikre læring, forbedring og innovasjon

Kommunen benytter ulike styringsmodeller for å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål for å skape best mulige resultater og kvalitet i tjenestene:

- Linjestyring - styring av basisorganisasjonen
- Prosjektstyring - styring av midlertidig organisasjon som et prosjekt eller program
- Kontraktstyring - styring av tjenester som ikke produseres i egen regi
- Eierstyring - styring av selskaper som kommunen eier helt eller delvis

Årshjul:

Hvert år gjennomføres en rekke styringsprosesser, og disse er satt inn i et overordnet årshjul som viser hvordan arbeidet med ulike dokumenter og prosesser fases inn i forhold til hverandre politisk og administrativt. I tillegg til det overordnede årshjulet harer det også detaljerte årshjul for enkeltstående prosesser/aktiviteter.

3.4 Kommunen som organisasjon

3.4.1 Organisering av kommunen

Melhus kommune skal være en åpen kommune preget av kvalitet, effektivitet og nyskaping.

Verdiene Dialog, Deltakelse og Delegering skal daglig komme til uttrykk i all samhandling internt og eksternt.

Melhus kommune er en kunnskapsorganisasjon hvor medarbeiderne utgjør den viktigste ressursen for å samskape og levere gode tjenester med riktig kvalitet. Kommunens arbeidsgiverstrategi gir uttrykk for de handlinger, holdninger og verdier som våre ledere og medarbeidere står for og praktiserer hver dag. Godt leder- og medarbeiderskap er sentralt.

Melhus kommunes organisering har som utgangspunkt:

- Klare roller og tydelig ansvar
- God samhandling mellom virksomhetene
- Ledere med delegert myndighet og myndiggjorte medarbeidere

Kommunen er en kompleks kunnskapsorganisasjon som ikke kan ledes i detalj av lederne.

Det vise forøvrig til ny organisasjonsstruktur fra 01.01.18.

3.4.2 Kompetanse og rekruttering

Kompetanse

Melhus kommune skal ha ledere og medarbeidere med fremtidsrettet kompetanse.

Dette oppnår vi gjennom planmessig og målrettet kompetanseutvikling i tråd med kommunens arbeidsgiverstrategi, hvor læring gjennom arbeidet er sentralt.

Læring i den enkelte medarbeiders arbeidshverdag utfyller formalkompetansen. Vi skal etablere mestringsklima der vi deler kunnskap, samarbeider, og har fokus på formålet og det unike oppdraget kommunen har. Medarbeiderne gis tillit og handlingsrom gjennom delegering av oppgaver og myndighet.

Framtidens lederskap i kommunesektoren vil møte utfordringer knyttet til organisering og nye samarbeidsrelasjoner. Lederutvikling med fokus på mestringsorientert ledelse gjennomføres for å styrke tre hoveddimensjoner i ledelse: Oppgaveorientering, endringskompetanse, og relasjonskompetanse. Mestringsorientert ledelse utvikles også gjennom oppfølging av medarbeiderundersøkelsen.

Rekruttere

Melhus kommune skal fremstå som profesjonell og attraktiv arbeidsgiver med godt omdømme og dyktige myndiggjorte medarbeidere.

Våre verdier skal synliggjøres i rekrutteringsarbeidet. Inkludering og mangfold skal også være synlige i rekrutteringsarbeidet gjennom å rekruttere personer med ulik bakgrunn. Melhus kommune skal rekruttere lærlinger for å sikre fremtidig kvalifisert arbeidskraft.

Dialog: Rekruttere personer som bruker og verdsetter dialog som arbeidsverktøy, og som har respekt for andre mennesker og et ønske om å forstå andres synspunkter.

Deltakelse: Rekruttere aktive og ansvarlige medarbeidere som bidrar til et godt mestringsklima og godt arbeidsmiljø. Rekruttere personer som motiveres av oppgavene i seg selv og av å gjøre arbeid som er nyttig for andre, samt ser viktigheten og meningen i samfunnsoppdraget vårt. Rekruttere personer som har gode forutsetninger for og er villig til å tilpasse seg stadig endrede krav og behov, og som ønsker å bidra til å drive organisasjonen fremover.

Delegering: Rekruttere personer som har god og relevant kompetanse med tro på egen mestring - tar initiativ og ønsker å utvikle seg og gjøre jobben enda bedre i samarbeid med andre.

3.4.3 Inkluderende arbeidsliv

Melhus kommune er en IA-bedrift. Intensjonen med IA-avtalen er å gjøre arbeidslivet mer inkluderende. Avtalen har tre hovedmål:

- redusere sykefraværet
- inkludere personer som står utenfor arbeidslivet, eller står i fare for å falle utenfor
- forlenge yrkesaktiviteten for eldre arbeidstakere

Kommunen arbeider målrettet i forhold til vedtatt aktivitetsplan for IA-området og vektlegger en livsfasepolitikk med individuell tilrettelegging som hindrer utstøting fra arbeidslivet.

Det meste og beste IA-arbeidet foregår på den enkelte arbeidsplass. IA-aktivitetsplanen for Melhus kommune følges også opp av en partssammensatt IA-gruppe, som rapporterer til det sentrale Arbeidsmiljøutvalget.

3.4.4 Nærvær

Om nærværet

Melhus kommune skal ha et åpent, inkluderende og trygt arbeidsmiljø der medarbeiderne opplever en meningsfull og helsefremmende arbeidssituasjon.

Lokale ledere, tillitsvalgte og verneombud skal være aktive pådrivere i helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeidet (HMS) i virksomhetene. Dette samarbeidet utøves gjennom aktive HMS-utvalg i virksomhetene. Det utarbeides HMS-årshjul i alle virksomheter, der forebyggende og helsefremmende tiltak skal prioriteres, og særlige arbeidsmiljøutfordringer kartlegges gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser.

Kommunens konkrete mål for sykefravær skal følges opp med analyser og tiltak. Oppfølging av sykemeldte gjøres i henhold til gjeldende lover, avtaleverk og kommunens rutiner. Dialogmøter som kan medvirke til å unngå sykmelding, eller få en sykemeldt ansatt tilbake i arbeid, skal prioriteres og gjennomføres, med involvering fra alle interne og eksterne aktører som kan bidra til å nå målet.

Medarbeiderundersøkelse skal gjennomføres annet hvert år ved bruk av KS`10faktor undersøkelse. Gjennom oppfølging av undersøkelsen identifiseres nærværsfaktorene i virksomheten, og det prioriteres innsatsfaktorer fram til neste undersøkelse.

Våre ledere skal ha en klar forståelse av sitt HMS-ansvar og legge til rette for bred medvirkning i arbeidsmiljøarbeidet. Våre medarbeidere skal ta ansvar for sin egen helse, og delta aktivt i arbeidet for et godt arbeidsmiljø og økt nærvær.

4 Økonomibildet

4.1 Grunnlaget for budsjettperioden

4.1.1 Hovedtrekk

Kompetanseutvikling og digitalisering

Melhus kommunes har god styring på økonomien og har over mange år vist en meget god evne til å avpasse aktivitetsnivået til de driftsinntektene som er til rådighet. Dette vil en selvfølgelig også tilstrebe i fremtiden. Kommunen står som alle andre kommuner overfor en stor oppgave knyttet til å tilby tidsriktige lovpålagte tjenester gjennom bruk av arbeidskraft og med en teknologi som er i rask utvikling innenfor de fleste fagfelt. Den teknologiske utviklingen kombinert med et stadig større behov for spesialisert kompetanse stiller krav til økt digitalisering samt behov for etterutdanning av medarbeidere. Innenfor dette feltet er det ikke satt av tilstrekkelig med ressurser i rådmannens budsjett for 2018 og økonomiplan for perioden 2018-2021. Rådmannen ønsker imidlertid at eventuelle fremtidige utbytter fra Trønder Energi as kan settes av til ett eget disposisjonsfond øremerket videreutdanning og digitalisering som administreres av rådmannen. Det forutsettes at fondet tilføres midler i takt med faktisk utbetalt utbytte fra Trønder Energi as og at rådmannen rapporterer på bruken av midlene gjennom tertialrapportene. Det er en forutsetning at hele kommunens tjenesteproduksjon får ta del i bruken av midler fra fondet.

Effektivisering av driften i perioden 2018-2020

Under behandlingen av økonomiplanen for perioden 2017-2020 ble det vedtatt en innsparing på driften i kommunen etter "ostehøvel prinsippet". Dette innebærer at alle virksomheter får litt mindre å rutte med. Samlet utgjør dette for hele kommunen 0,8 mill. kroner i 2017 stigende til 1,5 mill. kroner, 2,4 mill. kroner og 4,4 mill. kroner i årene 2018-2020. Dette er krevende runder for alle virksomheter og da spesielt mot 2020.

Føringer fra siste behandling av Økonomi- og handlingsplanen for 2017-2020

Under følger føringer fra ett flertall i kommunestyret fra siste behandling av økonomi- og handlingsplan for perioden 2017-2020.

	2017	2018	2019	2020
Bunnlinje fra rådmann	0	0	0	0
Generell innsparing	-536	-1 072	-1 972	-3 972
Mindreinntekt eiendomsskatt				500
Kultur- og idrettsstipend	20	20	20	20
Eldrerådet, arrangement	30	30	30	30
Ny bunnlinje	-486	-1 022	-1 922	-3 422
Disposisjonsfond (ikke disponert) ib	4 979	3 725	2 247	3 669
Stipulert overskudd 2016	5 000			
Pilotprosjekt hverdagsrehabilitering	-700	-700		
Parkering Vassfjellet (Kvål)	-200			
Medfinansiering bredbåndsutbygging/mobildekning	-300	-500	-500	-500
Diverse trafikksikring	-1 500			
Instrumentfond, skolekorps	-500	-300		
Gamle Hovin, prosjekt bakerovn	-40			
Kompetansefond, rammeområde 2	-2 000	-1 000		
Lekeapparater skoler, barnehager	-1 500			
Overført fra fjorårets drift	486	1 022	1 922	3 422
Disposisjonsfond ub	3 725	2 247	3 669	6 591

Rådmannen har ikke funnet rom for kommunal medfinansiering gjennom løpende driftsinntekter til bredbåndsutbygging/mobildekning, instrumentfond og kompetansefond innenfor rammeområde 2, men har allikevel lagt det inn i budsjettet for 2018 og økonomiplan for årene 2019 og 2020 med de samme størrelser som det som fremgår av tabellen og fjorårets vedtak. Rådmannen har imidlertid måttet finansiere dette ved bruk av disposisjonsfond. Dette innebærer at det budsjetteres med ett negativt netto driftsresultat. Rådmannen finner allikevel dette tilrådelig da dette er engangsutgifter og at dagens felles disposisjonsfond utgjør i underkant av 6 mill. kroner.

Finansiering av ny Gimse barneskole og flerbrukshall

Med utgangspunkt i det tallmateriale som ble presentert i k.sak 17/16 har rådmannen kommet frem til at en ny Gimse barneskole til 450 elever og med en spilleflate har en årlig driftsvirkning i 2016 priser på om lag 15 mill. kroner. Det er da lagt til grunn ett rentenivå på 2 pst.

Driftsvirkningen er av en slik størrelse at rådmannen ikke ser noen muligheter til å finansiere dette innfor eksisterende drift uten at kommunens inntektsgrunnlag økes. Rådmannen ser for seg at prosjektet kan realiseres ved at følgende grep tas:

1. Eiendomsskatten på bolig, fritidseiendommer og boligdelen av landbrukseiendommene økes fra 2 promille til 4 promille. Dette gir en merinntekt med det takstgrunnlaget en har i 2016 på 12 mill. kroner.
2. Takstgrunnlaget for bolig, fritid og boligdelen av landbrukseiendommer økes med 10 pst. fra 2020. Dette gir en økning i eiendomsskatten på 0,6 mill. kroner.
3. Rådmannen ser nærmere på om det lar seg gjøre å frigjøre midler i den eksisterende tjenesteproduksjonen til finansiering av tiltaket I alt utgjør dette 2,5 mill. kroner.

Dersom bunnfradraget fjernes utgjør dette 1,5 mill. kroner i merinntekter. Bunnfradrag og promille kan ikke endres i samme år.

Av 428 kommuner i Norge har 365 kommuner, innført eiendomsskatt, viser tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). 280 av disse kommunene har eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer.

Økningen i antallet med eiendomsskatt på bolig kommer av både at det innføres eiendomsskatt, og at det vedtas å ha eiendomsskatt i hele kommunen.

Totalt fikk norske kommuner 11 milliarder i inntekter fra eiendomsskatt i 2015. Det er en økning på omtrent 16 prosent fra 2014. Av den totale skatten er 5,4 milliarder kroner fra boliger.

I snitt betaler en eier av en enebolig på 120 kvadratmeter nær et kommunesenter 3.877 kroner i eiendomsskatt i 2016, mot 3.278 kroner året før.

Tabellen under viser størrelsen på eiendomsskatten for en sentrumsnær bolig på 120 kvm i de kommunene som har innført eiendomsskatt på bolig i Sør-Trøndelag i 2016. Det tas forbehold om eventuelle feil i tallmateriale. Tallene skal være rapportert til SSB.

	Sats	2016	2015	2014
Skaun	4,50	7 400	4 000	4 000
Røros	5,50	6 105	5 280	3 120
Klæbu	2,00	5 800	0	0
Malvik	4,00	5 416	1 400	0
Trondheim	5,65	4 633	4 469	4 346
Holtålen	5,00	4 100	3 500	3 000
Bjugn	4,00	4 000	0	0
Rennebu	2,70	2 862	2 600	1 500
Oppdal	2,90	2 610	2 400	2 500
Midtre Gauldal	2,00	2 300	0	0
Hemne	2,00	2 000	2 050	3 400
Melhus	2,00	2 000	2 000	2 000
Meldal	2,00	1 900	0	0
Roan	2,00	1 560	1 700	0
Osen	2,00	992	0	0

Ressurskrevende tjenester

I forslaget til statsbudsjett 2018 økes innslagspunktet for statlig toppfinansiering med 50.000 kroner ut over anslått lønnsvekst. Regjeringen forventer å spare 330 millioner kroner på innstramningen i 2018. Dette er en svekkelse av finansieringen av en ordning som skal omfatte de aller svakeste. Nytt innslagspunkt for ordningen blir dermed 1 235 000 kroner. Et høyere innslagspunkt vil ramme kommuner med mange brukere like over dagens innslagspunkt. Det antas at Melhus kommune taper om lag 1,5 mill. kroner på denne omleggingen.

Grunnskole

Rådmannen har satt av ressurser til å håndtere forventet befolkningsvekst i aldersgruppen 6-15, med andre ord de som etterspør grunnskoleplass. Det er videre tatt hensyn til at kommunens rammetilskudd reduseres i årene 2019 og 2020 som følge av at flere elever benytter seg av tilbudet på Øya ungdomsskole. Det er videre satt av ressurser til tidlig innsats i barnehage og skole tilsvarende 0,6 mill. kroner og til forebyggende tiltak for barn, unge og familier tilsvarende 0,6 mill. kroner i 2018 og årene fremover.

Under følger en oversikt som viser behovet for kompetanseutviklingsmidler i grunnskolen i Melhus i kommende fireårsperiode. Kompetanseutviklingsmidler til grunnskolen i Melhus i de senere årene har oppstått som ett resultat av at en har satt av midler til ett eget kompetanseutviklingsfond. Dette fondet har blitt opprettet gjennom bruk av regnskapsmessig overskudd. Ved inngangen til 2017 vil det stå igjen 0,12 mill. kroner på dette fondet. Under følger en tabell som viser behovet for kompetanseutviklingsmidler i årene fremover. Tiltakene søkes finansiert i en kombinasjon av bruk av regnskapsmessig overskudd og løpende drift:

Utgifter	2017	2018	2019	2020
Videreutdanning :kommunal andel kr 45' x 12 lærere	540	540	540	540
Videreutdanning: Litteratur, reise m.m kr 5' x 12	60	60	60	60
Skolelederkonferanse; Ledelse og kvalitet NTNU, 5' x 14	90	90	90	90
Skolebasert vurdering; Lesson Study 2.år	440	320	200	120
Lærende nettverk, forelesere m m	100	100	100	100
SFO nettverk	50	50	50	50
Ressurslærere knyttet til	25	50	50	50

Utgifter	2017	2018	2019	2020
satsingsområder/nettverk				
Totalt behov skole	1185	1210	1090	1010

Samlet sett er det bevilget 2 mill. kroner i 2017 til kompetanseutviklingsmidler i grunnskolen. Dette sammen med 1 mill. kroner som ligger inne i budsjettet for 2018 gjør at behovet for 2019 og 2020 utgjør om lag 1,5 mill. kroner. Dette må kunne løses innenfor det fondet som rådmannen foreslår å opprette med tilførsel fra utbytte fra Trønder Energi as.

Barnehage

Rådmannen har innlemmet virkningen av en ny 5 avdelings barnehage på Korsvegen og en ny 6 avdelings barnehage på Ler i planperioden. .

Rådmannen har videre tatt høyde for en vekst i antall småbarnsplasser i planperioden på 38 barn i forhold til 2017. Dette fordeler seg på 14 i 2018, 22 i 2019, 31 i 2020 og 38 i 2021. Det er videre lagt til grunn en økning i antall storbarn på 39 fordelt med 5 i 2018, 18 i 2019, 29 i 2020 og 39 i 2021.

4.1.2 Finansutgifter og inntekter

Finansinntekter

- Pr. 1. januar 2018 er det antatt at verdien av porteføljen som ligger til langsiktig forvaltning utgjør 170 mill. kroner. For 2018 er det budsjettet med en avkastning på 5,9 mill. kroner. For årene 2019-2021 er det lagt til grunn en avkastning på 3,5 pst. pr. år ut ifra den kapitalen en forventer å ha ved inngangen til det enkelte år. Forventet kapital ved inngangen til 2019 antas å være 176 mill. kroner, i 2020 182 mill. kroner og i 2021 188 mill. kroner. Dette innebærer at en legger til grunn en avkastning fra langsiktig forvaltning til finansiering av driften i kommunen tilsvarende 5,9 mill. kroner i 2018, 6,1 mill. kroner i 2019, 6,3 mill. kroner i 2020 og 6,6 mill. kroner i 2021.
- Årlig avkastning på obligasjon fra TrønderEnergi AS er i perioden 2018-2021 satt til 7,1 pst. Dette tilsvarer det markedet har priset tilsvarende obligasjon for over 10 år. Dette gir en årlig avkastning på 7,9 mill. kroner. Det er ikke budsjettet med utbytte fra selskapet i perioden 2018-2021. Melhus kommune har en eierandel på 13,50 pst. i TrønderEnergi AS.
- Kompensasjonsrenten fra Husbanken i forhold til handlingsplanen for eldre er satt til 1,6 pst. for hele perioden 2018-2021. Kompensasjonsrenten følger den til en hver tid gjeldende flytende rente i Husbanken.
- Kompensasjonsrenten fra Husbanken i forhold til rentekompensasjon på skoleanlegg er satt til 1,6 pst. for hele perioden 2018-2021. Kompensasjonsrenten følger den til en hver tid gjeldende flytende rente i Husbanken.
- Avkastningen på alle konsernkonti i Danske Bank er beregnet ut fra et rentenivå på 3 måneders NIBOR. For 2018-2021 utgjør dette 1,1 pst.

Finansutgifter

- Rentenivå knyttet til eksterne lån opptatt pr. 01.09.2017 fremgår av tabellen under.

Lånegiver	Lånenr.	Saldo	Rente p.a.	Type rente	Utløpsdato rentebinding	Utløpsdato lån
Kommunalbanken	20090401	132 206 720	1,54	P.t. rente		20.12.2038
Kommunalbanken	20090405	135 972 980	1,40	3 mnd Nibor		18.12.2037
Kommunalbanken	20090837	12 263 000	1,54	P.t. rente		10.12.2036
Kommunalbanken	20090838	9 547 750	1,58	P.t. rente		10.11.2043
Kommunalbanken	20090839	10 420 100	1,58	P.t. rente		11.11.2041
Kommunalbanken	20110833	5 496 080	1,40	3 mnd Nibor		27.12.2051
Kommunalbanken	20110832	21 666 700	1,40	3 mnd Nibor		27.12.2049
Kommunalbanken	20130784	5 465 707	1,52	P.t. rente		04.01.2044
Sertifikatlån 1		154 501 373	3,94	Fastrente	30.06.2020	01.08.2049
Sertifikatlån 2		241 073 125	3,65	Fastrente	15.01.2019	16.04.2046
Sertifikatlån 3		141 550 483	3,00	Fastrente	30.08.2023	30.05.2048
Sertifikatlån 4		347 938 981	1,16	Flytende		22.01.2048
Sertifikatlån 5		205 146 670	2,42	Fastrente	17.06.2024	16.03.2032
Husbanken, startlån 2007	14630774	2 919 480	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.07.2027
Husbanken, startlån 2008	14631402	4 410 750	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2028
Husbanken, startlån 2009	14632020	11 500 000	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.03.2029
Husbanken, startlån 2010	14632698	13 000 000	1,60	Flytende		01.08.2030
Husbanken, startlån 2012	14633895	20 602 111	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2037
Husbanken, startlån 2013	14634547	12 818 642	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.05.2038
Husbanken, startlån 2015	14636218	15 678 796	1,60	Flytende		01.06.2045
Husbanken, startlån 2016	14637106	17 285 943	1,60	Flytende		01.05.2046
Husbanken, startlån 2017	14637856	15 000 000	1,60	Flytende		01.08.2047
Husbanken, særvilkår	14605049	914 566	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.07.2022
Husbanken, særvilkår	14603972	737 280	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.08.2025
Husbanken, særvilkår	14953102	950 400	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.05.2023
Husbanken, særvilkår	14943654	1 236 600	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2022
Husbanken, særvilkår	14943617	277 560	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2022
Husbanken, særvilkår	14932770	427 200	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.09.2021
Sum lån pr. 31.08.2017/snitt rente		1 541 008 997	2,28			
Herav fastrente		799 066 240		51,9 %		
Herav flytende		741 942 757		48,1 %		

Pr. 01.09.2017 er den samlede langsiktige lånegjelden i Melhus kommune på 1 541 mill. kroner. Av dette er 51,9 pst. knyttet opp mot fastrente avtaler, hvor hovedtyngden ligger på en binding på 7 år i gjennomsnitt. I økonomiplanperioden 2018-21 er det tatt høyde for en rente tilsvarende en flytende rente på 2,4 pst. i 2018, 2,5 pst. i 2019, 2,5 pst. i 2020 og 2,5 pst. i 2021.

4.1.3 Skatt og rammetilskudd

1. Skatt- og rammetilskudd i perioden 2018-21 bygger på prognosemodell fra KS. Som igjen bygger på Regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2018.

4.1.4 Eiendomsskatt

1. Eiendomsskatten i planperioden er basert på at takstgrunnlaget for næringseiendommer og verker og bruk beskattes med en sats på 7 promille. Satsen er uendret i forhold til 2017.
2. Eiendomsskatten i for årene 2019, 2020 og 2021 er basert på at takstgrunnlaget for fritidseiendommer, boligeiendommer og boligdelen av landbrukseiendommer beskattes med en sats på 2 promille.

3. Det legges til grunn et bunnfradrag på kr 100.000,- pr. boenhet i hele planperioden, knyttet til eiendommer som omfattes av pkt. 4. b.
4. Samlet netto inntekt fra eiendomsskatt, gitt forutsetningene i pkt. a-c, utgjør årlig 20,6 mill. kroner i årene 2018-2021.

4.1.5 Konesjonskraft

1. 2020 vil kommunen kjøpe kraft fra TrønderEnergi AS. Etter 2020 må kommunen på nytt ut med anbud på kjøp av kraft. Det forutsettes at netto inntekt fra kjøp og salg av konesjonskraft tilsvarende 14,8 mill. kwt gir 0,92mill. kroner årlig. Det er videre forutsatt at Bygg- og eiendom og Teknisk drift kompenseres med hhv. 5,5 og 0,3 mill. kroner knyttet til deres kraftforbruk.

4.1.6 Lønn og pensjon

1. Det er fra 2017 til 2018 forutsatt en nominell årslønnsvekst på 3,0 pst. For perioden fra 2018 til 2021 er det lagt til grunn en årlig årslønnsvekst på 2,5 pst.
2. Det er årlig satt av 15 mill. kroner for å håndtere netto reguleringspremie, premieavvik og akkumulert premieavvik knyttet pensjonsutgiftene fra KLP og Statens Pensjonskasse. Hvorvidt dette er for høyt eller for lavt i årene 2019-21 avhenger av lønns- og G-vekst korrigert for selskapenes finansavkastning.

4.1.7 Gebyrer og avgifter

1. VA – avgifter i 2017.

- Det legges opp til følgende avgiftsendringer fra 2017 til 2018
- Årsavgift vann 6 %
- Årsavgift avløp 7 %
- Tilknytningsavgift vann 6 %
- Tilknytningsavgift avløp 7 %

2. Gauldal brann- og redning IKS – fastsetting av gebyr for 2018

Feie og tilsynsgebyret er kalkulert og fastsatt etter prinsippene i Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (H-3/14, februar 2014).

Representantskapet i Gauldal brann- og redning IKS har i møte 5. oktober 2017 behandlet budsjett for 2018 med tilhørende forslag til feie og tilsynsgebyr for 2018.

Melhus kommunestyret fastsetter gebyrer for feiing og tilsyn med fyringsanlegg for 2018 i tråd med gebyrregulativet under. Gebyrregulativet er i tråd med vedtak i representantskapet for Gauldal brann- og redning IKS i møte 5. oktober 2017

- Det forutsettes at lovpålagt feiing og tilsyn iverksettes for fritidsboliger i 2018.
- Ekstra kostnad ved fritidsboliger uten veiforbindelse fordeles på alle kundene innenfor gebyrøkning på 2,8 %.
- Gebyrregulativet beholder samme struktur som før, slik at samarbeid med andre brannvesen kan avklares før det gjøres større endringer.

Når fritidsboligene skal motta feiing og tilsyn utvides gebyrregulativet til også å omfatte dem.

Fra Midtre Gauldal kommune har det kommet ønsker om lavere gebyr for fritidsboligene. Det er ikke mulig å gjøre jobben billigere for fritidsboligene enn for boligene. Kostnadsnivået vil være likeens, som for boliger, der hvor det er veg fram, og høyere der det ikke er veg.

Det er lagt inn en kostnadsøkning på 2,8 % på gebyrene i 2018, som også dekker de ekstra kostnadene knyttet til fritidsboliger uten veiforbindelse.

Feierfondet er i løpet av de siste ti årene gradvis redusert og er på kroner 52.362,34 ved årsskiftet 2016/2017. Fondet kan derfor ikke bidra til driften i 2018.

Gebyrregulativet for 2017 ble laget med forutsetning om at feiing og tilsyn for fritidsboliger skulle iverksettes, men det har ikke skjedd og feiervesenet går derfor med underskudd i 2017. Underskuddet må dekkes fra selskapets egenkapital, altså fra midler som er bygd opp av brannvesenet. Dette «lånet» må tilbakeføres og foreslått budsjett tar høyde for det.

Kostnadene, knyttet til feiing og tilsyn ved fritidsboliger, er noe mindre enn den inntektsøkningen som oppnås når fritidsboligene starter å betale gebyr. Dermed kan feiervesenets økonomi bringes i balanse igjen.

Dersom det ikke gjennomføres lovpålagt feiing og tilsyn for fritidsboligene må gebyrene økes med 18 % for å dekke underskuddet.

«For å sette feiervesenet i stand til å utføre feiing og tilsyn i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, i henhold til forskrift om brannforebygging § 17, vedtas det foreslåtte gebyrregulativet for 2018, som også omfatter feiing og tilsyn for fritidsboliger».

Dersom kommunestyret ikke vedtar dette må det vedtas alternativt gebyrregulativ med 18 % økning av satsene.

GEBYRREGULATIV 2018, FOR FEIING OG TILSYN MED FYRINGSANLEGG:

Med hjemmel i Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver, § 28, og Forskrift om brannforebygging § 17, vedtas følgende lokale forskrift, gebyrregulativ, for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg, og for tilleggstjenester, i kommunene Melhus og Midtre Gauldal;

Feiing og tilsyn:	Hvor ofte:	Gebyr per år, med mva	
		2017	2018
Tilsyn	Hvert 8 år	192,00	197,00
"	Hvert 6 år	256,00	263,00
"	Hvert 4 år	385,-	396,00
Feiing	Hvert 8 år	75,00	77,00
"	Hvert 6 år	100,00	103,00
"	Hvert 4 år	151,00	155,00
"	Hvert 2 år	302,00	309,00
"	Hvert år	602,00	619,00

Gebyrsatsene gjelder per pipeløp, med unntak av tilsyn for skorsteiner med flere pipeløp som betjener samme boenhet, hvor det betales kun ett gebyr for tilsyn.

Servicetjenester utført av feier:	Sats, med mva	
	2017	2018
Installasjonskontroll av ildsted	782,00	782,00
Feiing i tillegg til vurdert behov	782,00	782,00
Feiing av ordinært ildsted	782,00	782,00
Feiing av fyrkjele/større ildsted/industriannlegg	Per time 782,00	Per time 782,00
Fresing av skorstein*	Per time 782,00	Per time 782,00
Røykprøve av skorstein	Per time 782,00	Per time 782,00
Kamerakontroll av skorstein	Per time 782,00	Per time 782,00
Tetthetsmåling av skorstein	Per time 782,00	Per time 782,00
Service oljekamin	Per time 782,00	Per time 782,00
Temperaturmåling/røykgassanalyse av skorstein	Per time 782,00	Per time 782,00
Informasjon til megler	256,-	307,-

* Første gangs fresing faktureres ikke.

Kriterier for gebyrfritak:

Det gis fritak for gebyr for fyringsanlegg hvor ei er gir skriftlig erklæring om at anlegget ikke brukes til oppvarming av rom eller bygninger. I slike tilfeller gis feiervesenet rett til å foreta tilsyn for å kontrollere at fyringsanlegget faktisk ikke brukes. (Gebyr for slikt tilsyn belastes kun dersom det viser seg at anlegget likevel er i bruk).

3. Envina AS – fastsetting av gebyr for 2018

Representantskapet i Envina IKS har i møte 25. oktober 2017 behandlet budsjett for 2018 med tilhørende forslag til renovasjonsgebyrer for 2018. Disse oversendes herved slik at de blir med i eierkommunenes behandling av betalings-/gebyrregulativ for 2018 som skal vedtas av de enkelte kommunestyrer.

Renovasjonsgebyret er kalkulert og fastsatt etter prinsippene i Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (H-3/14, februar 2014).

Vedtaket om renovasjonsgebyr er som følger:

1. Et normalabonnement på 140 liter økes med 3 % til kr 3.597 inklusive merverdiavgift.
2. For fritidshus økes abonnementet tilsvarende slik at normal fritidsabonnement settes til 35 % av et normalabonnement for husholdning.
3. Tillegget for utvidet tilbud om mobil miljøstasjon på Korsvegen settes til kr 105,67 inklusive merverdiavgift.

Hvert enkelt kommunestyre må behandle avfallsgebyret for 2018 i forbindelse med fastsettelsen av øvrige kommunale gebyrer, jfr Forurensningslovens §34, og den kommunale renovasjonsforskriftens §14. Punkt c i vedtaket over gjelder kun Melhus kommune.

4. Gebyrer knyttet til byggesaksbehandling, plansaksbehandling og kart- og delingsforretning i 2017.

- Melhus kommunestyre vedtok i møte 19.06.2007, k.sak 44/07 å innføre 100 pst. selvkost innenfor kommunale betalingstjenester knyttet til byggesaksbehandling hjemlet i plan- og bygningslovens § 33-1 samt 100 pst selvkost innenfor kommunale betalingstjenester knyttet til kart- og delingsforretning hjemlet i § 32 i lov om egedomsregistrering (matrikkellova). Videre ble det også vedtatt å innføre 60 pst. selvkost innenfor kommunale betalingstjenester knyttet til plan hjemlet i plan- og bygningslovens § 33-1 med en opptapping til 80 pst. i 2009 og 100 pst. i 2010. For 2018 legges det opp til følgende gebyrendring i forhold til 2017.

Gebyr for byggesaksbehandling, jf. pkt. 3 i gebyrregulativet	14 %
Gebyr for kart- og oppmålingstjenester, jf. pkt. 4 i gebyrregulativet	4,8 %
Gebyr for planbehandling, jf. pkt 5 i gebyrregulativet	6 %
Miljøtjenester og landbruk	4,8 %

Det legges til grunn at opptappingen mot 100 pst selvkost innen planbehandling utsettes inntil videre, da gebyrene må økes så mye at en vil ligge godt over det kommunens nabokommuner legger til grunn på plansiden. Det legges inntil videre opptil 60 pst. selvkost innenfor planbehandling i perioden 2018-2021.

- Hvilke tjenester det beregnes gebyr for fremgår av vedlegg 3 til saken

5. Øvrige gebyrer

Gebyrer som ikke reguleres av statlige føringer eller som omfattes av selvkost reguleres i tråd med oversikten under fra 2017 til 2018. Virkningstidspunktet settes til 1. januar 2018.

Rammeområde 2

Regjeringen har i sitt forslag til Statsbudsjett for 2018 lagt opp til at maksprisen i barnehager nominelt skal økes med kr 180,- fra 2017 til 2018. Sistnevnte utgjør 6,6 pst.

Kontingent skole-/fritidsordning under 14 timer pr. uke gjeldende fra 01.01.18	3 %
Kontingent skole-/fritidsordning over 14 timer pr. uke gjeldende fra 01.01.18	3 %
Kontingent skole-/fritidsordning kjøp av enkelt dager gjeldende fra 01.01.18	3 %
Kontingent skole-/fritidsordning kjøp av enkelttimer gjeldende fra 01.01.18	3 %
Elevavgifter musikkskolen	3 %
Makspris for hel plass i barnehager økes fra kr 2 730 til kr 2 910,- fra 1. januar 2018. Priser for øvrige oppholdstider inkl. enkeltdager og enkelttimer økes tilsvarende i pst. fra 1. januar 2018	

Rammeområde 3

EGENBETALINGSREGULATIV 2018, MELHUS KOMMUNE

med forbehold om kommunestyrets godkjenning

Matombringning

Middag	kr 94 per porsjon
Fullkost	kr 164 per dag

Tjenesten forutsetter behovsvurdering av hjemmetjenesten og påfølgende enkeltvedtak.

Middagssalg, hjemmeboende

Middag	kr 94 per porsjon
--------	-------------------

Tjenesten avtales direkte med kjøkkenet.

Praktisk bistand (hjemmehjelp)

	per time		maksbeløp
Under 2 G	kr 205		kr 205
2 - 3 G	kr 421	3	kr 1 263
3 - 4 G	kr 421	4	kr 1 684
4 - 5 G	kr 421	5	kr 2 105
Over 5 G	kr 421	6	kr 2 526

Praktisk bistand betales for hver time, inntil maksbeløpet. Tidsforbruket rundes av til nærmeste halvtime. Makspris under 2 G reguleres av § 10 i Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester.

Selvkost (timepris) for hjemmetjenester

Selvkost	kr 421
----------	--------

Timepris beregnes med bakgrunn i helsefagarbeiders lønn, full ansiennitet, 1.januar samme år.

Trygghetsalarm

Abonnement på trygghetsalarm er gratis.

Følgende kostnader belastes brukeren:
Nødvendig telefonabonnement (fast- eller mobilabonnement)
Påløpte kostnader for testing av apparatet (eks. tellerskritt)
Reparasjon av skade
Batteriskift

Dagsenteropphold

Opphold	kr 81 per dag/oppmøte
Mat under oppholdet	kr 93

Institusjonsopphold

Korttidsopphold	kr 160 per døgn
Dag-/nattopphold	kr 80 per dag/natt
Langtidsopphold	-beregnes ift. inntekt

Egenbetaling er regulert av Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester, §§ 3 og 4. Korttidsopphold beregnes som langtidsopphold etter 60 døgn.

Oppholdsutgift i institusjon/sykehjem

Utgifter per oppholdsdøgn	kr 3 207
per måned	kr 96 210
per år	kr 1 170 555

Utgifter per oppholdsdøgn er hentet fra Kostra 2016. Egenandelen beregnes ift. den enkeltes inntekt, jfr. lov og forskrift, men skal uansett ikke overstige de reelle oppholdsutgifter.

Betalingsattsene graderes etter husstandens samlede inntekt ved siste skatteligging.

Med husstand menes her de som har forsørgelsesplikt overfor hverandre.

G = Grunnbeløpet i Folketrygden. Grunnbeløpet endres 1.mai hvert år.

G per 01.05.2017:	kr. 93 624 per år
	kr 7 802 per måned

4.1.8 Interkommunale selskap

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan i forhold til de interkommunale selskaper kommunen deltar i bygger på vedtak gjort av representantskapene i de enkelte selskap. Dette gjelder Gauldal Brann og Redning IKS, Revisjon Midt Norge IKS og Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS

Rådmannens forslag til budsjett for 2017 for Arbeidsgiverkontrollen bygger vedtak i styringsgruppa for samarbeidet.

Trondheimsregionen er et felles samarbeidsorgan for kommunene Stjørdal, Malvik, Trondheim, Klæbu, Melhus, Skaun, Orkdal, Midtre Gauldal, Rissa og Leksvik samt Sør-Trøndelag fylkeskommune. Andre kommuner/fylkeskommuner kan etter vedtak i Trondheimsregionen tas inn som medlemmer eller møte som observatør. For hvert år i planperioden 2018-2021 er det lagt inn kr 438 000,- prisjustert som Melhus kommunes bidrag inn i dette arbeidet. Innarbeiding ligger under rammeområde 6.

4.2 Investeringer

4.2.1 Hovedtrekk

Melhus kommune legger opp til å investere for i underkant av 650 mill. kroner de nærmeste fire årene. Av dette utgjør selvkostområdene vann og avløp om lag 160 mill. kroner. De største investeringene er relatert til ny Gimse barneskole inkl. flerbrukshall, nye barnehager på Korsvegen og Ler samt gatelysprosjektet. For nærmere detaljer vises det til pkt 3.2.2 og 3.3.3.

4.2.2 Bygg

1. Standardheving kommunal bygningsmasse

Pågående arbeid etter prioritert vedlikeholdsplan utarbeidet med grunnlag i tilstandsanalyse av bygningsmassen som ble gjennomført i 2013. Vedlikeholdsplanen er basert på beskrevne tiltak med tilstandsgrad 2 og 3, skoler og barnehager er prioritert først der HMS-relaterte tiltak er prioritert fremst. Planen inneholder også tiltak i tilknytning til den øvrige bygningsmassen. Den totale investeringsrammen er på kr. 42,5 mill. over en fireårsperiode.

2. Ny barnehage Ler

Kommunestyret gjorde 23.5.2017 i sak 42/17 slikt vedtak:

1. Kommunestyret vedtar bygging av ny kommunal barnehage på Ler som skal stå ferdig til 1. juni 2019.
2. Rådmannen legger frem funksjonsanalyse med tilhørende totalentreprisegrunnlag og budsjett for den nye barnehagen som egen sak i økonomi og handlingsplanen for 2018-21
3. Det bevilges kr 1.000.000,- til gjennomføring av funksjonsanalyse, utarbeidelse av totalentreprisegrunnlag med budsjett. Det engasjeres assisterende prosjektleder for å bistå i dette arbeidet både for ny barnehage på Ler og på Korsvegen. Bevilgningen finansieres med lån som avdras over 40 år.
4. Kommunestyret vil at det fremdeles skal arbeides med å få realisert en ny barnehage på Kvål på egnet tomt.

Rådmannen legger til grunn at det skal bygges en barnehage med 6 avdelinger med plass for ca. 100 barn. Som grunnlag for en totalentreprisekonkurranse vedtok Komite for oppvekst og kultur, Funksjons- og arealprogram for kommunale barnehager i Melhus 14.06.17 i sak 24/17. I tillegg til Funksjons- og arealprogram legges områdeplanen for Ler sentrum til grunn samt generelle kravspesifikasjoner for tekniske anlegg. Rådmannen vil legge opp til at byggene på henholdsvis Ler og Korsvegen, realiseres med

bruk av massivtre. Dette for å oppnå en størst mulig miljøgevinst ved redusert CO2-utslipp til omgivelsene i byggets levetid.

3. Nytt dørlåssystem Melhus rådhus

Adgangssystemet er fra 1998 og er utrangert og det er ikke mulig å oppdatere lengre, kun tidsspørsmål før dette ikke lengre fungerer. Det vil da skape store utfordringer med å få åpnet og låst dører i rådhuset.

4. Nye bassenglys Buen bad

Buen bad har i dag eldre bassenglys der armaturen er i elendig forfatning, pærene slukker ofte og skaper dårlig belysning for brukerne av bassenget. På grunn av sikkerhet til driftsleder, vanskelig tilkomst og tilstanden på utstyret går det lengre tid mellom utskifting av pærene. Ønsker å få montert ny belysning med LED-teknologi.

5. Presttrøa barnehage, overf. av jord etter rassikring

30.10.14 ble det meldt avvik i EQS om å sikre området ovenfor barnehagen bedre. Tiltak på overfylling av jord for å hindre at barna skader seg på de skarpe steinene som ble kjørt på etter første gangs sikring i 2013. Området er i bevegelse og man må sikre området langt bedre enn hva som er blitt gjort før evt. jord kan fylles på. De skarpe steinene ligger nå under 1 m fra trappa på den ene hytta og er til stor risiko for uønska hendelser.

6. Utskifting av elkjel ved Buen omsorgssenter

Eksisterende kjel bør utskiftes på grunn av varmgang og nødvendigheten med økt kapasitet. EL-kjelen i Lenaveien 3 har svært slitte/varmeskadde kabler i internkoblingene mellom sikringer og kontaktorer, grunnet varmelastning overlang tid. Dette kan føre til brann og vil mest sannsynlig være noe el-tilsynet påpeker ved tilsyn. Samtidig fjerning av oljekjel i henhold til regjeringens vedtak om å forby bruk av fossil olje til oppvarming av bygninger fra 2020. For å øke kapasiteten på el-kjelen tilstrekkelig og for å fjerne oljekjelen er vi også avhengige av å utvide eksisterende trafo. Deler av dette er berettiget støtte fra ENOVA og oppnås tilskudd, brukes dette til nedbetaling av lån.

7. Lenavegen 3, brannvernkrav og taklekkasje:

Lenavegen 3 har utfordringer med lekkasjer fra takvinduer og fasader. Dette skyldes i hovedsak kondensproblemer på vinteren.

Det er innhentet pris på utskifting av fasadevinduer , erstatning med tette tak med isolasjon i stedet for takvinduer.

Brannsentralen har gått ut på dato, og det finnes ikke reservedeler for denne type sentral lengre. Ny sentral må derfor anskaffes. Demonterte deler kan benyttes i andre bygg som reservedeler. Sentralen betjener både Lenavegen 3 og Lenavegen 5-31. Det bør derfor også etableres en ny brannsentral i Lenavegen 5-31 slik at brannalarmer i dette bygget blir skilt ut fra Lenavegen 3.

8. Prosjektering av utfasing av eksisterende oljekjeler

Krav om sanering innen 2019. Prosjektering og planlegging for å sanere og erstatte med annen varmekilde. Melhus kommune har i dag 11 varmeanlegg der oljekjel benyttes, disse benyttes i dag stort sett som spisslastkapasitet ved kaldt vær over litt lengre perioder, og som reservekapasitet. Anleggene er ulike og det er nødvendig med en detaljert prosjektering som grunnlag for søknad om støtte hos ENOVA, finansiering internt og som grunnlag for anbudskonkurranse.

9. Rehabilitering av brannstasjon på Gåsbakken

Brannstasjonen på Korsvegen er ferdigstilt. På grunn av krav fra Statens Vegvesen ble det nødvendig med etablering av ny avkjørsel til fylkesvegen. Dette har medvirket til at brannstasjonen på Korsvegen ble kr 500 000,- dyrere enn budsjettet.

Rehabiliteringen og utvidelsen av brannstasjonen på Gåsbakken starter i høst, og det er behov for en ekstra bevilgning på kr 600 000,- for å få ferdigstilt stasjonen på Gåsbakken.

10. Erverv av boliger til vanskeligstilte

Gjennomgangsbolig er en definisjon som benyttes om bolig for vanskeligstilte. Herunder kommer flyktninger, men det vil også være et behov for å bosette andre vanskeligstilte på samme bevilgning. Felles inntaksteam som tildeler kommunale utleieboliger vil ha fokus på å tildele boliger slik at et godt bomiljø opprettholdes og at samme utfordring ikke tildeles i samme nærmiljø. Felles inntaksteam har en økende søknadsmasse fra personer med sammensatt problematikk/lidelser, psykiske helseplager og nedsatt funksjonsevne. Disse personene har sjelden et godt inntektsgrunnlag, noe som gjør at de ikke får benyttet Husbankens virkemidler (startlån) og har vanskeligheter med å komme inn på det private boligmarkedet.

Virksomhetene LOTA og Bygg og eiendom har i samarbeid opprettet en bolig og bosettingsgruppe som avskaffer boliger på det private markedet. Dette samarbeidet har hatt god effekt, men dekker ikke opp boligbehovet Melhus kommune har. Samtidig er det jobbet med økt rullering i den eksisterende kommunale boligmassen og leie til eie er implementert i veiledningsrutinene. Men dette er ikke nok opp mot de bosettingsutfordringer Melhus kommune sitter med, og som vil komme.

Nye veier har tilbudt Melhus kommune å leie ut boliger i forbindelse med E6-utbygging sør.

Kartlegging av boligene er gjennomført, og resultatet er at et mindretall av disse boligene kan benyttes boligsosialt. Dette handler for det meste om beliggenhet, da leietakerne vil være avhengig av bil, noe de ofte ikke disponerer. Ellers er standarden på flere av boligene ikke tilfredsstillende.

Låneopptak	17.000.000,-
Tilskudd Husbanken (25%)	5.750.000,-
Fondsmidler (fra leie til eie – salg boliger)	8.300.000,-
Fond LOTA	1.500.000,-
Bevilling totalt	32.550.000,-

Men en snittpris på ca 2.300.000,- pr boenhet vil denne bevillingen gi nye 14 kommunale boliger til vanskeligstilte, både 2 roms og 3 roms leiligheter.

Bevilgningen er selvfinansierende, dvs. at låneopptak med avdrag, renter og FDV-kostnader dekkes inn med tilskudd fra Husbanken, fondsmidler og husleieinnkreving.

11. Meråpent bibliotek

Meråpent bibliotek eller selvbetjent bibliotek er en tjeneste fra folkebibliotek som gir lånerne utvidet tilgang til bibliotekets lokaler og mediesamlinger, etter ordinær åpningstid. Tilgang til lokalene oppnås ved å oppgradere bibliotekkortet til adgangskort.

De tekniske løsningene som kreves er blant annet adgangskontroll via lånekortet, videoovervåking av inngangspartiet og eventuelt andre deler av lokalene, og at utlånssystemet endres fra bruk av strekkoder til RFID-brikker.

12. Plakatmonter på utsiden av kultursalen

Plakatmonteren på utsiden av Rådhuset er totalt utslitt. Det er farlig å jobbe med å henge opp plakater og plakatenes detter ned etter kort stund. Plakatmonteren bør byttes ut med skjermer for å synliggjøre arrangementene i salen på en god måte.

4.2.3 Eiendom

4.2.4 Veg vann og avløp

Investeringer som belaster driften i Melhus kommune:

Prosjekt 6707:

Gang- og sykkelveg Nævsvegen

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 500 000,- inkl. mva.
- Det er tidligere bevilget kr. 150 000 i K-sak 58/17, Tertialrapport 1/2017 og kr. 200 000 i K-sak 109/15, Økonomi- og handlingsplan 2016-2019.
- Prosjektet har prioritet 1 i gjeldende Trafikksikkerhetsplan 2015-2019 vedtatt i K-sak 54/15.
- Reguleringsplan er per dags dato ute til høring etter å ha vært oppe i Formannskapet. Planen gjelder regulering av 500 m gang og sykkelveg langs Nævsvegen på Gåsbakken.
- Eksisterende bevilgning til prosjektet har blitt benyttet til reguleringsplanarbeidet.
- Neste fase av prosjektet som vil foregå i 2018, er detaljprosjektering prosjektet, anbudskonkurranse og kontrahering av entreprenør.
- Det er foreslått å dele prosjektet inn i to etapper, der den første etappen (280 m) bygges i 2019, og siste etappe (220 m) bygges etter 2021. Strekingen som er satt opp som prioritet 1 i Trafikksikkerhetsplanen gjelder kun for de første 280 m. Rådmann valgte likevel å regulere hele strekingen opp til lysløypen/skianlegget.
- Prosjektet er for stort og har for høy prosjektkostnad, til å søke om trafikksikkerhetsmidler (Aksjon skolevegmidler).
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.

Prosjekt 6812:

Maskinpark – kommunal veg

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 3 400 000,- inkl. mva.
- Det er tidligere bevilget kr. 5 473 000 i K-sak 118/16, Økonomi- og handlingsplan 2017-2020.
- Ubrukt bevilgning som er videreført i 2017 fra regnskapsåret 2016 er per 31.8.2017 kr. 194 818,-.
- Planlagte investeringer i 2017 var:
 - Hjulgående gravemaskin med et kostnadsestimat på kr. 1 880 000 inkl. mva.
 - Hjullaster inkludert nødvendig utstyr med et kostnadsestimat på kr. 1 880 000 inkl. mva.
 - Selvgående feiemaskin tilpasset vinterdrift med et kostnadsestimat på kr. 1 375 000 inkl. mva.
 - Transportabel høytrykkspyler med et kostnadsestimat på kr. 188 000 inkl. mva.
 - Ny vikplog til snørydding med et kostnadsestimat på kr. 150 000 inkl. mva.
- Investeringskostnadene har vært høyere enn beregnet. Innkjøp av nytt feieutstyr, høytrykkspyler og vikplog er derfor ikke aktivert. Hjullaster med redskaper og innbytte av hjulgravemaskin er aktivert.
- Ny hjullaster med brøytestikksetter og kantslåttaggregat koster kr. 3 611 250,- inkl. mva.
- Tilbudt ny hjulgravemaskin vil koste kr. 2 467 500,- inkl. mva. Om hjulgravemaskin vil bli fakturert i løpet av inneværende år er ikke sikkert ennå. Men innstilling av leverandør er gjort, og endelig bestilling kan ikke tas før eventuelle klager på kommunens innstilling er behandlet. Bevilgning for 2017 dekker ikke den totale kostnaden med ny hjulgravemaskin, slik at fullfinansiering vil må dekkes opp av bevilgningen for 2018. Underdekning er på kr. 410 932,- inkl. mva.
- Bevilgning for 2018 vil dekke følgende planlagte investeringer:
 - Fullfinansiering av hjulgravemaskin – kr. 410 932,- inkl. mva.
 - Ny traktor – ca. kr. 1 000 000,- inkl. mva.

- Selvgående feiemaskin – ca. kr. 2 000 000,- inkl. mva.
- Avhengig av innbyttepriser på redskaper og maskiner, anskaffes følgende utstyr i prioritert rekkefølge:
 - Ny vikplog – kr. 185 000,- inkl. mva.
 - Vibroplate til hjulgravemaskin – kr. 105 000,- inkl. mva.
 - Asfaltfres til hjulgravemaskin – kr. 180 000,- inkl. mva.
- Den eldste traktoren, en New Holland 6070 har gått ca. 6000 timer. Denne har nå en slik alder at store reparasjoner står for tur. Med anskaffelse av hjullaster i 2017 er behovet for alle traktorene redusert. Det kan derfor vurderes om NH6070 (den eldste) og MF5612 (den minste) skal byttes inn samlet i en ny traktor i samme størrelse som NH6070. Utskiifting av NH6070 til ny traktor vil koste ca. kr. 1 000 000,- inkl. mva.
- Behovet for feieutstyr er stort. For å kunne effektivisere feietjenesten bør det investeres i en selvgående feiemaskin. Det vil gjøre det enklere og mer effektivt i områder med mange hjørner og trange områder. På en ny feiemaskin vil det også være mulig å montere en høytrykkspyler som vil være nyttig ved renhold av bruer, murer og annet. Forflytning med en slik maskin er også raskere enn med traktor og slepefeiemaskin som i dag. En ny selvgående feiemaskin vil koste ca. kr. 2 000 000,- inkl. mva. Prisen vil være avhengig av utstyrsnivå og redskapspakke. Innbytte av NH6070 gir også en utfordring på gatefeiingsfronten. NH6070 er tilpasset feieaggregatet som brukes i dag. Dette aggregatet er også slitent og bør byttes. Det anbefales at det investeres i en selvgående feiemaskin i stede for et slepeaggregat. En selvgående feiemaskin vil være bedre tilpasset oppgaven som den er beregnet på, og den er vesentlig mer smidig med tanke på å komme til i hjørner. Dette gjelder spesielt i Miljøgata og på skoleområder.
- Det er også behov for en ny vikplog til god og effektiv snøbrøyting. En ny vikplog av riktig størrelse og med god utforming vil koste kr. 185 000,- inkl. mva.
- For bedre å kunne gjøre gode jobber i egenregi, er det behov for en vibroplate til bruk på hjulgravemaskinen. Dette er et komprimeringsredskap som vil gi oss bedre komprimering rundt rør når vi for eksempel skifter stikkrenner. En slik vibroplate koster ca. kr. 105 000,- inkl. mva.
- Ved reasfaltering vil det alltid bli en asfaltkjøt. Ved reparasjon av kummer er det også behov for reasfaltering og det er viktig at vi unngår asfaltkjøter som hindrer vann å komme til sandfang. For å reparere asfaltskader anbefales det å frese et spor slik at reparasjonsasfalten får godt feste. Dette utføres med en asfaltfres montert på hjulgravemaskinen. En slik asfaltfres koster ca. kr. 180 000,- inkl. mva.

Prosjekt 6825:

Gatelys, lovpålagt energimåling

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 12 000 000,- inkl. mva.
- Det er tidligere bevilget kr. 300 000 i K-sak 94/16, Tertialrapport 2/2016.
- Norges vassdrags- og energidirektorat har pålagt alle kraftleverandører at all forbruksstrøm skal være målt via strømmåler pr. 1. januar 2019. Dette pålegget gjelder også for veg- og gatebelysning. Som eier av veg- og gatebelysning må Melhus kommune legge til rette for at kraftleverandøren(e) skal kunne montere strømmålere.
- Det er derfor nødvendig å oppgradere alle anlegg som ikke er under måling. Det er stor forskjell på hva som må utføres fra sted til sted. Det vil være behov for utskifting av enkeltelementer som forsyningsskap, armaturer, ledningsstrek eller kombinasjoner av disse. Disse utskiftingene og tilpassingene er beregnet til å koste kr. 21 000 000,- inkl. mva.

- Måling av strømforbruket vil også gi en økt strømutgift da de gamle armaturene har et høyere forbruk enn hva lampestyrken tilsier på grunn av alder. Det vil derfor være besparende å erstatte eldre armaturer med nye LED-armaturer for å minske framtidige driftsutgifter. Besparelsen med utskifting av dagens armaturer til LED armaturer vil være på ca. kr. 14,4 millioner over de nye armaturenes levetid som er på 100 000 timer. Dette tilsvarer 25 år ved 4000 timer pr år. Utskifting av alle dagens armaturer til LED, er beregnet til å koste kr. 7 000 000,- inkl. mva.
- I 2016 ble veg- og gatebelysningen i kommunen kartlagt, og resultatet fra denne kartleggingen var nedslående. Tilstanden til veg- og gatebelysningen i kommunen er dårlig, og det rapporteres om et stort etterslep. Det er registrert mye gammelt utstyr som har behov for oppgradering. Dette foreslås utbedret i forbindelse med arbeidene med tilrettelegging for måling av forbruksstrøm. Kabelstrek som har for lite tverrsnitt og eller er for gamle. Stolpetyper som ikke er ettergivende og derfor trafikkfarlige. Disse utskiftingene og tilpassingene er estimert til å koste kr. 7 000 000,- inkl. mva.
- Rådmann anbefaler at foreslåtte tiltak gjennomføres de neste årene, og at den totale prosjektkostnaden på kr. 35 000 000,- inkl. mva. fordeles over tre år.
- Anskaffelsen foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 25 år.

For å håndtere dette store arbeidet er det ønskelig å inngå en driftskontrakt med en elektroentreprenør for å innhente kompetanse. Og for å sikre en forutsigbar drift og vedlikehold av veg- og gatelys i kommunen. En slik driftskontrakt vil også inneholde nødvendige arbeider ved oppgradering og klargjøring av veg- og gatelys slik at strømforbruk kan måles.

Nye prosjekter:

Prosjekt 68xx:

Snuplass, Lebergsvegen/Losavegen

- Bevilgning for 2018 – kr. 500 000,- inkl. mva.
- Prosjektet er prioritert nummer 3 av prosjekter under Aksjon Skoleveg midler, i Trafikksikkerhetsplan 2015-2019.
- Det er ikke mulig å snu skolebuss i området uten å rygge. Dette utsetter skolebarna for unødvendig fare. Økt trafikk fra grustak i området og industriaktivitet ved Tekton AS, gjør det også utfordrende å snu i et vegkryss. En snuplass til busser med holdeplass for skolebarna er nødvendig for å øke sikkerheten både for skolebarn og kjørende.
- Det vil være et behov for å utarbeide en reguleringsplan for området. Reguleringsarbeidene gjennomføres i 2018 og etablering av anlegget planlegges utført i 2019.
- Etableringskostnadene er beregnet til kr. 1 500 000,- inkl. mva. og anbefales bevilget i 2019.
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.

Prosjekt 68xx:

Driftssentral Teknisk Drift

- Bevilgning for 2018 – kr. 5 000 000,- inkl. mva.
- Bevilgning for 2018 vil dekke kostnader med kjøp av tomt og prosjektering av ny driftsstasjon.
- Dette er et felles prosjekt mellom kommunal veg og selvkostområdene vannforsyning og avløp.
- Det henvises også til prosjekt 6015 – vann og 6228 – avløp.
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.

- Gauldal Brann- og Redning IKS (GBRIKS) har tilhold i Sjøreggen 2 sammen med Teknisk Drift sin veg avdeling. Arbeidstilsynet har gitt GBRIKS pålegg om å utbedre garderobeforholdene og vaskemulighetene for mannskap og utstyr. For å møte disse påleggene har GBRIKS behov for mer plass i bygget. Teknisk Drift har ingen andre lokaler å flytte til. I samråd med Bygg og Eiendom i Melhus kommune, har GBRIKS og Teknisk drift kommet fram til løsningen på at GBRIKS søker utsettelse på Arbeidstilsynets frist slik at Teknisk drift kan etablere ny driftssentral og flytte inn i denne høsten 2019. Denne løsningen er avhengig av bevilgninger til tomtekjøp, prosjektering og bygging av ny driftssentral.

Prosjekt 6xxx:

Erosjonssikring Stor-Tronds veg/Kroken

- Bevilgning for 2018 - kr. 2 000 000,- inkl. mva.
- Det er tidligere tildelt kr. 515 000,- eks. mva. til prosjektet i kriseskjønnsmidler fra Fylkesmannen i 2016.
- Det er registrert aktiv erosjon og flere utglidninger langs bekk som kommer inn i bekkeinntak i krysset Stor-Tronds veg / Rønningsvegen på Lundamo. Bekken har senket seg betraktelig de senere årene og det foregår mye utvasking under stor vannføring. Sideterrenget er spesielt bratt på motsatt side av Kroken, hvor det står bolighus helt ute på kanten.
- Teknisk drift vurderer at erosjonssikring bør iverksettes for å hindre videre erosjon i bekken. Skråningen er bratt opp til bolighusene på motsatt side av Kroken, og en eventuell større utglidning her kan være av kritisk karakter. Bekken renner i en kvikkleiresone med høy skredfaregrad. I verste fall kan stor vannføring og erosjon som følge av mye nedbør eller snøsmelting føre til bruddutvikling i kvikkleira og utløse et kvikkleireskred.
- Bekken er videre lagt i rør under Leirtaket boligfelt, før den føres langs Ringvegen og til slutt ut i bekk like før Lyngvegen. Kamerakjøring på de første 260 meterne av denne ledningen viser at det er kollaps i hver skjøt. Siden dette er et kvikkleireområde er det svært uheldig at vann lekker ut av ledningen og infiltreres i leira. Ledningen bør derfor vurderes om den skal utbedres, legges om eller åpnes i åpen grøft i annen trasé. Dette bør gjøres samtidig som det anlegges erosjonssikring i bekken.
- Første fase i prosjektet er prosjektering av geoteknikk og overvann. Det planlegges innhenting av tilbud i første halvdel av 2018. Deretter vil oppstart av utførelse trolig bli mot slutten av 2018.
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.

Prosjekt 68xx:

Klimatilpassing

1. Bevilgning for 2018 – kr. 500 000,- inkl. mva.

2. Med bakgrunn i mål og tiltak i vedtatt Klima- og energiplan 2014-2017 (K-sak 81/13), vil Teknisk driftsstarte følgende arbeid:

- Tiltak 6.2 Kartlegge status og behov for tiltak når det gjelder håndtering av overflatevann, spesielt tettbygde strøk med store asfalterte areal: Det må utarbeides et grunnlag som kan benyttes i kommunens arealplanlegging. I dette grunnlaget inngår analyser av vannveger (tiltak 6.3), vedlegg knyttet til overvannshåndtering i VA-normen og veileder knyttet til VVA-planer i reguleringsplanarbeid (tiltak 6.4).
- Tiltak 6.3 Gjennomgang av små og store vassdrag med tanke på sikring og skadeomfang på veier og infrastruktur ved ekstreme nedbørsmengder og flom: Ved Arealforvaltning (Kart- og oppmåling) er det gjennomført et prosjekt i samarbeid med Kartverket som heter «Primærdata

innsjøer og vassdrag». Det er blitt utført laserinnmålinger av terrenget i kommunen, for å kartlegge vannvegene, da disse ikke er riktige i nåværende kart. Det er ønskelig å benytte disse dataene videre for å se på hvilke områder som kan være utsatt for ras, skred og flom ved ekstremnedbør. I første omgang vil dette arbeidet innebære intern planlegging. Det må i samarbeid med fagkyndig innen naturskade og andre relevante instanser som NVE, lages en oversikt over de vassdragsområdene som er mest sårbare ved større nedbørsmengder og flom.

Videre må konsulent kontraheres for å kunne foreta simuleringer av vannvegene ved ulike nedbørsmengder. Dette vil gi et grunnlag for å kunne utarbeide og prioritere sikringstiltak knyttet til ras-, skred- og flomfare.

- Tiltak 6.4 *Utarbeide nye oppdaterte retningslinjer for dimensjonering av systemet for håndtering av overflatevann*: Dette er et omfattende punkt som bør inngå som et vedlegg til Teknisk drifts VA-norm. VA-normen er i ferd med å revideres. Det må avklares hvordan status er for delen av normen som omhandler overvann, og hvem som skal være ansvarlig for å ferdigstille denne delen av normen.

Veileder til VVA-planer i reguleringsplanarbeid revideres fortløpende. Veilederen skal sikre at det stilles like krav til dokumentasjon knyttet til teknisk infrastruktur, som blant annet overvannshåndtering, ved utarbeidelse av reguleringsplan.

Prosjekt 68xx:

Bekkeinntak Kåsavegen

- Bevilgning for 2018 - kr. 300 000,- inkl. mva.
- Bekkeinntaket ved Kåsavegen har ingen god sikring mot at fremmedlegemer kommer inn i rørledningen. Dette medfører tidvis oppstuvninger ved store nedbørsmengder. Bekkeinntaket ligger innenfor den kjente kvikkleiresonen Forset.
- Bekkeinntaket må sikres med nytt inntaksarrangement.
- Oppstrøms bekkeinntaket må det plastres og tilordnes slik at det vil gi en fordrøyning av overflatevannet.
- Tiltaket planlegges utført i egenregi i løpet av sommeren 2018.
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.

Investeringer som ikke belaster driften i Melhus kommune og som trenger bevilgning:

Vannforsyning

1. Driftssentral Teknisk drift, vannverk – prosjekt 6015

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 7 000 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 1 000 000,- i K-sak 109/15, Økonomi- og handlingsplan 2016 – 2019, og kr. 200 000,- i K-sak 80/14, Økonomi- og handlingsplan 2015 – 2018.
- Bevilgning for 2018 og ubrukte bevilgninger fra tidligere, vil dekke kostnader med kjøp av tomt og prosjektering av ny driftsstasjon.
- Dette er et felles prosjekt mellom kommunal veg og selvkostområdene vannforsyning og avløp.
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.
- Gauldal Brann- og Redning IKS (GBRIKS) har tilhold i Søreggen 2 sammen med Teknisk Drift sin veg avdeling. Arbeidstilsynet har gitt GBRIKS pålegg om å utbedre garderobeforholdene og vaskemulighetene for mannskap og utstyr. For å møte disse påleggene har GBRIKS behov for mer

plass i bygget. Teknisk Drift har ingen andre lokaler å flytte til. I samråd med Bygg og Eiendom i Melhus kommune, har GBRIKS og Teknisk drift kommet fram til løsningen på at GBRIKS søker utsettelse på Arbeidstilsynets frist slik at Teknisk drift kan etablere ny driftssentral og flytte inn i denne høsten 2019. Denne løsningen er avhengig av bevilgninger til tomtekjøp, prosjektering og bygging av ny driftssentral.

- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.

2. Sonevannmåling – prosjekt 6021

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 300 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 300 000 i K-sak 118/16, Økonomi- og handlingsplan 2017 – 2020, og kr. 200 000 i K-sak 109/15, Økonomi- og handlingsplan 2016 – 2019, og kr. 100 000 i K-sak 80/14, Økonomi- og handlingsplan 2015 – 2018.
- Arbeidet med å etablere og utbygge nye målesoner ved vannverket vil fortsette i flere år. Viktigheten med å ha kontroll på vannforbruket og lekkasjeandelen vurderes som svært viktig og samfunnsnyttig.
- Det jobbes med å dele større soner inn i mindre, for å begrense områder for søk etter lekkasjer. Alle soner ifm. prosjektet vil kunne overvåkes og loggføres via driftskontroll. Dette gjør at framtidige lekkasjer vil kunne oppdages med en gang det registreres høyere forbruk enn det som er normalt i sonen.
- Som et tiltak for å redusere lekkasjeandelen i kommunen, må en få en god oversikt over forbruket. Sammen med forbruksmålerne til abonnentene, vil plassering av større sonevannmålere på strategiske punkter på forsyningsnettet bidra til en fortløpende oversikt over forbruket. Bevilgningen benyttes til både planlegging, innkjøp og montering av utstyr, samt arbeid rundt driftskontroll av aktuelle vannmålere og målesoner. Det vil også bli aktuelt med innkjøp av utstyr som skal brukes til lekkasjesøk i mindre områder, etter at jobben med grovsøk er utført.

3. Vannforsyning, Losenkrysset-Hermanstad – prosjekt 6038

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 300 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 300 000 i K-sak 94/16, Tertialrapport 2/2016.
- Forprosjektering av hovedanlegg for vann, spillvann og overvann er igangsatt og gjennomføres omtrent parallelt med reguleringsplanarbeidet.
- Det er behov for ytterligere avklaringer av VA-tekniske og geotekniske forhold før forprosjektfasen er ferdigstilt.
- Forprosjektrapporten har som mål å gi klare føringer og løsninger for hvordan vann- og avløps situasjonen i strekningen mellom Losenkrysset og Hermanstad skal løses.

4. Vannforsyning, Øvre Lyngen – prosjekt 6039

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 1 000 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 200 000 i K-sak 118/16, Økonomi- og handlingsplan 2017 – 2020.
- Hensikten med prosjektet er å forsyne boligene med nok og godt drikkevann, samtidig med at en kan få sanert flere dårlige private avløpsanlegg.
- Prosjektet gjelder legging av nye vann- og spillvannsledninger fra Lyngen høydebasseng og opp til bebyggelsen ovenfor. Anlegget forlenges med nye ledninger mot grend i sør med 250 m, for å sanere flere eldre private avløpsanlegg i dette området.
- Prosjektet planlegges gjennomført i 2018, og har et foreløpig kostnadsestimat for hele vann- og avløpsanlegget på totalt kr. 2,7 mill.

5. Vannforsyning, Jaktøya-Lerli-Kvammen – prosjekt 6040

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 2 000 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 500 000 i K-sak 58/17, Tertialrapport 1/2017.
- Prosjektet er utløst med bakgrunn i å snu avløpet (spillvann) fra Løvset nordover, for å redusere mengdene som føres gjennom Melhus sentrum. I tillegg vil anlegget transportere avløp fra områdene rundt Kvammen og Rødde. Avløpsvann vil gå via flere avløpspumpestasjoner, krysse nye E6 og ned til Jaktøya avløpspumpestasjon. Sistnevnte vil pumpe kloakken inn på overføringsledningen til Klett og senere til Høvringen avløpsrensaneanlegg.
- Sammen med spillvannsledningen, er det valgt å legge en ny vannledning i samme grøftetrase. Denne vannledningen vil forbedre vannsikkerheten i områdene mellom Jaktøya, Lerlia og videre til Kvammen og Løvset.
- Prosjektet er i prosjekteringsfase, og det planlegges byggestart ultimo 2018 og 2019.

6. Vannledning, Jaktøya nordre – prosjekt 6043

- Bevilgning for 2018 – kr. 1 000 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 700 000 i K-sak 78/17, Tertialrapport 2/2017.
- Det legges ny kommunal vannledning parallelt med spillvannsledning i prosjekt 6258. Vannledningen vil forbedre kommunal vannforsyning i Jaktøya området og i fremtiden tilrettelegge for kommunalt ringsystem mot Kvammen og Løvset.
- De totale kostnadene er beregnet til ca. kr. 2 500 000,-.
- Anlegget bygges ut i forbindelse med ny E6 Jaktøya-Sentervegen, og anlegget skal være ferdig i 2019. Melhus kommune samarbeider med Miljøpakken om prosjektet, og kostnadsfordeling og oppgjør til entreprenør går via Miljøpakken.

7. Rønningstrøa boligfelt – vann – prosjekt 60xx

- Bevilgning for 2018 – kr. 400 000,-.
- Bevilgningen skal dekke kostnader med en ny vannledning med vannkummer, som vil gå gjennom boligfeltet og opp til et planlagt nytt høydebasseng ovenfor området. Det vurderes som riktig å legge denne samtidig med at annen infrastruktur opparbeides.
- Utbyggeren utfører leveransen og arbeider sammen med de øvrige grunnlagsinvesteringene i Rønningstrøa boligfelt.
- Hovedanlegg for vann og avløp som er nødvendig for utbygging av boligfeltet, bekostes av utbygger. Utbyggingsavtale med utbygger klarlegger kvalitetskrav til vann- og avløpsanlegg, og hvilke hovedanlegg som Melhus kommune overtar vederlagsfritt til senere drift og vedlikehold.

8. Løvsettoppen boligfelt – vann – prosjekt 60xx

- Bevilgning for 2018 – kr. 300 000,-.
- Bevilgningen skal dekke kostnader med en ny vannledning med vannkummer, som vil videreføres ut av boligfeltet og videre opp til et planlagt nytt høydebasseng ovenfor området. I tillegg blir vannforsyningsnettet koblet sammen med vannforsyningsnettet i Hestrøa boligfelt. Sammenkobling med Hestrøa gjøres for å unngå å bygge en egen trykkkningsstasjon for dette boligfeltet.
- Det vurderes som riktig å legge denne samtidig med at annen infrastruktur opparbeides.
- Utbyggeren utfører leveransen og arbeider sammen med de øvrige grunnlagsinvesteringene i Løvsettoppen boligfelt.
- Hovedanlegg for vann og avløp som er nødvendig for utbygging av boligfeltet, bekostes av utbygger. Utbyggingsavtale med utbygger klarlegger kvalitetskrav til vann- og avløpsanlegg, og hvilke hovedanlegg som Melhus kommune overtar vederlagsfritt til senere drift og vedlikehold.

9. Brekkåsen – vannforsyningsområde – prosjekt 60xx

- Bevilgning for 2018 – kr. 200 000,-.
- Bevilgningen skal dekke kostnadene til ekstern rådgiver for vann og avløp, i forbindelse med planlagte arbeider med en ny områdeplan for Brekkåsen. Sammen med områdeplan må det utarbeides en overordnet vann- og avløpsplan inkludert overvannsløsninger.
- Det er tidligere utarbeidet en overordnet plan for Vollmarka avløpssone, som vil være et grunnlag for dette arbeidet, samt at det er tidligere bevilget midler til Brekkåsen avløpssone – prosjekt 6250.

10. Vannledninger E6, Melhus sentrum – Kvål – prosjekt 60xx

- Bevilgning for 2018 – kr. 500 000,-.
- Det er påstartet regulering av ny E6 fra Hølandavegen til sør for Kvål sentrum. Det signaliseres en mulig oppstart av prosjektet i 2019. Dette utløser et behov for snarest å igangsette prosjektering av omlegging av vann og avløpsanlegg innenfor berørt vegareal. Kommunen har vann og avløpsledninger nært eksisterende E6 ved flere punkt, og det er viktig å være i forkant med planlegging av disse anleggene.
- De totale omleggingskostnadene for vann- og avløpsanleggene i forbindelse med utbygging av ny E6 på denne strekningen er ikke beregnet, men det foreløpige anslaget er på kr. 8 – 10 000 000,- for vann og avløpsanlegg.
- Bevilgning for 2018 er planlagt benyttet til nødvendig prosjektering.

Avløp

1. Driftssentral Teknisk drift, andel avløp – prosjekt 6228

- Tilleggsbevilgning i 2018 – kr. 1 000 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 4 000 000,- i K-sak 118/16, Økonomi- og handlingsplan 2017 – 2020, og kr. 1 800 000,- i K-sak 109/15, Økonomi- og handlingsplan 2016 – 2019, og kr. 200 000,- i K-sak 80/14, Økonomi- og handlingsplan 2015 – 2018, og kr. 240 000,- i K-sak 60/14, Tertialrapport 2/2014.
- Bevilgning for 2018 og ubrukte bevilgninger fra tidligere, vil dekke kostnader med kjøp av tomt og prosjektering av ny driftsstasjon.
- Dette er et felles prosjekt mellom kommunal veg og selvkostområdene vannforsyning og avløp.
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.
- Gauldal Brann- og Redning IKS (GBRIKS) har tilhold i Søreggen 2 sammen med Teknisk Drift sin veg avdeling. Arbeidstilsynet har gitt GBRIKS pålegg om å utbedre garderobeforholdene og vaskemulighetene for mannskap og utstyr. For å møte disse påleggene har GBRIKS behov for mer plass i bygget. Teknisk Drift har ingen andre lokaler å flytte til. I samråd med Bygg og Eiendom i Melhus kommune, har GBRIKS og Teknisk drift kommet fram til løsningen på at GBRIKS søker utsettelse på Arbeidstilsynets frist slik at Teknisk drift kan etablere ny driftssentral og flytte inn i denne høsten 2019. Denne løsningen er avhengig av bevilgninger til tomtekjøp, prosjektering og bygging av ny driftssentral.
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.

2. Jaktøya APS – prosjekt 6252

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 3 000 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 500 000 i K-sak 109/15, Økonomi- og handlingsplan 2016-2019.

- Rådgiver er i gang med å lage underlag til kontrahering av entreprenør. Underlaget forventes å være ferdig i løpet av november/desember 2017, slik at entreprenør kan kontraheres til bygging av stasjonen. Forhandlinger med grunneier om kjøp av tomt til pumpestasjon er i gang.
- Eksisterende bevilgning til prosjektet benyttes til prosjektering og utarbeidelse av anbudsdokumenter.
- Neste fase av prosjektet, som vil foregå i 2018, er kontrahering av entreprenør og bygging av anlegget.
- Hensikten med avløpsstasjonen er å pumpe spillvann inn på overføringsledningen til Klett og senere til Høvringen avløpsrenseanlegg. Når planlagt alt transportsystem for spillvann er utbygd, vil denne avløpspumpestasjonen vil få spillvann/kloakk fra nordlige deler av Løvset, Kvammen, Rødde, Brubakken og Travøra.
- Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 20 år.

3. Spillvannsledning, Ler – Kvål – prosjekt 6257

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 8 000 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 200 000 i K-sak 109/15, Økonomi- og handlingsplan 2016-2019 og kr. 150 000 i K-sak 71/16, Tertialrapport 1/2016 og kr. 1 100 000,- i K-sak 118/16, Økonomi- og handlingsplan 2017-2020.
- Det er gjennomført en mulighetsstudie der det er sett på dimensjonering av ledninger og om det er mulig å benytte eksisterende anlegg. Videre er det sett på alternative traseer, lengdeprofiler og vurdering av antall avløpspumpestasjoner. Alt dette i forhold til eksisterende E6 og jernbane, samt gamleelva. I tillegg er trase vurdert ut fra eksisterende bebyggelse og kjente planlagte boligområder.
- Forprosjektrapport er utarbeidet av konsulent. For hele strekket Ler-Kvål er det beregnet et kostnadsoverslag på kr. 31 000 000.
- BaneNOR arbeider med detaljprosjektering av jernbaneundergang, samt veg fram til denne, nord for Ler sentrum. Første mulige utførelse er under en «togluke» i september 2018. Det er ønskelig å koordinere Melhus kommunes prosjekt med BaneNORs prosjekt. Detaljprosjektering av spillvannsledningen fra Ler renseanlegg til og med jernbaneundergang som planlegges av BaneNOR prioriteres derfor. BaneNOR forventer avklaring fra Jernbanedirektoratet vedr. bestilling på utførelse av sitt prosjekt i 1. kvartal 2018.
- Mulig omlegging av ledningsanlegg på Kvål i forbindelse med ny E6 er også lagt inn i bevilgningen.

4. Avløpsanlegg, Losenkrysset-Hermanstad – prosjekt 6262

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 200 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 300 000 i K-sak 94/16, Tertialrapport 2/2016.
- Forprosjektering av hovedanlegg for vann, spillvann og overvann er igangsatt og gjennomføres omtrent parallelt med reguleringsplanarbeidet.
- Det er behov for ytterligere avklaringer av VA-tekniske og geotekniske forhold før forprosjektfasen er ferdigstilt.
- Forprosjektrapporten har som mål å gi klare føringer og løsninger for hvordan vann- og avløpssituasjonen i strekningen mellom Losenkrysset og Hermanstad skal løses.

5. Avløpsanlegg, Øvre Lyngen – prosjekt 6264

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 1 700 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 200 000 i K-sak 118/16, Økonomi- og handlingsplan 2017 – 2020.

- Hensikten med prosjektet er å forsyne boligene med nok og godt drikkevann, samtidig med at en kan få sanert flere dårlige private avløpsanlegg.
- Prosjektet gjelder legging av nye vann- og spillvannsledninger fra Lyngen høydebasseng og opp til bebyggelsen ovenfor. Anlegget forlenges med nye ledninger mot grend i sør med 250 m, for å sanere flere eldre private avløpsanlegg i dette området.
- Prosjektet planlegges gjennomført i 2018, og har et foreløpig kostnadsestimat for hele vann- og avløpsanlegget på totalt kr. 2,7 mill.

6. Avløpsanlegg, Jaktøya-Lerli-Kvammen – prosjekt 6266

- Tilleggsbevilgning for 2018 – kr. 2 000 000,-.
- Det er tidligere bevilget kr. 1 000 000 i K-sak 58/17, Tertialrapport 1/2017.
- Prosjektet er utløst med bakgrunn i å snu avløpet (spillvann) fra Løvset nordover, for å redusere mengdene som føres gjennom Melhus sentrum. I tillegg vil anlegget transportere avløp fra områdene rundt Kvammen og Rødde. Avløpsvann vil gå via flere avløpspumpestasjoner, krysse nye E6 og ned til Jaktøya avløpspumpestasjon. Sistnevnte vil pumpe kloakken inn på overføringsledningen til Klett og senere til Høvringen avløpsrenseanlegg.
- Sammen med spillvannsledningen, er det valgt å legge en ny vannledning i samme grøftetrase. Denne vannledningen vil forbedre vannsikkerheten i områdene mellom Jaktøya, Lerlia og videre til Kvammen og Løvset.
- Prosjektet er i prosjekteringsfase, og det planlegges byggestart ultimo 2018 og 2019.

7. Varmbubekken APS – prosjekt 62xx

- Bevilgning for 2018 – kr. 2 500 000,-.
- I forbindelse med detaljprosjektering av avløpsanering i Varmbo boligfelt, avdekkes det et behov for å pumpe spillvannet fra de lavest liggende boligene til overføringsledningen videre til Hølbekken avløpspumpestasjon. Det vil ikke være tilfredsstillende fall på spillvannsledningen uten pumping, samtidig med at det vil bli dype og kostbare grøfter.
- Bevilgningen vil benyttes til tomteerverv og bygging av en ny spillvannpumpestasjon.

8. Rosmælen avløpsone – prosjekt 62xx

- Bevilgning for 2018 – kr. 200 000,-.
- Beregninger viser at eksisterende spillvannsledning fra Losenkrysset og ned til Rosmælen langs Bennavegen, må oppdimensjoneres på enkelte strekninger dersom utbygging av Hermanstad/Brannåsen igangsettes. Videre er det flere private avløpsanlegg som bør saneres, der boligene heller bør tilknyttes den kommunale spillvannsledningen langs Bennavegen. Intense og lokale nedbørperioder har avdekket at kvaliteten på avløpsanlegget ikke er tilfredsstillende.
- Bevilgningen vil bli benyttet til å igangsette planlegging av nødvendige tiltak på strekningen Losenkrysset – Rosmælen.

9. Gåsbakken RA – prosjekt 62xx

- Bevilgning for 2018 – kr. 1 000 000,-.
- Nylig gjennomførte tilstandsvurdering av eksisterende avløpsanlegg viser at anlegget er modent for rehabilitering. Tilstandsvurderingen viser videre at anleggets dimensjonering ikke er tilpasset ytterligere tilkoblinger, ut over dagens belastning.
- Bevilgningen vil bli benyttet til å utrede og planlegge tiltak som er nødvendig slik at anlegget vil få økt kapasitet og tilfredsstillende rensfunksjon.

10. Avløp E6, Melhus sentrum-Kvål – prosjekt 62xx

- Bevilgning for 2018 – kr. 500 000,-.
- Det er påstartet regulering av ny E6 fra Hølandavegen til sør for Kvål sentrum. Det signaliseres en mulig oppstart av prosjektet i 2019. Dette utløser et behov for snarest å igangsette prosjektering av omlegging av vann og avløpsanlegg innenfor berørt vegareal. Kommunen har vann og avløpsledninger nært eksisterende E6 ved flere punkt, og det er viktig å være i forkant med planlegging av disse anleggene.
- De totale omleggingskostnadene for vann- og avløpsanleggene i forbindelse med utbygging av ny E6 på denne strekningen er ikke beregnet, men det foreløpige anslaget er på kr. 8 – 10 000 000,- for vann og avløpsanlegg.
- Bevilgning for 2018 er planlagt benyttet til nødvendig prosjektering.

4.3 Driftsbalanse i perioden

Økonomi- og handlingsplanen tar utgangspunkt budsjettet for 2017, og de vedtak kommunestyret har gjort forut for behandlingen av økonomi og handlingsplanen for perioden 2018-2021. Oppsummert benevnes denne oversikten konsekvensjustert økonomiplan. Oversikten under viser endringen i driftsbudsjettene i perioden 2018-2021 som følge av rådmannens forslag til vedtak til drift og investeringsbudsjettet for perioden 2018-2021:

Med disse endringene balanserer den årlige driften med et regnskapsoverskudd på 0,5 mill. kroner årlig som er forutsatt satt av til kommunens felles disposisjonsfond.

(Tall i 1000-kr)	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tekst	2018	2019	2020	2021
Økte utgifter som følge av forslag til investeringer i perioden 2018-2021	689	5 078	7 819	8 537
Generell innsparing på driften	-772	-1 544	-2 444	-4 444
Ny kommunalsjef for oppvekst	817	1 225		
Stortingsvalg	-700			700
Kommunevalg		700	-700	
Interkommunal legevakt	506	688	870	1 052
Økt basistilskudd fastlegersom følge av pris- og befolkningsvekst	150	300	450	600
Vekst i barnetallet - barnehage	1 545	2 853	7 815	10 262
Vekst i barnetallet - skole	2 554	4 170	7 185	8 491
Tidlig innsats i barnehage og skole	600	600	600	600
Forebyggende tiltak for barn, unge og familier	600	600	600	600
Økte utgifter ressurskrevende brukere	1 400	1 400	1 400	1 400
Styrking av rusomsorgen	900	900	900	900
Pilotprosjekt hverdagsrehabilitering		-700	-700	-700
Økte leiekostnader og FDV kostnader midlertidige lokaler Hovin	212	166	-290	
Netto økte leiekostnader Melhus kommune ved utflytting av NAV	1 100	1 100	1 100	1 100
Økte FDV kostnader ny barnehage seks avdelings barnehage på Ler		417	1 000	1 000
Lovpålagt krav til energivurdering av tekniske anlegg	170	170	170	170
Revisjon Midt Norge IKS	21	69	119	171
Sekretæriat for kontrollutvalget	11	20	30	41
Arbeidsgiverkontrollen	37	74	112	150
Gamle Hovin prosjekt bakerovn	-40	-40	-40	-40
Gauldal Brann og redning IKS	364	678	819	1275
Trondheimsregionen	15	30	46	62
Avvik formidlingslån	-37	-15	-30	47
Egenkapitalkrav KLP	300	600	900	1200
Medfinansiering bredbåndsutbygging/mobildekning	500	500	500	
Instrumentfond skolekorps	300			
Avsetning kompetansefond rammeområde 2	1 000			
Sum	12 242	20 038	28 231	33 174

4.4 Netto rammer

4.4.1 Hovedtrekk

Rammeområder

De ulike rammeområdene tildeles etter dette følgende netto rammer (Tall i 1000- kroner):

	2 018
R 1. Administrasjon, støtte og utvikling	44 284
R 2. Kultur og opplæring	338 318
R 3. Helse og omsorg	265 933
R 4. Forebygging, aktivitet og læring	93 011
R 5. Landbruk, miljø og tekniske tjenester	69 163
R 6. Virksomheter utenom kommunen	26 798
Sum Rammeområde 1-6	837 506
R 9. Overordnede inntekter/utgifter	-837 506

4.4.2 Oversikt netto rammer

Rammeområde 1						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
10000	Rådmannsteamet	5 364	5 488	2 827	2 820	2 805
	Generell innsparing	-4	-4			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-4	-4	-7	-15	
	Inntrekk feriepengar av sykepengar	-1				
	Lønnsoppgjør 2017	133				
	Ny kommunalsjef for oppvekst flyttet til 20000		0	0		
	Flyttet lønn ass. rådmenn til nye ansvar 30000 og 59000		-2647			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-5			
	Sum Rådmannsteamet	5 488	2 827,466	2 820	2 805	2 805
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
10010	Utviklingsseksjonen	8 289	10 967	0	0	0
	Generell innsparing	-6	-6			
	Lønnsoppgjør 2016	31				
	Kjøp av tjenester til kommunal planlegging		775	-775		
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-6	-6	-10	-23	
	Inntrekk feriepengar av sykepengar	-7				
	Forvaltningskontoret for helse og omsorg	2 492	1 869	0		
	Videreføring av 50 pst. stilling som kreftkoordinatør		63	63		
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	48	39			
	Lønnsoppgjør 2017	107				
	Overført lønn til nye ansvar		-12190			
	Overført driftsmidler til ansvar 20000, Oppvekst og kultur		-27			
	Overført driftsmidler til ansvar 30000, Helse og velferd		-14			
	Overført driftsmidler til ansvar 30020, Forvaltningskontoret		-209			
	Overført driftsmidler til ansvar 56000, Plan		-1243	722	23	
	Lønnsoppgjør 2017	19	-19			
	Sum Utviklingsseksjonen (Utviklingsjenseten)	10 967	0	0	0	0
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
10015	IT og digital samhandling	15 440	16 453	16 510	16 491	16 448
	Reduserte leieinntekter knyttet til serverrommet i Rådhuset fra 1. aug	175				
	Generell innsparing	-6	-6			
	Lønnsoppgjør 2016	38				
	Økt bemanning arkivfunksjon	625				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-12	-12	-19	-43	
	Inntrekk feriepengar av sykepengar	-14				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	51	42			
	Lønnsoppgjør 2017	122				
	Lønnsoppgjør 2017	34	41			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-8			
	Sum IT og digital samhandling	16 453	16 510	16 491	16 448	16 448
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
10020	Økonomi og lønn	7 316	7 447	9 154	9 145	9 125
	Generell innsparing	-6	-6			
	Lønnsoppgjør 2016	43				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-5	-5	-9	-20	
	Inntrekk feriepengar av sykepengar	-13				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	57	47			
	Lønnsoppgjør 2017	30				
	Overført fra personal- og lønnsseksjonen		1 650			
	Lønnsoppgjør 2017	24	28			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-6			
	Sum Økonomi og lønn	7 447	9 154	9 145	9 125	9 125
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
10030	Personal og organisasjon	8 781	10 413	8 797	8 784	8 755
	Generell innsparing	-6	-6			
	Lønnsoppgjør 2016	58				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-10				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-8	-8	-13	-29	
	Netto tilførsel feriepengar av sykepengar	1 510				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	41	34			
	Lønnsoppgjør 2017	31				
	Overført til økonomiseksjonen		-1 650			
	Lønnsoppgjør 2017	15	18			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-4			
	Sum Personal og organisasjon	10 413	8 797	8 784	8 755	8 755
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
10040	Politikk	6 858	7 712	6 996	7 687	6 968
	Kommunevalg			700	-700	
	Stortingsvalg	700	-700			700
	Generell innsparing	-6	-6			
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-4				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-5	-5	-9	-19	
	Eldreådet - arrangement	30				
	Lønnsoppgjør 2017	139				
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-5			
	Sum Politikk	7 712	6 996	7 687	6 968	7 668
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
10500	Folkehelse	16 563	17 289	0	0	0
	Interkommunal legevakt	500	506	182	182	182
	Økt basistilskudd som følge av pris- og befolkningsvekst	150	150	150	150	150
	Økte utgifter miljørettet helsevern	85				
	Generell innsparing	-6	-6			
	Lønnsoppgjør 2016	3				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-12	-12	-21	-46	
	Inntrekk feriepengar av sykepengar	-3				
	Lønnsoppgjør 2017		-266			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	8	3			
	Overført lønn til nytt ansvar 30010		-3 765			
	Overførte driftsmidler til nytt ansvar 30010		-13 896			
	Lønnsoppgjør 2017	3	-3			
	Sum Folkehelse	17 289	0	0	0	0
	Sum Rammeområde 1	75 769	44 284	44 928	44 102	44 802

Rammeområde 2		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
(Tall i 1000-kr)		2017	2018	2019	2020	2021
Ansvarsnr.	Tekst					
20000	Oppvekst og kultur	0	0	2 366	2 774	2 774
	Overførte lønnsmidler fra utviklingsseksjonen og ny kommunalsjef		2339	408		
	Overførte driftsmidler fra Utviklingsseksjonen		27			
	Lønnsoppgjør 2017		22			
	Sum Oppvekst og kultur	0	2 387	2 774	2 774	2 774
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20010	Brekkåsen skole	16 129	16 644	16 521	16 501	16 456
	Generell innsparing	-6	-6			
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	410				
	Språklige minoriteter vår 2016	-222				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016	-57				
	Lønnsoppgjør 2016	125				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-137				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	-63				
	Inntrekk feriepengene av sykepenger	-37				
	Språklige minoriteter høst 2016	-146				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-12	-12	-20	-45	
	Språklige minoriteter vår 2017	241	-241			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	169	139			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		94			
	Elevtallsendringer fra 2017-2018		-410			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		427			
	Språklige minoriteter høst 2017	170	-170			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	25				
	Lønnsoppgjør 2017	56	66			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-9			
	Sum Brekkåsen skole	16 644	16 521	16 501	16 456	16 456
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20020	Gimse skole	21 161	22 465	21 603	21 576	21 517
	Generell innsparing	-7	-7			
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	552				
	Språklige minoriteter vår 2016	-347				
	Lønnsoppgjør 2016	154				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-143				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	130				
	Inntrekk feriepengene av sykepenger	-35				
	Språklige minoriteter høst 2016	-190				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-16	-16	-27	-59	
	Språklige minoriteter vår 2017	353	-353			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	244	201			
	Tildeling av buffer grunnskole	279	-279			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		98			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		-340			
	Språklige minoriteter høst 2017	237	-237			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	25				
	Lønnsoppgjør 2017	68	81			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-10			
	Sum Gimse skole	22 465	21 603	21 576	21 517	21 517
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20030	Høyeggen skole	22 553	23 791	22 753	22 273	22 210
	Endring elever med særskilte behov 2014-2015		-313	-223		
	Tildeling buffer elevtallsvekst-elev med store og sammensatte vansker		-321	-229		
	Generell innsparing	-7	-7			
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	607				
	Språklige minoriteter vår 2016	-307				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016	-86				
	Lønnsoppgjør 2016	160				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-199				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	-174				
	Inntrekk feriepengene av sykepenger	-26				
	Språklige minoriteter høst 2016	-135				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-17	-17	-28	-63	
	Språklige minoriteter vår 2017	269	-269			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	212	175			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		136			
	Tildeling av buffer lite utbytte	700	-700			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		336			
	Språklige minoriteter høst 2017	139	-139			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	25				
	Lønnsoppgjør 2017	76	91			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-10			
	Sum Høyeggen skole	23 791	22 753	22 273	22 210	22 210

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20040	Rosmølen skole og barnehage	19 781	19 507	20 157	20 132	20 077
	Spes.ped FØ vår 2016	-813				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2016	-122				
	Tildeling buffer grunnskole høst (lite eller intet)	-280				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2016	-43				
	Generell innsparing	-7	-7			
	Endring i antall barn pr.15.12.15	150				
	Spes.ped FØ høst 2016	-530				
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	239				
	Språklige minoriteter vår 2016	-97				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016	-189				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2016	-70				
	Lønnsoppgjør 2016	162				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-120				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016, jf. Flå	10				
	Fordeling spesialpedagogisk hjelp og midler barn med nedsatt funksjonsevne	528				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	-234				
	Økt makspris barnehage 2017, inntrekk	-44				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-60				
	Språklige minoriteter høst 2016	-46				
	Tildeling buffer spes. ped fø vår 2017	332	-332			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-15	-15	-25	-55	
	Endring antall barn pr. 15.12.2016	23				
	Språklige minoriteter vår 2017	47	-47			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	214	176			
	Tildeling av buffer grunnskole	400	-400			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		82			
	Endring spes. ped. fø og nedsatt funksjonsevne		-12			
	Endring antall barn pr. august 2017	112	157			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		765			
	Økt makspris barnehage 2018, inntrekk		-105			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	30				
	Språklige minoriteter høst 2017	34	-34			
	Tilført fra buffer Spesped FØ 2018		242			
	Tilskudd til styrket pedagogisk bemanning	34	96			
	Lønnsoppgjør 2017	78	93			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-9			
	Sum Rosmølen skole og barnehage	19 507	20 157	20 132	20 077	20 077
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20050	Flå skole og barnehage	16 621	18 570	17 399	17 357	17 312
	Spes.ped FØ vår 2016	-156				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2016	-141				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2016	-32				
	Generell innsparing	-6	-6			
	Endring i antall barn pr.15.12.15	77				
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	249				
	Språklige minoriteter vår 2016	-27				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016	92				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2016	-103				
	Lønnsoppgjør 2016	164	-53			
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-85				
	Elevtallsendringer fra 2016-2017	410				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016, jf. Rosmølen	-10				
	Fordeling spesialpedagogisk hjelp og midler barn med nedsatt funksjonsevne	763				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	81				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2017	47	-47			
	Økt makspris barnehage 2017, inntrekk	-60				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-46				
	Språklige minoriteter høst 2016	-30				
	Endring i antall barn pr. 01.08.2016	-147				
	Spes.ped fø høst 2016	-295				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-12	-12	-20	-45	
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2016	-39				
	Endring antall barn pr. 15.12.2016	30				
	Tildeling av buffer lite utbytte	567	-567			
	Språklige minoriteter vår 2017	52	-52			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	215	177			
	Tildeling av buffer grunnskole	266	-266			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		58			
	Tildeling av buffer "lite utbytte"	197	-197			
	Endring spes. ped. fø og nedsatt funksjonsevne		-13			
	Endring antall barn pr. august 2017	-285	-398			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		141			
	Økt makspris barnehage 2018, inntrekk		-134			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2018		21	-21		
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	23				
	Språklige minoriteter høst 2017	87	-87			
	Tilført fra buffer Spesped FØ 2018		114			
	Tilskudd til styrket pedagogisk bemanning	44	123			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2017	16	-16			
	Lønnsoppgjør 2017	43	51			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-9			
	Sum Flå skole og barnehage	18 570	17 399	17 357	17 312	17 312

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20060	Lundamo skole og barnehage	21 758	22 388	22 956	22 819	22 270
	Spes.ped FØ vår 2016	-465				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2016	-185				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2016	-83				
	Generell innsparing	-7	-7			
	Endring i antall barn pr.15.12.15	-87				
	Spes.ped FØ høst 2016	-200				
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	274				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016	-96				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2016	-130				
	Økte utgifter ressurskrevende brukere	226			-490	
	Lønnsoppgjør 2016	159				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-90				
	Elevtallsendringer fra 2016-2017	-410				
	Fordeling spesialpedagogisk hjelp og midler barn med nedsatt funksjonsevne	978				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	207				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2017	94	-94			
	Økt makspris barnehage 2017, inntrekk	-81				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-53				
	Språklige minoriteter høst 2016	-26				
	Endring i antall barn pr. 01.08.2016	125				
	Spes.ped fø høst 2016	-491				
	Tildeling buffer spes. ped fø vår 2017	343	-343			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-16	-16	-27	-59	
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2016	-78				
	Tildeling av buffer lite utbytte	75	-75			
	Språklige minoriteter vår 2017	79	-79			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	228	188			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		62			
	Endring spes. ped. fø og nedsatt funksjonsevne		6			
	Elevtallsendringer fra 2017-2018		410			
	Endring antall barn pr. august 2017	29	41			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		185			
	Økt makspris barnehage 2018, inntrekk		-195			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2018		110	-110		
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	25				
	Språklige minoriteter høst 2017	47	-47			
	Tilført fra buffer Spesped FØ 2018		244			
	Tilskudd til styrket pedagogisk bemanning	62	173			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2017	89	-89			
	Lønnsoppgjør 2017	88	105			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-9			
	Sum Lundamo skole og barnehage	22 388	22 956	22 819	22 270	22 270
<hr/>						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20070	Hovin skole og barnehage	20 234	21 452	23 325	23 287	23 232
	Spes.ped FØ vår 2016	-624				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2016	-185				
	Generell innsparing	-7	-7			
	Endring i antall barn pr.15.12.15	14				
	Spes.ped FØ høst 2016	-400				
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	250				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2016	-120				
	Lønnsoppgjør 2016	132				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-79				
	Fordeling spesialpedagogisk hjelp og midler barn med nedsatt funksjonsevne	900				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	87				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2017	50	-50			
	Økt makspris barnehage 2017, inntrekk	-76				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-51				
	Språklige minoriteter høst 2016	-64				
	Endring i antall barn pr. 01.08.2016	343				
	Spes.ped fø høst 2016	-388				
	Tildeling buffer spes. ped fø vår 2017	265	-265			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-15	-15	-25	-55	
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2016	-42				
	Endring antall barn pr. 15.12.2016	-50				
	Språklige minoriteter vår 2017	66	-66			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	191	157			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		54			
	Endring spes. ped. fø og nedsatt funksjonsevne		35			
	Elevtallsendringer fra 2017-2018		410			
	Ny avdeling barnehagen	799	1119			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		508			
	Økt makspris barnehage 2018, inntrekk		-202			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2018		13	-13		
	Språklige minoriteter høst 2017	47	-47			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	22				
	Tilskudd til styrket pedagogisk bemanning	59	165			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2017	18	-18			
	Lønnsoppgjør 2017	77	91			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-9			
	Sum Hovin skole og barnehage	21 452	23 325	23 287	23 232	23 232

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20080	Gåsbakken skole og barnehage	9 710	10 063	10 428	10 406	10 379
	Spes.ped FØ vår 2016	-319				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2016	-48				
	Generell innsparing	-6	-6			
	Endring i antall barn pr.15.12.15	-118				
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	118				
	Språklige minoriteter vår 2016	-91				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016	-86				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2016	-40				
	Lønnsoppgjør 2016	56				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-43				
	Fordeling spesialpedagogisk hjelp og midler barn med nedsatt funksjonsevne	303				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	121				
	Økt makspris barnehage 2017, inntrekk	-21				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-25				
	Språklige minoriteter høst 2016	-26				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-7	-7	-12	-27	
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2016	-2				
	Endring antall barn pr. 15.12.2016	-108				
	Endring i antall barn pr.01.04.2017	352	117			
	Språklige minoriteter vår 2017	44	-44			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	105	86			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		29			
	Endring spes. ped. fø og nedsatt funksjonsevne		-21			
	Endring antall barn pr. august 2017	81	113			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		101			
	Økt makspris barnehage 2018, inntrekk		-66			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2018		10	-10		
	Språklige minoriteter høst 2017	27	-27			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	22				
	Tilskudd til styrket pedagogisk bemanning	17	48			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2017	9	-9			
	Lønnsoppgjør 2017	38	45			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-5			
	Sum Gåsbakken skole og barnehage	10 063	10 428	10 406	10 379	10 379
(Tall i 1000-kr)						
		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
		2017	2018	2019	2020	2021
20090	Eid skole og barnehage	22 359	21 778	21 914	21 874	21 814
	Spes.ped FØ vår 2016	-516				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2016	-111				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2016	-8				
	Tildeling buffer grunnskole vår 2016 (lite eller intet)	-39				
	Generell innsparing	-7	-7			
	Økt lærertetthet 1-4 klasse	159				
	Språklige minoriteter vår 2016	-48				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016	-73				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2016	-73				
	Lønnsoppgjør 2016	179				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-160				
	Elevtallsendringer fra 2016-2017	-410				
	Fordeling spesialpedagogisk hjelp og midler barn med nedsatt funksjonsevne	548				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	81				
	Økt makspris barnehage 2017, inntrekk	-48				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-61				
	Språklige minoriteter høst 2016	-84				
	Spes.ped fø høst 2016	-645				
	Tildeling buffer spes. ped fø vår 2017	186	-186			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-16	-16	-27	-60	
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2016	-4				
	Endring antall barn pr. 15.12.2016	-202				
	Språklige minoriteter vår 2017	197	-197			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	216	178			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		110			
	Endring spes. ped. fø og nedsatt funksjonsevne		37			
	Endring antall barn pr. august 2017	202	282			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		-101			
	Økt makspris barnehage 2018, inntrekk		-128			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2018		14	-14		
	Språklige minoriteter høst 2017	27	-27			
	Tilskudd til styrket pedagogisk bemanning	36	101			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2017	11	-11			
	Lønnsoppgjør 2017	82	98			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-9			
	Sum Eid skole og barnehage	21 778	21 914	21 874	21 814	21 814

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20100	Gimse ungdomsskole	26 912	26 491	26 595	26 561	26 486
	Generell innsparing	-8	-8			
	Språklige minoriteter vår 2016	-220				
	Lønnsoppgjør 2016	199				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-264				
	Elevtallsendringer fra 2016-2017	-410				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	-250				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-25				
	Språklige minoriteter høst 2016	-181				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-20	-20	-34	-75	
	Språklige minoriteter vår 2017	283	-283			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	269	222			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		181			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		54			
	Språklige minoriteter høst 2017	125	-125			
	Lønnsoppgjør 2017	80	95			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-11			
	Sum Gimse ungdomsskole	26 491	26 595	26 561	26 486	26 486
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20110	Lundamo ungdomsskole	15 494	14 868	14 537	14 518	14 475
	Generell innsparing	-6	-6			
	Språklige minoriteter vår 2016	-69				
	Korrigert tildeling elever med særskilte behov 2016	-80				
	Lønnsoppgjør 2016	103				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-136				
	Elevtallsendringer fra 2016-2017	-410				
	Endring elever med særskilte behov 2016-2017	-293				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-47				
	Språklige minoriteter høst 2016	-23				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-12	-12	-19	-43	
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	116	96			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		93			
	Endring elever med særskilte behov 2017-2018		-434			
	Språklige minoriteter høst 2017	140	-140			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	25				
	Lønnsoppgjør 2017	66	79			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-7			
	Sum Lundamo ungdomsskole	14 868	14 537	14 518	14 475	14 475
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20120++	Nedre Melhus barnehager	43 460	44 047	43 013	42 542	42 427
	Spes.ped FØ vår 2016	-2 580				
	Nedsatt funksjonsevne vår 2016	-648				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2016	-428				
	Generell innsparing	-9	-9			
	Endring i antall barn pr.15.12.15	-199				
	Spes.ped FØ høst 2016	-670				
	Tilleggsbevilgning Presttrøa barnehage	-98				
	Nedsatt funksjonsevne høst 2016	-444				
	Lønnsoppgjør 2016	400				
	Fordeling spesialpedagogisk hjelp og midler barn med nedsatt funksjonsevne	5 389				
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2017	429	-429			
	Økt makspris barnehage 2017, inntrekk	-276				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-153				
	Endring i antall barn pr. 01.08.2016	171				
	Spes.ped fø høst 2016	-1 670				
	Tildeling buffer spes. ped fø vår 2017	450	-450			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-31	-31	-52	-115	
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2016	-351				
	Endring antall barn pr. 15.12.2016	489				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	598	493			
	Endring spes. ped. fø og nedsatt funksjonsevne		-32			
	Endring antall barn pr. august 2017	-551	-772			
	Økt makspris barnehage 2018, inntrekk		-663			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid vår 2018		418	-418		
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	22				
	Tilskudd til styrket pedagogisk bemanning	216	603			
	Rammeøkning barnehager øko. moderasjon og gratis kjernetid høst 2017	352	-352			
	Lønnsoppgjør 2017	180	213			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-23			
	Sum Nedre Melhus barnehager	44 047	43 013	42 542	42 427	42 427

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
20300	Kultur- og fritid	18 061	18 746	20 868	20 815	20 865
	Nordiske barneklubbarrangementer, arrangeres hvert 5. år av Melhus kommune	150	-150	150	100	-100
	Registrering av Kulturminner			-180		
	Generell innsparing	-6	-6			
	Lønnsoppgjør 2016	120				
	Tilskudd til Frivillig sentral - fra øremerket tilskudd til rammetilskudd	365				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-28				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-13	-13	-23	-50	
	Kultur- og idrettsstipend	20				
	Husleie, Melhus kjøpesenter overført til Bygg- og eiendom i 2017	-168				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	141	117			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	25				
	Lønnsoppgjør 2017	79	94			
	Prisjustering driftstilskudd til idrettslagene, K.styre budsjett 2018		30			
	Økt stillingsressurs fritidsklubbene, K.styre budsjett 2018		150			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-9			
	Lønn støttekontakter overført fra Familie og forebygging		1909			
	Sum Kultur- og fritid	18 746	20 868	20 815	20 865	20 765
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
		2017	2018	2019	2020	2021
29992	Den kulturelle skolesekken	85	85	85	85	85
	Sum Den kulturelle skolesekken	85	85	85	85	85
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
		2017	2018	2019	2020	2021
29993	Kompetanseutv.midler , barnehag	600	600	600	600	600
	Styrking kompetanseheving barnehager					
	Sum Kompetanseutv.midler , barnehag	600	600	600	600	600
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
		2017	2018	2019	2020	2021
29994	Spes.ped. FØ	-2 791	1 650	1 650	1 650	1 650
	Økte utgifter jf. 1. tertial 2013	1 150				
	Økte utgifter jf. 2. tertial 2015	1 065				
	Bruk av buffer 2018	576	-600			
	Sum Spes.ped. FØ	0	1 050	1 650	1 650	1 650
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
		2017	2018	2019	2020	2021
29995	Barnehager	0	0	0	0	0
	Kjøp av tjenester andre kommuner	1 650	1 650	1 650	1 650	1 650
	Refusjon andre kommuner	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350
	Tilskudd private barnehager	30 000	30 750	31 519	32 307	33 114
	Søsknmoderasjon private barnehager	400	400	400	400	400
	Økonomisk moderasjon private barnehager	300	300	300	300	300
	Vekst i aldersgruppen 0-5 år. Nullpunkt 2017: 18, 41, 59 og 77	2 493	4 138	5 445	10 407	12 854
	Økt rammetilskudd barnehage, ny pedagognorm	75	0	0	0	0
	Nedsatt funksjonsevne private barnehager	650				
	Sum Barnehager	34 219	35 888	37 964	43 714	46 968
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
		2017	2018	2019	2020	2021
29996	Skysst	8 230	10 050	10 050	10 050	10 050
	Skoleskysst - sikringskjøring overført til R2	1820				
	Sum skoleskysst	10 050	10 050	10 050	10 050	10 050
(Tall i 1000-kr)						
Ansvarsnr.	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
		2017	2018	2019	2020	2021
29999	Rådmannen ramme 2	0	0	0	0	0
	Forsikring elver	90	90	90	90	90
	Lisenser sentrale dataprogrammer mv.	90	90	90	90	90
	PC innkjøp -oppgradering	610	610	610	610	610
	Kjøp av tjenester fra andre kommuner - fosterhjemsbaserte	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
	Kjøp av tjenester fra private, eks. Øya u.skole spes. Ped	240	240	240	240	240
	Refusjon fra andre kommuner	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
	Øremerket statstilskudd knyttet til økt lærertetthet 1-4 klasse	-2 360	-2 360	-2 360	-2 360	-2 360
	Øremerket statstilskudd knyttet til økt lærertetthet 1-4 klasse økning budsjettf	-1 541	-1 541	-1 541	-1 541	-1 541
	Buffer Grunnskole (elevtallsvekst)	555	3 109	7 279	7 740	9 046
	Avsetning til språklige minoriteter	-471	2 240	2 240	2 240	2 240
	Buffer Grunnskole (lite utbytte)	-587	-690	-690	-690	-690
	Læringsmiljøprosjektet gjennomføres av PP tjenesten i 2017, 2018 og 2019	-300	-300	-175		
	Tidlig innsats i barnehage og skole		600	600	600	600
	Forebyggende tiltak for barn, unge og familier		600	600	600	600
	Sum Rådmannen ramme 2	-173	6 189	10 484	11 120	12 425
	Sum Rammeområde 2	325 588	338 318	344 268	349 513	353 973

Rammeområde 3						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
30000	Helse og velferd	0	0	2 076	2 076	2 076
	Overført lønn fra Rådmannsteam og Utviklingsseksjonen		2051			
	Overførte driftsmidler fra Utviklingsseksjonen		14			
	Lønnsoppgjør 2017		11			
	Sum Helse og velferd	0	2 076	2 076	2 076	2 076
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
30010	Legetjenester	0	0	17 658	17 969	18 255
	Overført lønn fra ansvar 10500-Folkehelse		3765			
	Interkommunal legevakt		506	182	182	182
	Økt basistilskudd som følge av pris- og befolkningsvekst		150	150	150	150
	Generell innsparing		-6			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016		-12	-21	-46	
	Lønnsoppgjør 2017		-266			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg		3			
	Overført netto driftsmidler fra 10500-Folkehelse		13 521			
	Lønnsoppgjør 2017		6			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-9			
	Sum Legetjenester	0	17 658	17 969	18 255	18 587
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
30020	Forvaltningskontoret	0	0	4 757	4 986	4 986
	Overført lønn fra ansvar 10010-Utviklingsseksjonen		4218	229		
	Overført driftsmidler fra 10010-Utviklingsseksjonen		209			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-3			
	Støttekontakt overført fra Familie og forebygging		333			
	Sum Forvaltningskontoret	0	4 757	4 986	4 986	4 986
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
34000++	Bo- og avlastning	80 277	82 505	84 647	84 553	84 327
	Generell innsparing	-18	-18			
	Lønnsoppgjør 2016	499				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-121				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-59	-59	-94	-226	
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	604	497			
	Økte utgifter ressurskrevende brukere	1 000	1 400			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	24				
	Lønnsoppgjør 2017	300	357			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-35			
	Sum Bo- og avlastning	82 505	84 647	84 553	84 327	84 327
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
36*	Hjemmebaserte tjenester	84 054	85 097	85 026	84 921	84 688
	Generell innsparing		-22			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016		-62	-105	-233	
	Finansiering av Forvaltningskontor helse og omsorg	-2 492	-1411			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	777	641			
	Økt lederressurs	892				
	Overing BPA	1 535				
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	22				
	Lønnsoppgjør 2017	308	368			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-35			
	Økt rammetilskudd rusomsorgen		450			
	Sum Hjemmebaserte tjenester	85 097	85 026	84 921	84 688	84 688
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
37*	Institusjonsbaserte tjenester	63 908	64 879	65 651	65 571	65 394
	Generell innsparing		-17			
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016		-48	-80	-177	
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	695	572			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	28				
	Lønnsoppgjør 2017	248	295			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-30			
	Sum Institusjonsbaserte tjenester	64 879	65 651	65 571	65 394	65 394

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
39001	Ung i jobb	470	470	470	470	470
	Sum Ung i jobb	470	470	470	470	470
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
39006	Utskrivningsklare pasienter samhandlingsreformen	2 346	2 189	1 731	1 502	1 502
	Finansiering av økt lederressurs	-157				
	6. stilling Forvaltningskontoret		-458	-229		
	Sum Utskr. pasienter samarbeidsreformen	2 189	1 731	1 502	1 502	1 502
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
39007	Øyeblikkelig hjelp	3 617	3 617	3 617	3 617	3 617
	Utgifter, hele bevilgningen på 1,2 mrd. kroner er overf. Til rammet.					
	Sum Øyeblikkelig hjelp	3 617	3 617	3 617	3 617	3 617
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
39015	Ekstern gjennomgang av pleie- og omsorgssektoren	775				
	Sum Ekstern gjennomgang av pleie- og omsorgssektoren	775	0	0	0	
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
39999	Rådmannen ramme 3	2 270	0	300	300	300
	Opptappingsplan habilitering og rehabilitering	300				
	Ekstern gjennomgang av Bo- og avlastning og Rus/psykiatri	0				
	Pilotprosjekt hverdagsrehabilitering	700		-700		
	Opptappingsplan habilitering og rehabilitering overf. Akt. og bev.	-300				
	Pilotprosjekt hverdagsrehabilitering overf. Akt. og bev.	-700		700		
	Finansiering av økt lederressurs	-735				
	Overing BPA	-1 535				
	Generell styrking av rammeområde 3, K.styre budsjett 2018		300			
	Sum Rådmannen ramme 3	0	300	300	300	300
	Sum Rammeområde 3	239 532	265 933	265 965	265 615	265 947

Rammeområde 4						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
40000-41999	Familie og forebygging	69 702	72 133	71 194	70 976	70 609
	Økt rammetilskudd til styrking av helsesatsjons- og skolehelsetjenesten	241				
	Generell innsparing	-17	-17			
	Økt avlønning støttekontakter	150				
	Økt rammetilskudd rusomsorgen	900				
	Lønnsoppgjør 2016	244				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-81				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-52	-52	-93	-192	
	Læringsmiljøprosjektet gjennomføres av PP tjenesten i 2017, 2018 og 2019	300		-125	-175	
	Aktivitetsplikt sosialhjelpsmottakere		180			
	Økt rammetilskudd rusomsorgen		450			
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	375	309			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	234				
	Lønnsoppgjør 2017	137	163			
	Styrking av helsesøstertjenesten, K.styre budsjett 2018		300			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-30			
	Støttekontakt overflyttes til Forvaltningskontoret		-333			
	Lønn støttekontakter overflyttet til Kultur og fritid		-1909			
	Sum Familie og forebygging	72 133	71 194	70 976	70 609	70 609
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
40200-40299	Aktivitet og bevegelse	7 867	8 929	8 955	8 245	8 223
	Generell innsparing	-2	-2			
	Prisjustering av driftstilskudd til privatpraktiserende fysioterapeuter	66				
	Lønnsoppgjør 2016	49				
	Økte egenandeler knyttet til kommunalt ansatte fysioterapeuter	-150				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-9				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-6	-6	-10	-22	
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	51				
	Opptreppingsplan habilitering og rehabilitering overf. Fam.foreb.	300				
	Pilotprosjekt hverdagsrehabilitering overf. Fam.foreb.	700		-700		
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	30				
	Lønnsoppgjør 2017	33	39			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-5			
	Sum Aktivitet og bevegelse	8 929	8 955	8 245	8 223	8 223
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
40300++	Læring og tilrettelagt arbeid	12 413	12 573	12 862	12 849	12 819
	Generell innsparing	-7	-7			
	Lønnsoppgjør 2016	125				
	Redusert pensjonssats SPK fra 11,55% til 10,25%	-86				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-45				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-8	-8	-13	-30	
	Husleie, Melhus skystasjon overført til Bygg- og eiendom i 2017	-104				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	166	137			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		59			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	23				
	Lønnsoppgjør 2017	96	114			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-6			
	Sum Læring og tilrettelagt arbeid	12 573	12 862	12 849	12 819	12 819
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
49999	Rådmannen ramme 4	0	0	0	0	0
	Sum Rådmannen ramme 4	0	0	0	0	0
	Sum Rammeområde 4	93 635	93 011	92 070	91 651	91 651

Rammeområde 5						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
50000++	Arealforvaltning	8 110	8 218	8 521	8 511	8 488
	Generell innsparing	-6	-6			
	Lønnsoppgjør 2016	12				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-18				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-6	-6	-10	-23	
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	14	12			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	106				
	Lønnsoppgjør 2017	6	307			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-4			
	Sum Arealforvaltning	8 218	8 521	8 511	8 488	8 488
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
53000++	Teknisk drift	12 237	10 429	10 480	10 480	10 480
	Generell innsparing	-8	-8			
	Reduserte energitgifter 2017	-70				
	Lønnsoppgjør 2016	27				
	Skoleskyss - sikringskjøring overført til R2	-1820				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-22				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	42	34			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	20				
	Lønnsoppgjør 2017	24	29			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-4			
	Sum Teknisk drift	10 429	10 480	10 480	10 480	10 480
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
55000	Bygg og eiendom	42 503	42 565	41 863	42 032	41 865
	Reduserte leieinntekter knyttet til serverrommet i Rådhuset fra 1. august 2016	40				
	Økte FDV utgifter ny barnehage på Korsvegen			200	282	
	Økte fdv utgifter jf. utvidelse av Høyeggen skole	139				
	Generell innsparing	-10	-10			
	Reduserte energitgifter 2017	-800				
	Justering av nettoramme knyttet til ny idrettshall på Flå, 914 m2 og skole 387 m2	1067				
	Lønnsoppgjør 2016	88				
	Boligsosialt kompetansetilskudd	47				
	Justering av husleiesatser til gjengs leie	-1105	-1711	-333	-592	
	Økte husleieinntekter nye brannstasjoner	-140				
	Inntrekk feriepenger av sykepenger	-86				
	Generell innsparing vedtatt i desember 2016	-41	-41	-68	-151	
	Husleie, Melhus kjøpesenter overført til Bygg- og eiendom i 2017	168				
	Husleie, Melhus skystasjon overført til Bygg- og eiendom i 2017	104				
	Økte FDV utgifter ny Gimse barneskole					
	Økte FDV utgifter ny idrettshall 1. spilleflate					
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	458	380			
	Erverv av 6 boliger til flytninger og vanskeligstilte	-232	-111			
	Utvidelse av Hovin barnehage til 6 avd. økt FDV		109			
	Økte leiekostnader og FDV kostnader midlertidige lokaler Hovin	124	212	-46	-290	
	Netto økte leiekostnader Melhus kommune ved utflytting av NAV		1100			
	Nye leieinntekter mot Skaun, Barnevern		-84			
	Økte FDV kostnader ny barnehage seks avdelings barnehage på Ler			417	583	
	Lovpålagt krav til energivurdering av tekniske anlegg		170			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	98				
	Økt husleie brannstasjon på Korsvegen		-27			
	Økt husleieinntekt og fdv utgifter nye boliger i budsjett 2018		-833			
	Lønnsoppgjør 2017	144	169			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-25			
	Sum Bygg og eiendom	42 565	41 863	42 032	41 865	41 865
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
56000	Plan	0	0	6 942	6 220	6 197
	Overført lønnsmidler fra Utviklingsseksjonen		5690			
	Overførte driftsmidler fra Utviklingsseksjonen		1243	-722	-23	
	Lønnsoppgjør 2017		10			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-3			
	Sum Plan	0	6 942	6 220	6 197	6 197
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
59000	Plan og utvikling	0	1 356	1 356	1 356	1 356
	Sum Rammeområde 5	61 212	69 163	68 600	68 387	68 387

Rammeområde 6						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6000	<i>Revisjon Midt Norge IKS</i>	1 138	1 172	1 193	1 241	1 291
	Prisvekst 2017-2021	34	21	48	50	52
	Sum Vestre revisjonsdistrikt	1 172	1 193	1 241	1 291	1 343
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6005	<i>Sekretariat for kontrollutvalget</i>	350	360	371	380	390
	Prisvekst 2017-2021	10	11	9	10	11
	Sum Sekretariat kontrollutvalget	360	371	380	390	401
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6010	<i>Arbeidsgiverkontrollen</i>	735	801	838	875	913
	Prisvekst 2017-2021	66	37	37	38	38
	Sum Arbeidsgiverkontrollen	801	838	875	913	951
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6030	<i>Melhus kirkelig fellesråd</i>	8 418	8 696	8 684	8 684	8 684
	Lønnsoppgjør 2016	70				
	Netto reguleringspremie	123	-123			
	Lønnsoppgjør 2017	85	111			
	Sum Melhus kirkelig fellesråd	8 696	8 684	8 684	8 684	8 684
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6040	<i>Andre religiøse formål</i>	295	295	295	295	295
	Økning					
	Sum Andre religiøse formål	295	295	295	295	295
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6050	<i>Driftstilskudd Stiftelsen Prestegårdslåna</i>	100	100	125	125	125
	Økt driftstilskudd, K.styre budsjett 2018		25			
	Sum Driftstilskudd Prestegårdslåna	100	125	125	125	125
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6051	<i>Drift av stiftelsen Gamle Hovin</i>	25	65	40	40	40
	Gamle Hovin prosjekt bakerovn	40	-40			
	Økt driftstilskudd, K.styre budsjett 2018		15			
	Sum drift av gamle Hovin	65	40	40	40	40
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6060	<i>Gaula Natursenter</i>	250	250	250	250	250
	Sum Gaula Natursenter	250	250	250	250	250

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6062	Vertskommunesamarbeid, Rovdyr	30	30	30	30	30
	Sum Gaula Natursenter	30	30	30	30	30
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6090	Gauldal Brann og redning IKS	13 356	13 830	13 811	14 125	14 266
	Prisvekst 2016-2019	474	364	314	141	456
	Uttrekk rammetilskudd opplæring deltidsbrannpersonell		-383			
	Sum Brann og redning IKS	13 830	13 811	14 125	14 266	14 722
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6095	Trondheimsregionen	409	423	438	453	469
	Prisjustering	14	15	15	16	16
	Sum Trondheimsregionen	423	438	453	469	486
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6097	Tilskudd til 17. mai Nedre Melhus	20	20	20	20	20
	Tilskudd					
	Sum tilskudd 17. mai Nedre Melhus	20	20	20	20	20
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6098	Tilskudd til Næringsforeningen i Tr.reg.avd Melhus	150	150	150	150	150
	Tilskudd					
	Tilskudd til Næringsforeningen i Tr.reg.avd Melhus	150	150	150	150	150
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6100	Tilskudd til Sagauka	300	441	442	442	442
	Tilskudd	140				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	1	1			
	Tilskudd til Sagauka	441	442	442	442	442
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6101	Vannområde Gaula/Nea/Nidelva - Sekretariat	0	60	60	60	60
	Tilskudd	60				
	Tilskudd til Sagauka	60	60	60	60	60
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Ansvarsnr.	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
6102	Regionrådet Trondheim Sør	0	0	50	50	50
	Tilskudd, k.styre budsjett 2018		50			
	Tilskudd Regionrådet Trondheim Sør	0	50	50	50	50
	Sum Rammeområde 6	26 694	26 798	27 221	27 476	28 049

Rammeområde 9						
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
9101	Skatt på inntekt og formue	-376 736	-392 403	-392 403	-392 403	-392 403
	Nominell skattevekst på årlig 2,5 pst. Lønn 2,5 (62,5%) og pris 2,5 (37,5%)			-9 810	-19 865	-30 172
	Korrigert i forhold til faktiske skattetall for 2016	1 671				
	Korrigert RNB, 0,7 mrd. kroner i lavere skattevekst	2 173				
	Korrigert Statsbudsjett 2018	-8 321				
	Sum Skatt på inntekt og formue	-381 213	-392 403	-402 213	-412 268	-422 575
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
9102	Rammetilskudd	-453 304	-468 335	-470 265	-470 723	-470 896
	Basis skjønn fordeles av FMST	-1 300	-900	-900	-900	-900
	Kompensasjon for kommuner som taper mer enn 100 kr pr. innb. I IS					
	Nominell vekst på årlig 2,5 pst. Lønn 2,5 (62,5%) og pris 2,5 (37,5%)			-11 757	-23 830	-36 208
	Redusert rammetilskudd statlige og private skoler			4 500	6 500	6 500
	Redusert rammetilskudd pga uttrekk av tidlig innsats	509				
	Korrigert i forhold til faktiske skattetall for 2016	-643				
	Økt rammetilskudd RNB pga. lavere skattevekst på 0,7mrd. kroner	-407				
	Redusert rammetilskudd inntekstutjevningen RNB	398				
	Økt rammetilskudd RNB innlemming av ørem. Tilskudd barnehage	-545				
	Korrigert Statsbudsjett 2018	-1 478				
	Skjønnsmidler ressurskrevende brukere	-3 600				
	Skjønnstilskudd minoritetspråkkelige	-500				
	Sum Rammetilskudd	-460 870	-469 235	-478 422	-488 954	-501 504
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
9201	Eiendomsskatt	-22 265	-19 976	-20 589	-20 589	-20 589
	Redusert eiendomsskattegrunnlag Håen, Sama og Sokna kraftverk	350				
	Lønnsoppgjør 2016	5				
	Redusert eiendomsskatt Statnett	1 920				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	6	5			
	Økt eiendomsskattegrunnlag		-600			
	Lønnsoppgjør 2017	8	9			
	Generell innsparing, K.styre budsjett 2018		-27			
	Sum Eiendomsskatt	-19 976	-20 589	-20 589	-20 589	-20 589
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
9401	Konsesjonskraft	0	0	0	0	0
	Netto fortjeneste salg av konsesjonskraft	-920	-920	-920	-920	-920
	Overføring til bygg- og eiendom energi	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
	Overføring til teknisk drift gatelys	275	275	275	275	275
	Sum Konsesjonskraft	4 855	4 855	4 855	4 855	4 855
(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
9501	Generelle statstilskudd	0	0	0	0	0
	Reform 97, tilskudd investering	-646	0	0	0	0
	Kompensasjon renter og avdrag h.plan eldre	-2 019	-1 917	-1 892	-1 866	-1 841
	Kompensasjon renter Skolepakke investeringer inkl. Lundamo b.	-1 220	-965	-890	-815	-740
	Statstilskudd ressurskrevende brukere	-50 700	-50 007	-50 007	-50 007	-50 007
	Rentekompensasjon Kirkebygg	-150	-112	-112	-111	-104
	Sum Generelle statstilskudd	-54 735	-53 001	-52 900	-52 800	-52 692

(Tall i 1000-kr)		Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Tjeneste	Tekst	2017	2018	2019	2020	2021
9601	Renter og avdrag	0	0	0	0	0
	Leasing av Pc-er	600	600	600	600	600
	Avsetning tap på fordringer	100	100	100	100	100
	Renter eksisterende og ny lån	41 646	42 514	40 717	42 190	43 806
	Renter videreutlån	2 212	2 228	1 799	1 661	1 561
	Avdrag eksisterende og nye lån	58 082	61 589	64 948	67 755	69 157
	Interne renteutg. septikk	61	88	104	116	125
	Interne renteutg. avløp	223	222	201	209	247
	Interne renteutg. vann	93	101	82	73	79
	Renter bankinnskudd	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
	Renter kraftfond og næringsfond/tilfluktsromskto.	-100	-100	-100	-100	-100
	Renter formidlingslån	-1 670	-1 872	-1 805	-1 737	-1 668
	Renter andre fordringer	-100	-100	-100	-100	-100
	Renter ekstern forvaltning	-5 564	-5 950	-6 158	-6 374	-6 597
	Sum renter og avdrag	93 584	97 421	98 387	102 395	105 210
(Tall i 1000-kr)						
Tjeneste	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
2017	2018	2019	2020	2021		
9602	Aksjeutbytte	0	0	0	0	0
	Utbetaling fra ansvarlig lån 7,1 pst. av 750 mill. kroner på en eierandel på 14,8 pst.	-7 881	-7 881	-7 881	-7 881	-7 881
	Utbytte fra TrønderEnergi AS, forutsatt 45 mill. kroner	-6 776	-6 776	-6 776	-6 776	-6 776
	Korrigert utbytte i 1. tertial	6 776	6 776	6 776	6 776	6 776
	Utbytte basert på Generalforsamlingsvedtak i mai 2017	-5 813				
	Sum Aksjeutbytte	-13 694	-7 881	-7 881	-7 881	-7 881
(Tall i 1000-kr)						
Tjeneste	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
2017	2018	2019	2020	2021		
9701	Kalkulatoriske utgifter og inntekter	0	0	0	0	0
	Kalkulatoriske avskrivninger, renter og andel fellesutgifter VA områdene	-23 526	-23 196	-24 655	-26 152	-26 661
	Kalkulatoriske avskrivninger, renter og andel fellesutgifter Arealforv.	-1 363	-1 363	-1 363	-1 363	-1 363
	Sum Kalkulatoriske utgifter og inntekter	-24 889	-24 559	-26 018	-27 515	-28 024
(Tall i 1000-kr)						
Tjeneste	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
2017	2018	2019	2020	2021		
9702	Avsetning lønnsoppgjør	16 473	15 111	22 361	35 883	49 883
	Avsetning lønnsoppgjør 2016-19 (Forutsetter en årslønnsvekst på 2,7 pst.)	13 594	16 657	13 522	14 000	14 001
	Kap. 4 2016	-4 594				
	Lønnsoppgjør folkevalgte 2017	-139				
	Lønnsoppgjør 2017 kap. 4 Sentrale tillegg	-6 309	-5 198			
	Økt pensjonssats SPK fra 10,25% til 11,14%		-1 056			
	Lønnsoppgjør kap 3 og 5	-1 296				
	Lokale forhandlinger kap 4	-2 410	-3165			
	Kirka	-208	12			
	Sum Avsetning lønnsoppgjør	15 111	22 361	35 883	49 883	63 884
(Tall i 1000-kr)						
Tjeneste	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
2017	2018	2019	2020	2021		
9801	Disposisjonsfond	0	0	0	0	0
	Støtte til Syria/Aleppo	100				
	Parkering Vassfjellet (Kvål)	200				
	Medfinansiering bredbåndsutbygging/mobildekning	300	500	500	500	
	Diverse trafikkikring	1 500				
	Instrumentfond skolekorps	500	500			
	Avsetning kompetansefond rammeområde 2	2 000	1 000			
	Lekeoppdater skoler, barnehager	1 500				
	Bruk av disposisjonsfond	-1 354				
	KS digitaliseringsprosjekt, Egenandel		327			
	Avsetning til disposisjonsfond, K.styre budsjett 2018		0	0	0	0
	Tilbakeføring avsetning ramper Hofstad, K.styre budsjett 2018		-3 000			
	Disposisjonsfond, idrettsanlegg, avsetning, K.styre budsjett 2018		1 500			
	Støtte til Horg og Flå skolekorps, K.styre budsjett 2018		66			
	Horg sykehjem, støtte til kjøp av ny Minibuss, K.styre budsjett 2018		500			
	Rydding/Opparbeid av turstier Hogst as, K.styre budsjett 2018		150	150		
	Tiltak ifb. med sentrumsplanen f.eks. opparbeidning av div., K.styre budsjett 2018		150	300		
	Innkjøp av kjøleskap Kroa Kafe, K.styre budsjett 2018		30			
	Konsulentbistand områdeplan Brekkåsen, K.styre budsjett 2018		1 000			
	Medfinansiering bredbåndsutbygging/mobildekning, K.styre budsjett 2018					500
	Bruk av disposisjonsfond		-2 522	-950	-500	-500
	Sum Disposisjonsfond	4 746	1	0	0	0
(Tall i 1000-kr)						
Tjeneste	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
2017	2018	2019	2020	2021		
9802	Bundne driftsfond	100	100	100	100	100
	Sum Bundne driftsfond	100	100	100	100	100
(Tall i 1000-kr)						
Tjeneste	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
2017	2018	2019	2020	2021		
9803	Dekn./bruk av tidl. Års undersk./oversk.	0	0	0	0	0
	Bruk av regnskapsoverskudd fra 2016 i 2017	-5 000				
	Sum Dekn./bruk av tidl. Års undersk./oversk.	-5 000	0	0	0	0
(Tall i 1000-kr)						
Tjeneste	Tekst	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
2017	2018	2019	2020	2021		
9804	Overføring fra drift til kapital	0	0	0	0	0
	Avvik formidlingslån	2 099	2 002	2 025	2 009	2 086
	Egenkapitalkrav KLP	3 122	3 422	3 722	4 022	4 322
	Sum Overføring fra drift til kapital	5 161	5 424	5 747	6 031	6 408
	Sum Rammeområde 9	-836 819	-837 506	-843 052	-846 743	-852 808
	Sum Rammeområde 1-6	822 429	837 506	843 051	846 743	852 808
	Differanse	-14 390	0	0	0	0

5 Sentraladministrasjonen

5.1 Området omfatter

Rådmann med seksjonene personal og lønn, utvikling-, IKT og service og økonomi, fellesutgifter sentraladministrasjon og innkjøp.

Tjenester: Administrasjon, Utviklingstjenesten, overordna plan og tilsyn, juridisk rådgivning, Informasjons og kommunikasjonsteknologi (IKT), Økonomiforvaltning, Personal- og lønnsområdet, Tillitsvalgte, Informasjon og kommunikasjon, Dokumentsenter.

5.2 Ansvarsområde

Rådmannen og hans stab har ansvar for ledelse, overordnet drift og samordning av hele organisasjonen. I tillegg ligger det medisinskfaglige ansvar i henhold til helseloven, det skolefaglige ansvar i henhold til opplæringsloven, overordnet kommunal- og økonomisk planlegging, personal- og lønnsområdet med realisering av arbeidsgiverstrategien, skatteinnkreving, regnskap og årsmelding, samt ansvar for fremleggelse og overordnet oppfølging av saker behandlet i politiske organ, digitalisering av tjenesteytingen i et samspill mellom organisasjon, prosesser og teknologi, samt utvikling og drift av kommunens IKT systemer for hele organisasjonen.

Internasjonalt samarbeid

Organiseringen av det internasjonale samarbeidet ble vedtatt i Kommunestyret i møte 28.10.08, sak 85/08. En styringsgruppe med representanter fra politisk ledelse, opposisjon og administrasjon gir styringssignaler til arbeidet. Det tyngste internasjonale samarbeidet er i dag knyttet opp mot vennskapskommunen Taveta i Taita Taveta County i Kenya, og til det nordiske barnekultursamarbeidet med Ockelbo i Sverige og Kurikka i Finland. Når det gjelder samarbeidet med Taveta har regjeringen fjernet 2 av 3 muligheter for eksternfinansiering. Politisk ledelse i Melhus har i to omganger mobilisert ordførere i norske kommuner og utfordret utenriksministeren til å knytte en revitalisering av det internasjonale kommunesamarbeidet til FNs nye bærekraftsmål, uten å lykkes.

Vi gjennomfører nå et treårig samarbeid med Taveta innen primærhelsetjeneste overfor innbyggerne, med finansiering fra Fredskorpset. I perioden 2017-2020 vil 12 sykepleiere/vernepleiere ha deltatt i helårsutveksling innen områdene helsestasjon/skolehelsetjeneste, sykehjem/hjemmetjeneste og tjenester for psykisk funksjonshemmede, i Taveta og i Melhus. "100 år i eget hjem" danner til en viss grad en ramme for læringsmål.

Ungdomsrådet har et etablert, kontraktfestet samarbeid med Naimas barnehjem i Taveta, finansiert av Melhus kommune. Barnehagenettverket og Teknisk drift ønsker å gjenoppta det vellykkede samarbeidet med Taveta i en redusert form, noe som krever finansiering fra Melhus og Taveta.

De nordiske barnekulturdagene samler hvert annet år nærmere 80 barn og unge i alderen 12-18 år. Deltakerne deltar i verksteder for drama, sang og musikk som fører til en felles forestilling. Ockelbo er vertskap neste gang, i 2019. Høyeggen skole opprettholder det langvarige solidaritetssamarbeidet med Jagriti Vihara i India. Lundamo ungdomsskole har gjennom valgfaget "internasjonalt samarbeid" et samarbeid med Falstadsenteret, "The Museum of The History of The Polish Jews" i Warszawa, samt en skole i Warszawa. Målet er å redusere rasisme og å skape toleranse og inkludering.

I samarbeid med NTNU har vi også inne en søknad til EU knyttet til flomforvaltning.

Næring

I planstrategi for Melhus kommune 2016-2019, og i Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer, gå det fram at sysselsatte utgjør 69 % av befolkningen i Melhus kommune (11 106 personer av en befolkning på 16 096, januar 2016). Kommunen ligger over snittet for Sør-Trøndelag på 67 %. Melhus kommune har likevel en arbeidsplassdekning på 58, hvor 100 indikerer balanse, dvs. at det er et arbeidsplassunderskudd i kommunen i forhold til sysselsatte. Mange pendler til Trondheim for å jobbe. Det er likevel slik at Melhus kommune var den nest største kommunen i Sør-Trøndelag i antall registrerte bedrifter i 2015. Gjennom en aktiv næringspolitikk er det mulig å opprettholde dette, og samtidig legge til rette for en videre utvikling.

I kommuneplanens samfunnsdel står det at Melhus kommune ønsker å ha en aktiv næringspolitikk. Det er uttrykt politisk mål at det skal være god dialog og samhandling mellom kommuneadministrasjon og private næringsaktører for å avklare forventninger og ansvar, og for å sikre forutsigbarhet og gode rammebetingelser for kommunens næringsaktører. I tillegg er det et uttrykt mål at kommunens skal fremstå som en næringsvennlig kommune, der det legges til rette for gründerskap og nyetableringer.

5.3 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati	Opprette nye møteplasser der befolkningen kan delta				
	Innbyggerne og næringslivet opplever gjennom dialog og deltagelse at det er god kommunikasjon med kommunen. Gjennom dette forstår de kommunen sin rolle som samfunnsutvikler og tjenesteyter				
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket			-4 %
	Redusere klimagassutslipp fra egen transport	Reduksjon i klimagassutslipp fra transport ved bruk av egne el-biler, målt i kg. CO2	1 951		
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall			-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall			-2 %
	Ha gode rutiner for tilsyn/miljøovervåking				
	Gjennom internasjonalt samarbeid bidra til gjensidig kompetansebygging, i tråd med FNs bærekraftsmål				

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnssikkerhet og beredskap	Kommunen skal gjennom forebyggende arbeid bidra til å redusere faren for kriser og ulykker				
	Kommunene skal ha en beredskap som gjør den i stand til å ivareta sitt ansvar for kriser og ulykker				
	Kommunen skal gjennom et helhetlig og systematisk arbeid bidra til at samfunnssikkerhet og beredskap integreres i all kommunal virksomhet og planlegging				
Melhus kommune skal legge til rette for utvikling og vekst i hele kommunen	Gjennomføre gjeldende planstrategi				
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær seksjonene	4,6 %		7 %
		Langtidsfravær seksjonene	2,8 %		4,5 %
	Informasjons- og kommunikasjonsflyt fra Melhus kommune skal være korrekt og verdibasert				
	Brukervennlige rekrutteringsprosesser	Brukerundersøkelse blant søkere			
	Kvalitet på rekrutteringsprosessene				
Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere	Melhus kommune sine verdier preger organisasjonen, og de ansatte jobber etter felles mål.				
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Vi skal være tilgjengelige der brukeren søker våre tjenester, og vi skal øke vår tilgjengelighet for brukerne gjennom fokus på digital samhandling	Kommunetest (Forbrukerrådet)	50,8		56
		Kvalitet på nett (Difi test)			60
		Brukerundersøkelse (Bedrekommune)		4,9	5
	IT-leveransen i Melhus kommune skal være oppdatert, funksjonell og				

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
	digitalt godt utnyttet.				
	Tjenestene skal effektiviseres og kvalitetsutvikles gjennom digital samhandling.				
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Ha løpende oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer etter folkehelseloven				
	Sørge for kunnskapsbasert folkehelsearbeid i organisasjonen				
	Sikre samordnet folkehelsearbeid				
Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn	Legge til rette for befolkningens deltagelse i folkehelsearbeidet gjennom ressursgruppe for folkehelsearbeid				
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt seksjonene			0 %

6 Oppvekst og kultur

6.1 Om sektoren

Sektoren dekker områdene grunnskole, skolefritidsordning, barnehage og kultur og fritid.

6.2 Barnehage

6.2.1 Området omfatter

Området omfatter 11 kommunale barnehager, 3 private barnehager og 3 private familiebarnehager. Tjenester: Barnehagedrift, Private barnehager

6.2.2 Ansvarsområde

Drifte kommunale barnehager i henhold til lover og forskrifter. Gi driftstilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager. Godkjenne og føre tilsyn med alle barnehagene i kommunen. Sørge for kompetansetiltak for barnehageansatte i kommunale og private barnehager. Tilby barnehageplass til alle som har rett på plass. Forvalte statlige øremerkede tilskudd.

6.2.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsninger

Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

24. april presenterte Kunnskapsdepartementet ny rammeplan for barnehagene. Den nye rammeplanen trådte i kraft 1. august 2017, og har blitt tydeligere på barnehagens forpliktelser.. Rammeplanen er et verktøy for planlegging, dokumentasjon og vurdering av barnehagens arbeid. Den tydeliggjør samfunnsmandatet og barnehagens verdisyn, og er forpliktende for alle barnehager.

De viktigste endringene:

- Styrking av mangfoldsperspektivet
- Styrking av helseperspektivet
- Tydeligere på krav til språkarbeid
- Tydeligere på gode overganger (mellom hjem- barnehage, mellom avdelinger, og mellom barnehage – skole)
- Presisering av ansvaret for å forebygge, stoppe og følge opp mobbing
- Økt oppmerksomhet på de yngste barna
- Tydeligere beskriving av ansvar og roller

Forslag til ny forskrift om pedagogisk bemanning og grunnbemanning

Kunnskapsdepartementet har sendt ut på høring et forslag om endringer i barnehageloven som blant annet gjelder norm for grunnbemanning og økt krav til andel barnehagelærere i barnehagene. I høringsnotatet foreslås det blant annet følgende:

- Minimumskrav til grunnbemanning på 1 ansatt på 3 barn under tre år og 6 barn over tre år
- Skjerpet krav til pedagogisk bemanning til 1 pedagog på 7 barn under tre år og 14 barn over tre år

I høringsutkastet foreslås det at endringene vil gjelde fra 1. august 2017. Selv om dette foreløpig bare er ute på høring, er det allerede bevilget 172,3 millioner til flere barnehagelærere i 2017. For Melhus kommune innebærer det 545 000 for høsten 2017 og 1 308 000 for hele 2018.

Revidert kompetansestrategi

Kompetanse for fremtidens barnehage – revidert kompetansestrategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022 kom i september 2017. Kompetansestrategien skal støtte opp om arbeidet med rekruttering og kompetanseutvikling, og er en videreføring og videreutvikling av «Kompetanse for framtidens barnehage 2014-2020».

Strategien har tiltak rettet mot alle grupper ansatte i barnehagen. Strategien har som mål å bidra til at det blir flere barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere i barnehagen, og at det blir flere barnehagelærere med utdanning på masternivå.

Strategiens mål er å sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet, og den skal bidra til at:

- andelen barnehagelærere i barnehagen øker
- andelen barne- og ungdomsarbeidere i barnehagen øker
- alle ansatte får mulighet til videreutdanning
- flere barnehagelærere i barnehagen har kompetanse på mastergradsnivå
- alle barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling

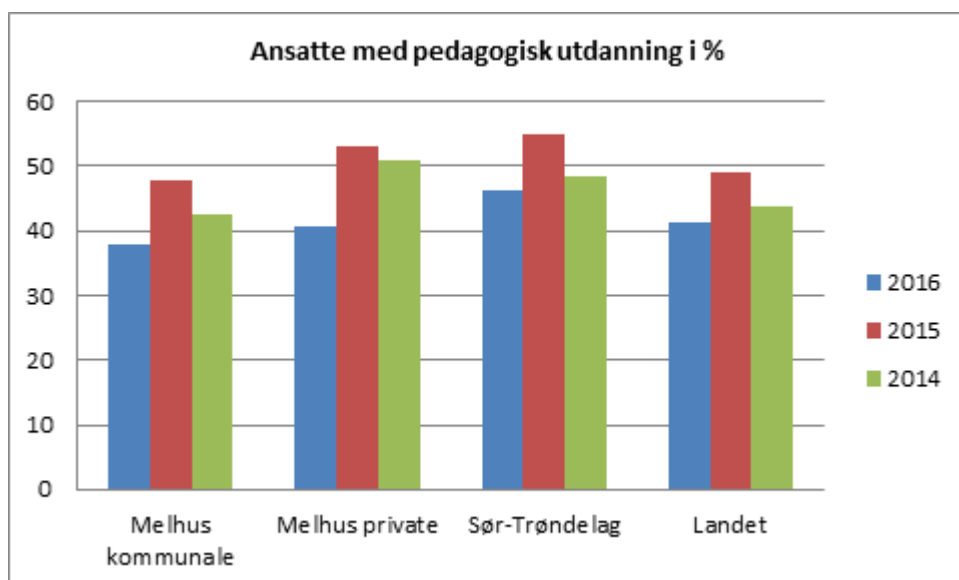
Lokale trekk og vurderinger

Bemanningsnorm

I følge Kunnskapsdepartementet, er dette kravet allerede overoppfyllt i kommunale barnehager mens private barnehager i gjennomsnitt ligger under bemanningsnormen. Melhus kommune ligger litt under landsgjennomsnittet på bemanningstetthet, men oppfyller i dag kravene som ligger i forslaget til bemanningsnorm.

Pedagognorm

Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk. Det skal i dag være minimum en pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over tre år og en pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under tre år. Alle pedagogiske ledere i Melhus har godkjent utdanning.

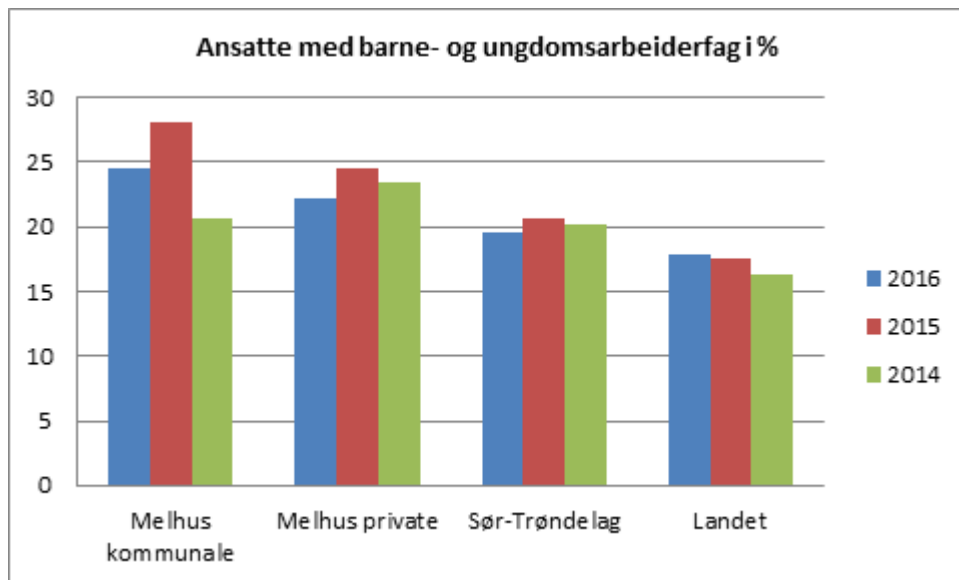

Melhus kommune ligger under både landsgjennomsnittet og gjennomsnittet i Sør-Trøndelag når det gjelder andelen ansatte med pedagogisk utdanning, selv om forskjellene her ikke er så store. Vi ser også at de kommunale barnehagene har noe lavere andel ansatte med pedagogisk utdanning enn de private barnehagene.

Kommunen oppfyller ikke kravene som ligger i forslaget til ny pedagognorm, men mangler omtrent 15 pedagogiske ledere. Det innebærer at kommunen, med forbehold om at forslaget i høringen blir vedtatt, har tiden frem til august 2018 til å erstatte øvrige barnehageansatte med barnehagelærere.

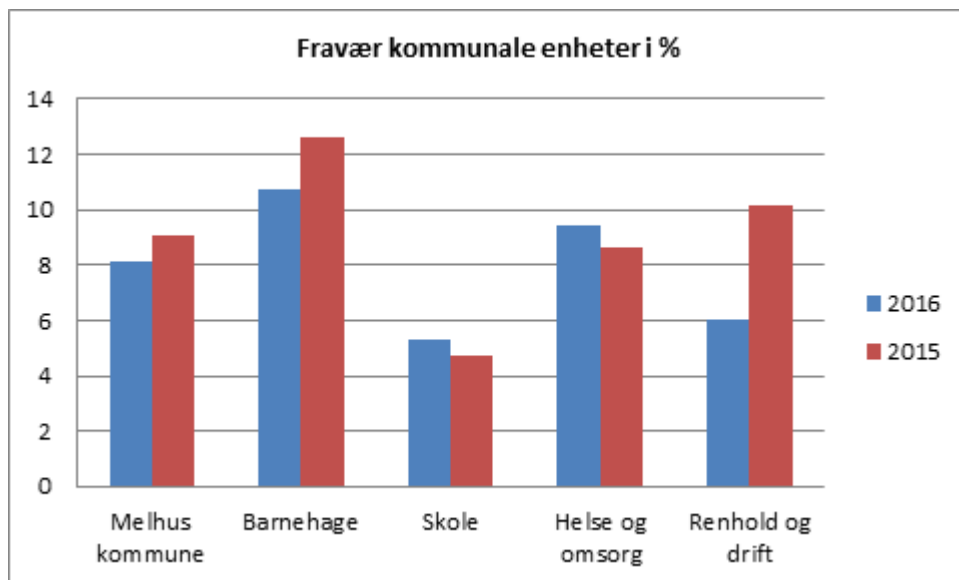
Andelen faglærte

Barne- og ungdomsarbeidere har en fagarbeiderutdanning fra videregående skole. Barne- og ungdomsarbeideren er et godt supplement til barnehagelæreren, og får gjennom utdannelsen både barnefaglig og barnehagefaglig kompetanse.

Her ser vi at Melhus kommune ligger over både landsgjennomsnittet og Sør-Trøndelag. Det har vært et tiltak i tidligere Økonomi- og handlingsplaner og i lokal kompetanseplan å øke andelen faglærte i barnehagene. Denne satsningen er også i henhold til den nye kompetansestrategien.

Sykefravær

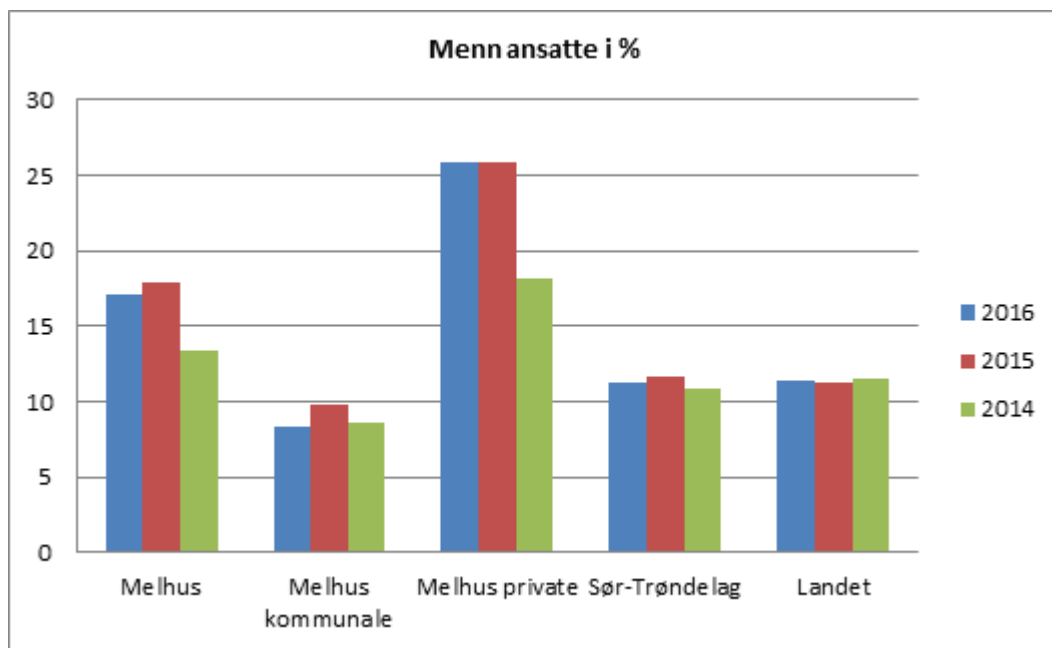
Barnehagene er den tjenesten som har høyest sykefravær i Melhus kommune. Sykefraværet i barnehagene har gått ned med fra 2015, men ligger fortsatt på nesten 11 %. Melhus kommune har som mål at sykefraværet skal ligge under 7 %. Det er mange grunner til at ansatte er borte fra jobb, men det er sikkert at fraværet koster mye og gjør noe med kvaliteten i barnehagen og med bemanningstettheten.

Vi kjenner ikke til årsaken til at barnehagene har høyest sykefravær av alle kommunale tjenester. Vi vet at det ikke er spesielt for Melhus kommune, og at det ikke gjelder korttidsfraværet. I 2016 var korttidsfraværet, fravær på 1-16 dager, på bare 2,5 % i barnehagene. Det høye sykefraværet er av stor

betydning for kvaliteten i barnehagetilbudet, og derfor noe vi bør få mer kunnskap om slik at vi kan sette inn tiltak som virker. Lavere sykefravær vil gi økt bemanning, økt kompetanse og bedre kvalitet.

Menn i barnehagen

Barnehagene preges av at det stort sett er kvinner som alltid har jobbet der. I barnehagene er det relativt stor frihet til å påvirke, forme og velge det innholdet som vi synes er interessant. Mange av disse valgene foretas ut fra personlige interesser og engasjement hos de ansatte, selv om rammeplanen legger føringer for innhold, bredde og variasjon. En barnehage som består av bare ett kjønn vil dermed kunne ha en overvekt av aktiviteter tilpasset bare det kjønn. Derfor må mangfoldet i samfunnet også gjenspeiles i barnehagen, både når det gjelder kjønn og ulike mennesketyper.

Melhus kommune ligger på landsgjennomsnittet når det gjelder andelen menn i barnehagene. Dette er også tall totalt for alle barnehagene i kommunen. Selv om vi ligger på landsgjennomsnittet, er 11,4 % menn lite, og vi vet at mange barnehager ikke har menn i sin barnehage.

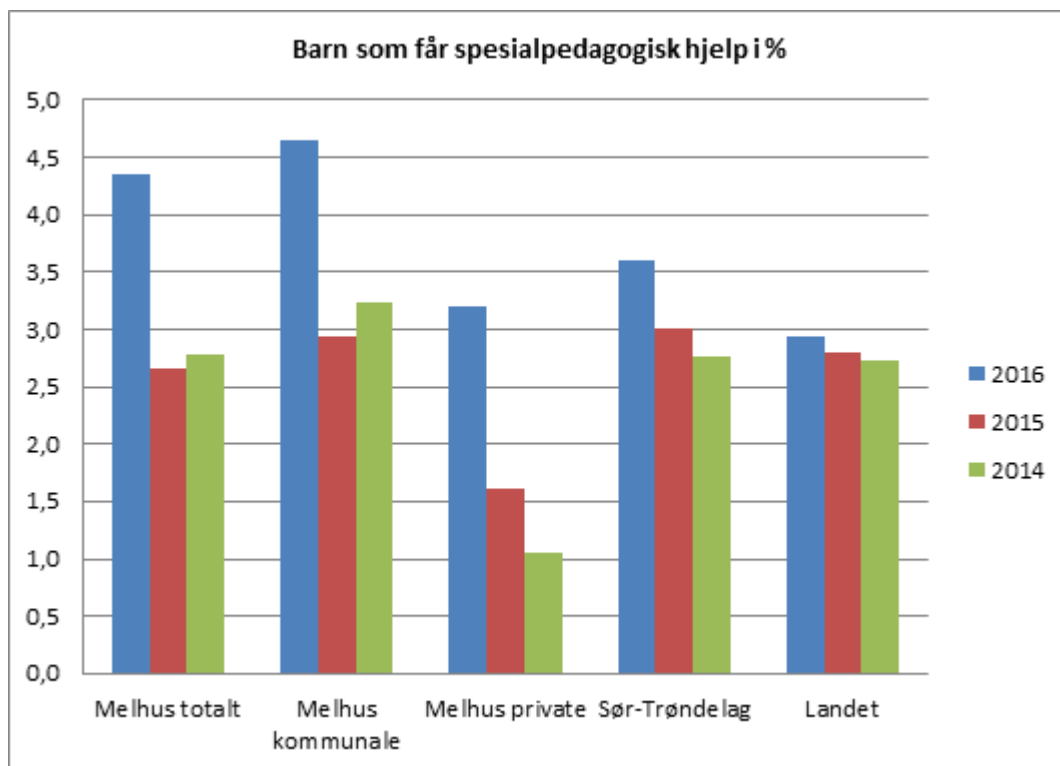
Kompetanse - implementering av ny rammeplan

Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Dette målet er uttrykt i barnehageloven og i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Kommunestyret vedtok i 2015 en helhetlig kompetanseplan for barnehager, skoler og PPT. Kommunen har et overordnet ansvar for å sikre at barna får et godt pedagogisk og trygt barnehagetilbud.

Barnehagene skal iverksette og realisere den nye rammeplan. Det er viktig at det finnes kompetansemidler til implementeringsarbeidet, og en forutsetning for å få statlige midler, er at kommunen utvikler kompetanseplaner og kompetansetiltak som omfatter både kommunale og ikke-kommunale barnehager, og som ivaretar både nasjonale føringer og lokale behov. Melhus kommune vil samarbeide med fylkesmannen og nabokommunene om dette arbeidet.

Spesialpedagogisk hjelp

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage eller ikke. Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter. Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte foreldrerådgivning. (Barnehageloven § 19 a).

Vi ser at kommunen har vært omtrent på landsgjennomsnittet når det gjelder andelen barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, men at dette endret seg i 2016, der ser vi at landsgjennomsnittet er på i underkant av 3 %, mens Melhus ligger på nesten 4,5 %. Det kan også være interessant å sammenligne seg med grunnskolen, der landsgjennomsnittet ligger på rundt 8 %, mens grunnskolene i Melhus har gått ned fra 9 % i 2012 til ca. 7,8 % i 2016. En andel på 4,5 % er ikke et mye, men det vil være viktig å følge utviklingen og se om andelen fortsetter å øke.

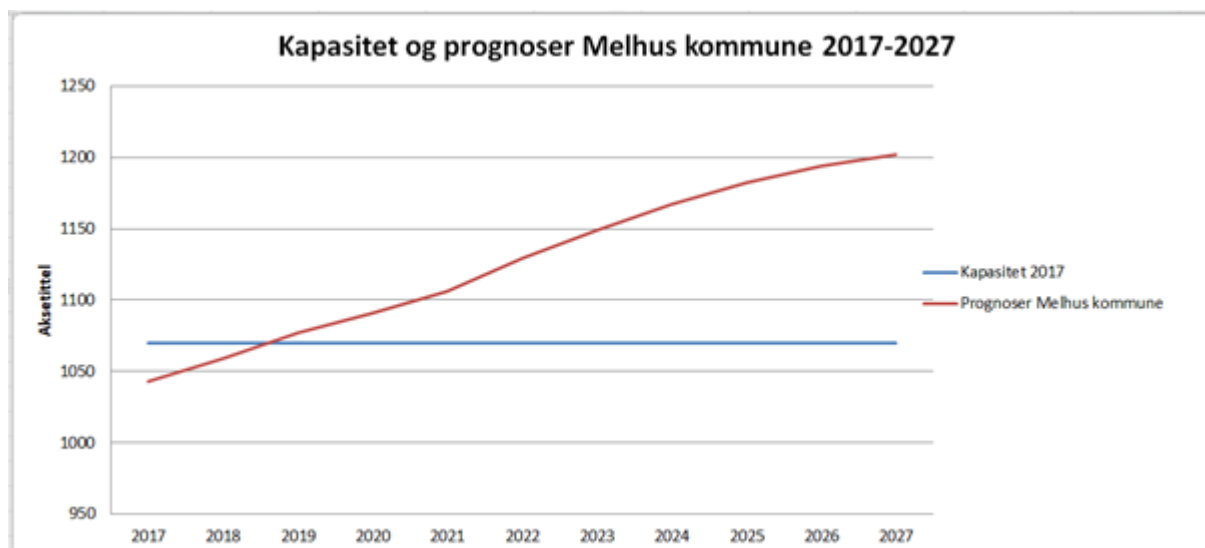
Barnehageloven § 19 omhandler blant annet spesialpedagogisk hjelp og tegnspråkopplæring, og er nylig flyttet fra opplæringsloven. Samtidig er det gjort en mengde endringer, som gjør at Melhus kommune må se på rutiner og praksis.

Opptak og kapasitet

Melhus kommune har ett hovedopptak i året og tar inn barn gjennom supplerende opptak når det blir ledige plasser gjennom hele året. 84 % av kommunene i landet håndterer barnehageopptaket på samme måte som oss. Melhus kommune oppfyller også retten til barnehageplass for alle barn med slik rett, på lik linje med alle andre kommuner i landet. Det betyr at ventelisten består av barn som ikke har rett på plass, enten fordi de er for unge (yngre enn 7-8 måneder ved oppstart av nytt barnehageår), fordi foreldrene har søkt om plass etter søknadsfristen til hovedopptaket, eller fordi de bor i en annen kommune enn Melhus.

Barn som kommer flyttende til kommunen, og som er gamle nok til å gå i barnehage, får barnehageplass gjennom suppleringsopptaket. Vi har barn på venteliste, men de er for unge til at foreldrene ønsker oppstart i barnehage ennå. Vi har også noen ledige plasser i kommunen for eventuelle nye søkere.

Vi får befolkningsprognoser fra Trondheimsregionen en gang i året. Prognosene noen år frem i tid endrer seg stadig, der blant annet vedtak kommunen gjør om boligbygging påvirker prognosene. Prognosene under vises som en rød strek, og viser at i 2019 vil kommunen ikke ha tilstrekkelig kapasitet på barnehageplasser.

Behov

Kompetansehevingstiltak med hovedvekt på implementering av ny rammeplan innenfor områdene:

- barnehagen som pedagogisk virksomhet
- et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning
- språk og kommunikasjon
- barnehagens verdigrunnlag

Øke andelen barnehagelærere

Sykefraværet må ned

Flere menn i barnehagene

Økt kompetanse og justering av rutiner når det gjelder barn med spesielle behov

Ny barnehage på Eid og i Melhus sør

6.2.4 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket	-14,4 %		-4 %
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall	-7,8 %		-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall	-5,8 %		-2 %
	Øke barn og unges miljøbevissthet				
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	7,6 %		7 %
		Langtidsfravær	5,6 %		4,5 %
	Øke andelen faglærte	Andel barne- og ungdomsarbeidere	24 %		27 %
		Andel barnehagelærere	40,6 %		41 %
		Andel faglærte totalt	73,3 %		68 %
	Øke andelen menn	Andel menn	4,4 %		12 %
Melhus kommune skal være tilgjengelig	Barnehageplass til alle med lovfestet	Andel barn med rett som fikk plass ved	100 %	100 %	100 %

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
og brukerorientert	rett til plass	hovedopptaket			
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Barnehagetilbud av høy kvalitet	Resultat barns trivsel på foreldreundersøkelsen			
		Resultat barns utvikling foreldreundersøkelsen			
	Antall avvik på tilsyn	1,3		0	
	Hevet kvalitet på det spesialpedagogiske tilbudet og tilbudet til barn med spesielle behov				
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %

6.3 Grunnskole

6.3.1 Området omfatter

11 skoler og oppvekstsentre. Eid skole og barnehage, Flå skole og barnehage, Gimse skole, Gimse u. skole, Gåsbakken skole og barnehage, Hovin skole- og barnehage, Høyeggen skole, Lundamo skole og barnehage, Lundamo ungdomsskole, Nedre Melhus barnehage, Rosmælen skole og barnehage, Brekkåsen skole.

6.3.2 Ansvarsområde

Området dekker grunnskole og skolefritid.

6.3.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsninger

«Lærerløftet – På lag for kunnskapsskolen»

Strategien omfatter blant annet krav om at alle lærere skal ha fordypning for å undervise i de mest sentrale fagene, satsing på etter- og videreutdanning og skolebaserte utviklingstiltak og pilot for å skape flere karriereveier i skolen

«Nytt regelverk om skolemiljø»

Tiltakene er blant annet en oppfølging av utredningen fra Djupedalutvalget (NOU 2015: 2 Å høre til). De viktigste tiltakene kan knyttes til tre hovedområder; økt kompetanse, bedre hjelp og støtte til mobbeofrene og deres familier, nytt og bedre regelverk. Sistnevnte er vedtatt av Stortinget og gjelder fra 1. august 2017.

«Tett på realfag - Nasjonal strategi for realfag i barnehagen og grunnsopplæringen (2015–2019)»

Strategien har blant annet følgende hovedgrep:

- Fornyning av rammeplan læreplaner for realfag
- Styrking av arbeidsmåter og undervisningspraksis
- Bidra til at elever som strever i matematikk, blir identifisert og fulgt opp tidlig med effektive tiltak.
- Bidra til at elever som presterer høyt, får utnyttet sitt potensial i realfag gjennom tilpasset opplæring og muligheter for forsering.

«Læreplanverk»

Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringa» er en del av læreplanverket som ble fastsatt ved kongelig resolusjon 1. september 2017. Denne utdyper verdigrunnlaget og de overordnede prinsippene for opplæringene – både pedagogisk praksis og samarbeidet mellom hjem og skole. Fornying av alle fag og lærerplaner er i tillegg allerede igangsatt.

«Lovfester plikt til tidlig innsats»

Kommunene er tildelt midler til tidlig innsats i skolen. Det er videre foreslått plikt til å gi intensiv opplæring til elever på 1. – 4. trinn som strever med lesing, skriving og regning. I tillegg er det foreslått å lovfeste skolens plikt til å samarbeide med barnevernet, BUP og andre kommunale tjenester.

«Ny digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen.»

Regjeringen la fram en ny strategi for grunnskolen og videregående skole 25. august 2017. Forståelsen for koding og teknologi skal inn i skolen allerede fra barneskolen. Gjennom nye læreplaner i alle fag vil det legges til rette for at alle elever skal ha forståelse for programmering. Videre legges det vekt på å gi elevene grunnleggende digitale ferdigheter og digital dømmekraft. Dette er også et tiltak for å gi bedre mulighet for tilpasset undervisning til den enkelte elev.

Lokale trekk og vurderinger

Tilstanden i Melhusskolen for 2014 er vurdert og behandlet i komité for liv og lære våren 2015. Vurderingen av tilstanden viser blant annet følgende hovedtrekk:

Undervisningskompetanse

Innrapportering fra skolene viser at det er mange lærere som ikke har godkjent undervisningskompetanse etter ny forskrift. Anslaget viser at dette gjelder over 20 lærere. Det må her tas forbehold om at det er rapportert korrekt fra skolene.

Læringsmiljø - skolemiljø

Vurderingen for 2016 viser at Melhus kommune ligger på nasjonalt snitt når det gjelder skolemiljøet. Elevundersøkelsen er lagt til grunn. Det er noen forskjeller mellom kjønnene. Disse omfatter motivasjon, innsats, yrkesveiledning og trivsel. Forskjellene er stort sett sammenfallende med nasjonale tall.

Melhus kommune har hatt en fin utvikling når det gjelder å få ned mobbetallene. Kommunen er på snittet nasjonalt for 2016. Nytt kap 9a i opplæringsloven om skolemiljø tilsier at det må gjennomføres opplæring og endring av rutiner. Erfaringene fra læringsmiljøprosjektet på Lundamoskolene er gode og bør spres til øvrige skoler.

Faglig utbytte

Når det gjelder avsluttende karakterer ligger vi litt i underkant av snittet nasjonalt mht grunnskolepoeng. Det er gode resultater i matematikk for 2016.

Når det gjelder nasjonale prøver har vi en liten bedring i regning på 5. trinn samt at 8. trinn kan se ut til å ha en generell bedring. 9. trinn har hatt en bedring siden 2015. Det er allikevel et behov for å øke andel elever på de høyeste nivåene, da særlig når det gjelder regning.

Digitale ferdigheter

Kommunen kjører et eget prosjekt innen digitale ferdigheter som en oppfølging av politisk vedtak fra kommunestyret i 2013. Det er gjennomført kurs og kjøpt inn ny digital læringsplattform for barnehage og skole. Planen legger opp til videre satsing fram mot 2018 blant annet med vurdering av hvilket utstyr som vil være nødvendig for skolene for å følge opp satsningen samt videre kompetanseheving.

Realfagssatsing

Som en fortsettelse av realfagsprosjektet Mascil (Mathematic and Science in Life) har Melhusskolen nå 9 lærerspesialister i realfag, fordelt på 6 skoler. De fungerer som ressurser for sine skoler i utviklingen av utforskende arbeidsformer i matematikk og naturfag. Lærerspesialistene inngår i et lærende nettverk sammen med ytterligere 2 lærerspesialister, 1 på norsk og 1 på praktisk-estetiske fag.

Vurdering av grunnskolen i Melhus - vedtak

Tilstanden for Melhusskolen ble behandlet i komite for oppvekst og miljø med følgende vedtak:

«Komité for Liv og lære tar "Vurdering av grunnskolen i Melhus 2015" til orientering og vedtar at følgende satsningsområder legges til grunn for det videre arbeidet:

- Støtte fra lærer, vurdering for læring, variert opplæring
- Psykososialt læringsmiljø (mobbing mm)
- Fravær
- Spesialundervisning
- Grunnleggende ferdigheter/ «basisfag». (Engelsk og digitale ferdigheter særskilt)
- Oppfølging av endringene i læreplanene
- Skolebasert vurdering (Lesson Study som metode)

Rammebetingelser

Ressurssituasjonen viser en bedring for barnetrinnet. Dette har blant annet sammenheng med overførte midler fra staten til tidlig innsats. Det er også en liten bedring for ungdomstrinnet.

Under forutsetning av at den private ungdomsskolen på Øya får inntil 75 elever så tilsvarer dette en reduksjon i rammeoverføringen på ca 6 millioner. Det er naturlig at dette hentes inn fra grunnskole.

Det brukes fortsatt relativt mye ressurser når det gjelder spesialundervisning. Sum årstimer er på 23 392 timer. Dette tilsvarer en økning på 10 000 timer siden 2007. Parallelt med dette så har elevtallet ikke endret seg vesentlig i samme periode.

Skolebygg – skolekapasitet

Det vises til vedtak knyttet til skolebruksplan for Nedre Melhus og videre eventuell ny Gimse skole. Prosessen knyttet til funksjonsanalyse for ny Gimse skole er igangsatt og vil være ferdig i løpet av januar 2018. Ny Gimse skole med 1 hall er beregnet til ca 270 millioner.

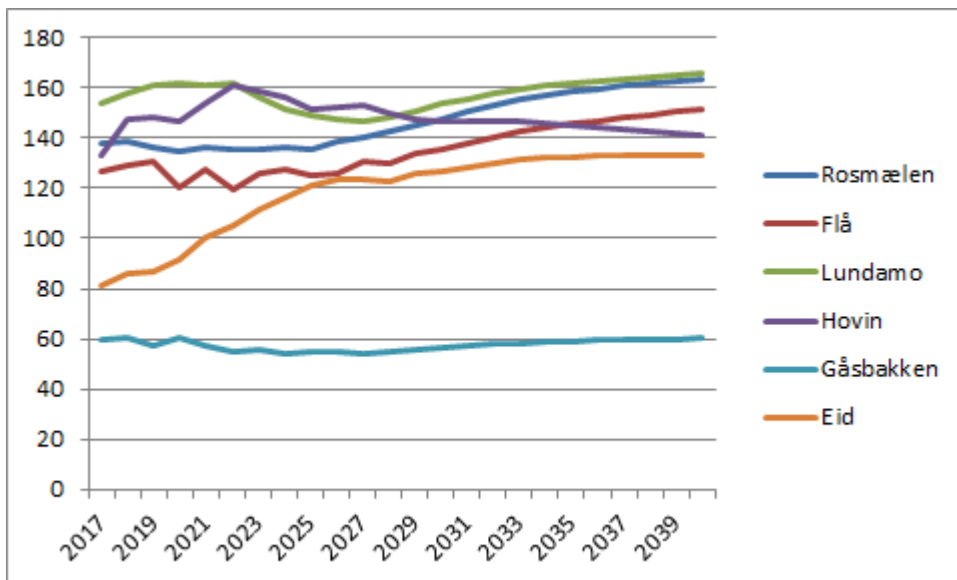
Områdeplan for Brekkåsen vil kunne medføre behov for å utvide kapasiteten for Brekkåsen skole. Utvidelse til 400 elever er beregnet til omlag 110 millioner.

Kapasiteten til Høyeggen skole er utfordret på grunn av den økte boligbyggingen. Skolen har måttet etablere paviljonger i 2 etasjer for å kunne ha tilstrekkelig areal. Med utgangspunkt i det begrensede arealet er det ikke tilrådelig å sette opp flere paviljonger da dette i for stor grad vil påvirke uteområdet til elevene. Et eventuelt nytt skolebygg på Høyeggen er beregnet til ca 230 millioner.

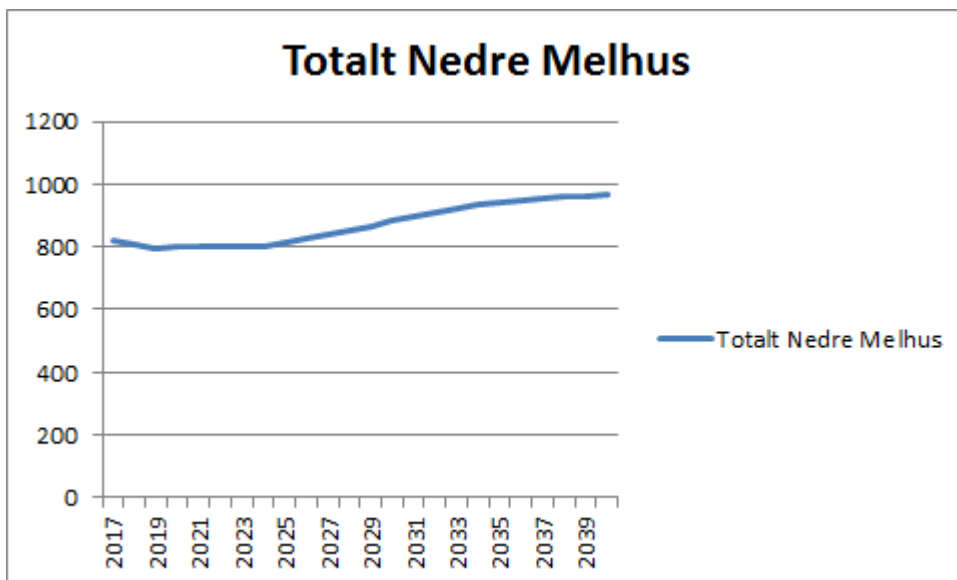
Avhengig av hvilke løsninger man lander på vil kommunen de nærmeste årene kunne stå overfor et investeringsbehov på mellom 600 og 700 millioner på skolesiden. For å sikre en effektiv utnyttelse av skolekapasiteten vil det kunne bli nødvendig å revurdere opptaksområdene i nedre Melhus.

Elevtallsprognoser

I 2040 viser prognosene at vi vil ha opp mot 1800 elever i alderen 6 – 12 år og omlag 780 elever i alderen 13-15år. På så vidt lang sikt er naturligvis prognosene usikre. Grafen under viser barneskolene med unntak av Nedre Melhus. Den relativt sett største veksten kommer på Eid.

Diagrammet under viser Nedre Melhus separat. Det er her vanskelig å forutsi her innenfor hvilken krets veksten vil komme.

For ungdomstrinnet er det en svak vekst i perioden framover.

Behov

Læreplanverk

Ny overordnet del og nye fagplaner vil høyst sannsynlig medføre et meget omfattende arbeid de nærmeste årene. Det vil få innvirkning på behov for kompetanse og arbeid rent planmessig og metodisk.

System og metoder for vurdering og videreutvikling

Det videre arbeidet med å utvikle kvaliteten på skoletilbudet er helt avhengig av at vi har gode system og metoder for vurdering og videreutvikling. Det vises for øvrig til den nylig vedtatte «Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen» som nettopp vektlegger profesjonsfelleskap og skoleutvikling.

Digitalt utstyr - kompetanseheving

Rådmannen har utarbeidet forslag til en standard for hva skolene trenger når det gjelder utstyr. For å dekke denne vil det være nødvendig å øke midlene til drift og vedlikehold.

Det er gjennom tidligere vedtak i kommunestyret satt av egne midler til kompetanseheving.

Kompetanseutvikling

Hovedstrategi vil være skolen som lærende organisasjon, se for øvrig punktet over. Det innebærer at skoleeier er tett på skolelederne og at skolelederne er tett på lærerne. Samtidig bør skoleeier og den enkelte skole legge opp til systematisk vurdering og utvikling av kvaliteten på undervisningen. I den nye «Overordnede delen» sies det blant annet at lærere som i fellesskap reflekterer over og vurderer planlegging og gjennomføring av undervisningen, utvikler en rikere forståelse av god pedagogisk praksis.

Det er med utgangspunkt i rapporterte tall et stort behov for videreutdanning for å dekke lovkravet. Kostnadene er beregnet til om lag 4 – 5 millioner.

Rent økonomisk vil det være behov for å dekke:

- Videreutdanningen i tråd med lovkravet (ca 4 - 5 millioner innen 9 år)
- Samarbeidet med høyskolenivået (ca 1,8 millioner over 4 år)
- Samt øvrige tiltak som grunnleggende ferdigheter, skolemiljø (mobbing), folkehelse, miljø og andre aktuelle satsningsområder.

Læringsmiljø – skolemiljø

Endringen i lovverket medfører et behov for etablering av nye rutiner. Det er også nødvendig å følge opp med kompetanseheving. Erfaringene fra læringsmiljøprosjektet som er kjørt ved Lundamoskolene må spres videre til øvrige skoler.

Spesialundervisning

Det er fortsatt nødvendig å arbeide videre med rutiner og kvalitet i spesialundervisningen. Dette må ses i sammenheng med tilpasset opplæring og utviklingen av god pedagogisk praksis.

Rammebetingelser og skolekapasitet

Det er et økende press på timer til spesialundervisning. Selv om antall vedtak har gått ned over tid så har kommunen aldri brukt så mye ressurser som nå, trass i liten endring i elevtallet. Det er nødvendig å se om skolenes tilbud kan effektiviseres.

Utfordringene knyttet til kapasitet i Nedre Melhus vil medføre økonomiske utfordringer. Det kan bli nødvendig å se på endring av opptaksområdene (skoletilhørighet) i forbindelse med bygging av ny Gimse barneskole. For de øvrige skolene i kommunen er situasjonen stort sett grei.

6.3.4 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket	-14,4 %		-4 %
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall	-7,8 %		-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall	-5,8 %		-2 %
	Øke barn og unges miljøbevissthet				
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	7,6 %		7 %
		Langtidsfravær	5,6 %		4,5 %
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Sikre alle elever et godt og trygt skolemiljø som fremmer læring, mestring og trivsel	Gjennomsnitt opplevelse av mestring (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	4		4,2
		Gjennomsnitt motivasjon (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	3,9		4

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
		Gjennomsnitt opplevelse av variert opplæring (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	3,9		4
		Andel elever som opplever mobbing 2 - 3 ganger i måneden eller mer (elevundersøkelsen) skal være under nasjonalt snitt	5,9		5
	Bedre elevenes grunnleggende ferdigheter og faglige utvikling	Grunnskolepoeng skal være over nasjonalt snitt	38,5	37,6	41
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver regning 9. trinn skal være under nasjonalt snitt	17,1		20
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver lesing 9. trinn skal være under nasjonalt snitt	13,2		16
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver regning 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	30,7		30
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver lesing 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	31,4		30
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver engelsk 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	32,5		27
		Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver regning 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	20,7		23
		Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver lesing 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	21,1		25
		Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver engelsk 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	27,1		25
		Innføre ny læreplan			
	Redusere elevfraværet				
	Videreutvikle den skolebaserte vurderingen og skolen som lærende organisasjon				
	Øke den pedagogiske kompetansen	Andel lærere uten godkjent undervisningskompetanse		20	0
	Gi intensiv opplæring (tidlig innsats)				

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
	Effektivisere og bedre tilbudet til elever med spesielle behov				
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %

6.4 Kultur og fritid

6.4.1 Området omfatter

Området omfatter allment kulturarbeid; bibliotek, kulturskole. Inn under nevnte hovedområder ligger bl.a. følgende tjenester: Tilskuddsforvaltning. Arrangementer. Bygdetun og museer. Forebyggende tiltak barn og unge. Fritidsklubber. Frivilligsentralen. Idrett. Kino. Kunst- og kulturformidling. Kulturminnevern. Kulturtiltak til mennesker med spesielle behov. Den kulturelle skolesekken. Den kulturelle spaserstokken.

6.4.2 Ansvarsområde

Alle innbyggere skal få kultur- og fritidstilbud bygd på opplevelse, kvalitet, mangfold og egenutvikling. Til grunn for dette arbeidet ligger at lover, som til enhver tid gjelder for allment kulturarbeid, bibliotek og kulturskole, skal ivaretas.

6.4.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

Landsmøte i Norsk kulturskoleråd har vedtatt ny rammeplan for kulturskolene (kapittel 1 & 2)

Fra 2017 ble tilskuddet til Frivilligsentralen lagt inn i rammeoverføringen til kommunen. Dette gir kommunen mulighet til å se på endringer i driften.

Lokale trekk og vurderinger

Bruken av kultursalen har en økning

Mye aktivitet på Horg bygdatun, med mange besøkende og stor bruk av friluftsområdet

Kompetansen til ansatte i Kultur og fritid blir brukt av mange i hele kommunen

Det er et press på utbygging av idrettsanlegg og det vil i planperioden bli behov for rehabilitering av minimum 1 kunstgressbane

Kulturminneplanen blir behandlet høsten 2017. Det bør settes av ressurser til oppfølging av tiltaksdelen i planen.

I 2018 markeres Armfeldts felttog i Trøndelag. Melhus kommune har ikke noen egne arrangement knyttet til markeringen. Det bør settes av tilskudd til frivillige lags markering av felttoget.

For å gi våre innbyggere et enda bedre bibliotektilbud bør lokalene forberedes til "Meråpent bibliotek"

Det er et ønske om flere visningsdager på Melhus kino. For å gi alle besøkende til kultursalen et bedre tilbud må det settes av areal til en kiosk i foajeen. Det ligger et stort potensiale i inntjening på et slikt tilbud.

Behov

Det er behov for oppfølging innenfor følgende områder:

- Justere driftsbudsjettet i forhold til økningen av innbyggere
- Virksomheten har et meget stort behov for en merkantil stilling
- Behov for å utvide bemanningen innenfor de åpningstidene vi har på ungdomskubbene
- Kompetansebehov kulturskolen spesielt, men generelt på alle som jobber med barn og unge i virksomheten.
- Kultursalen mangler nødvendig teknisk utstyr
- Kulturskolen har behov for større egnede lokaler
- Melhus kommune mangler egnede lokaler til å presentere forskjellige uttrykksformer
- Det er en økende del av befolkningen/organisasjoner som har mulighet til å bidra med frivillig arbeid. Flere frivillige er opptatt av avgrenset prosjekt eller enkeltoppgaver gjerne i samarbeid med det offentlige.

6.4.4 Mål resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018	
Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati	Et aktivt ungdomsråd	Antall møter			5	
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket			-4 %	
	Redusere klimagassutslipp fra egen transport	Reduksjon i klimagassutslipp fra transport ved bruk av egne el-biler, målt i kg. CO2	1 951			
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall			-2 %	
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall			-2 %	
Melhus kommune skal være kjent som kulturkommune	Tilby attraktive kulturtilbud	Antall arrangement på biblioteket			4	
		Antall åpne arrangement i kultursalen			250	
		Antall billetterte arrangement i kultursalen				
		Antall besøkende på Melhus kino				
	Iverksette tiltak i kulturminneplanen	Antall tiltak			2	
	Utarbeide kulturplan					
	Tilby attraktive tilbud til barn og unge	Besøk på ungdomskubbene og Ungdomstroget				
		Antall barnehager med tilbud om barnehagebibliotek				
		Antall elevplasser i kulturskolen				
		Antall på venteliste i kulturskolen				
Tilby attraktive	Besøk på Torsdagsklubben					

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
	tilrettelagte tilbud	Antall tilrettelagte tilbud			
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	5,8 %		7 %
		Langtidsfravær	5 %		4,5 %
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Gjennomføre brukerundersøkelser etter oppsatt plan				
	Aktiv informasjonsdeling på alle tilgjengelige kanaler				
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Gi et attraktivt tilbud i kulturksolen	Tilbakemelding på brukerundersøkelsen (helhetsvurdering)			
	Et bibliotek som gir gode tjenester til innbyggere og virksomheter	Tilbakemelding på brukerundersøkelsen (helhetsvurdering)			
		Tilbakemelding på brukerundersøkelsen (informasjon)			
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Tilrettelegging av stier/turmål knyttet til kulturminner	Antall nye stier/turmål			
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Gjennomføre Ungdata hvert 2. år				
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %

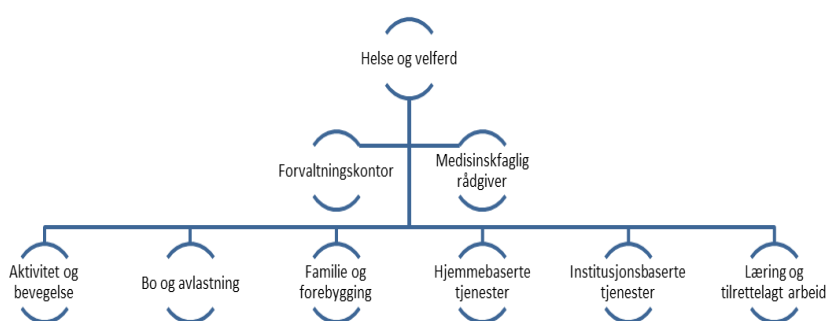
7 Helse og velferd

7.1 Om sektoren

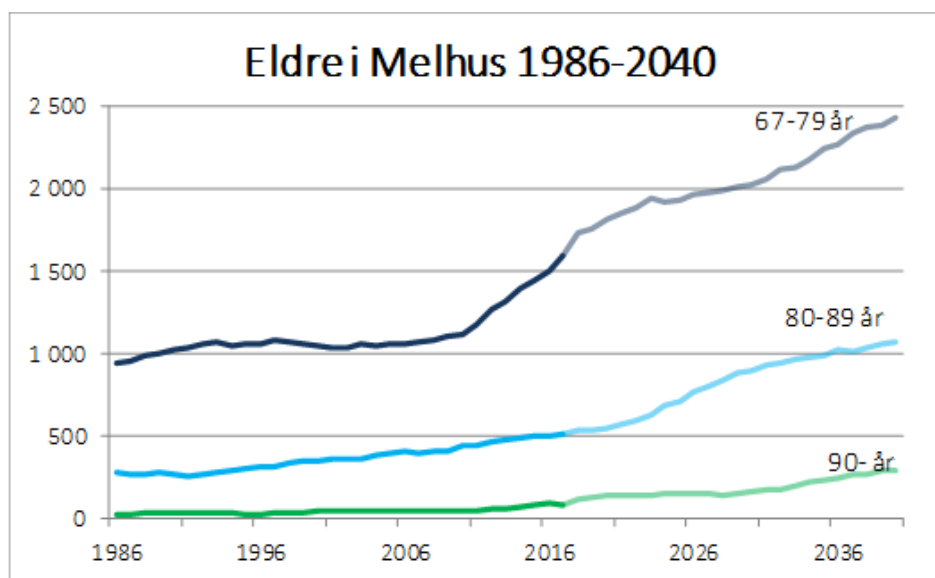
Om sektoren

Helse og velferd består av kommunale helse- og omsorgstjenester i institusjon og til hjemmeboende, herunder tjenester til utviklingshemmede og innen habilitering og rehabilitering, rus og psykisk helse. I tillegg innbefatter området helsestasjon –og skolehelsetjenester, sosiale tjenester i NAV, barnevernstjenester, pedagogisk-psykologisk tjeneste, voksenopplæring og flyktningetjenester.

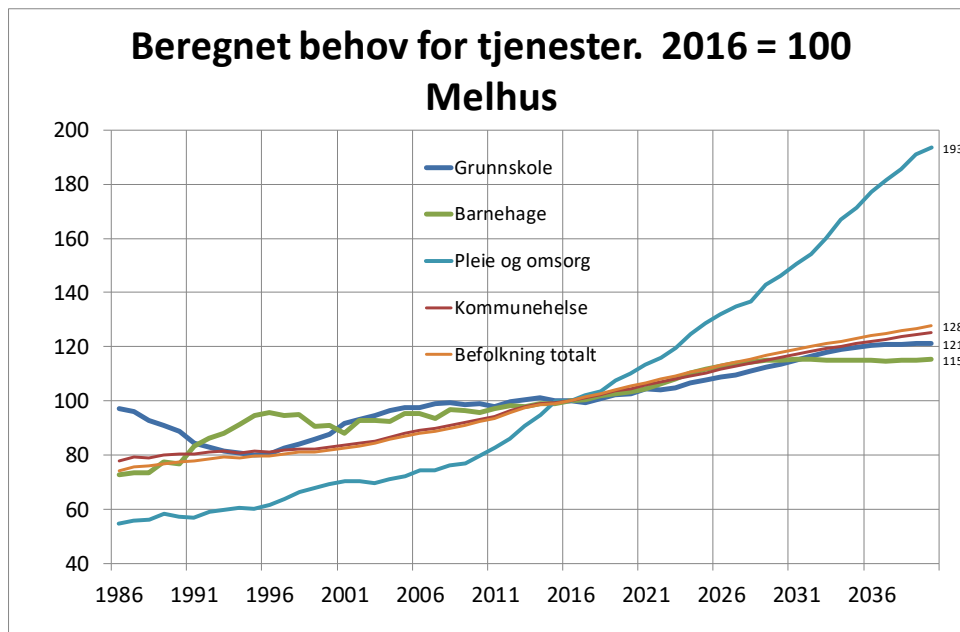
Helse og velferd omfatter omlag 40 % av kommunens samlede netto driftsutgifter og er i dag inndelt i 6 virksomheter: Aktivitet og bevegelse, Bo og avlastning, Familie og forebygging, Hjemmebaserte tjenester, Institusjonsbaserte tjenester og Læring og tilrettelagt arbeid. Mer enn 70 % av de samlede utgiftene i sektoren går til pleie og omsorg (hjemmetjenester og institusjonstjenester).

Ved inngangen til 2017 bodde det rundt 16 000 personer i Melhus, og framskrivningstall fra SSB innebærer en økning på rundt 4 500 personer frem mot 2040. Melhus kommune vil få en sterk vekst for alle de eldste aldersgruppene i perioden til 2040. De nærmeste årene er det gruppen mellom 67 og 79 år som vokser sterkest. Antall eldre over 80 får særlig sterk vekst på 2020-tallet og blir mer enn doblet frem til 2040. På 2030-tallet vil det bli en vekst i gruppen over 90 år.

Antall eldre over 67 år i Melhus 1986–2040 .Kilde: Alternativ MMMM til Statistisk sentralbyrå.

Beregnet behov for utvalgte tjenestesektorer (2016=100) i Melhus kommune. Kilde: Agenda Kaupang.

Behovet for pleie- og omsorgstjenester neste vil fordoble seg frem mot 2040 ut fra dagens nivå. Dette er en av de største utfordringene kommunene står overfor, med tanke på økonomi og knapphet på helse- og omsorgspersonell. Omstillingsprosjektet Hundre år i eget hjem - aktiv i eget liv er igangsatt for å se hvordan helse- og omsorgstjenestene kan jobbe på en ny måte fremover. Prosjektet går frem til 2020 og har 7 delområder, hvor kompetanse, hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi er de mest sentrale.

Hundre år i eget hjem – et omstillingsprosjekt i Melhus kommune i 2016-2020

Forvaltningskontor for helse og omsorg

Forvaltningskontor for helse- og omsorgstjenester ble etablert i mai 2017 og skal være en dør inn for helse- og omsorgstjenestene i Melhus. Kontoret har ansvar for saksbehandling og tildeling av vedtaksbaserte tjenester innen helse og omsorg, parkeringstillatelser og transporttjenester til funksjonshemmede. I tillegg er kontoret kommunens koordinerende enhet, som skal tilrettelegge for helhetlige og koordinerte tjenester. Forvaltningskontoret vil gradvis overta ansvar for rådgivning og tildeling av alle helse- og omsorgstjenester og det vurderes også om boligtildeling og økonomisk rådgivning bør legges til kontoret.

Legetjenester og interkommunalt samarbeid

Melhus har en godt utbygd fastlegetjeneste, og det er kommuneoverlegen som forvalter kommunens ansvar og oppgaver i fastlegeordningen og representerer kommunen i de individuelle fastlegeavtalene. Det er tre legesenter i kommunen (Gaula, Melhus og Lundamo), i tillegg til Korsvegen legekantor som er organisert som et utekontor. Det er tilsatt egen sykehjemslege, som dekker legetjenesten ved kommunens tre sykehjem.

I forbindelse med innføring av Samhandlingsreformen i 2012, valgte Melhus å inngå i et interkommunalt samarbeid i Trondheimsområdet. Samarbeidet består av kommunene Trondheim, Klæbu, Malvik, Midtre Gauldal og Melhus. Kommunene har inngått avtale om samarbeid innen legevakt, kommunale akutt døgnplasser, krisesenter og miljørettet helsevern. I tillegg skal det sees nærmere på mulighet for samarbeid innen smittevern, samt revidering av en felles strategi for innføring av velferdsteknologi.

7.2 Aktivitet og bevegelse

7.2.1 Området omfatter

Aktivitet og bevegelse omfatter ergo – og fysioterapitjenestene, privat fysioterapi praksis og Melhus sansesenter. Virksomheten har 10,6 årsverk fordelt på 14 stillinger. I tillegg har virksomheten 2 årsverk i prosjektstillinger knyttet til hverdagsrehabilitering og forebyggende hjemmebesøk.

7.2.2 Ansvarsområde

Tjenester innen habilitering og rehabilitering til barn, unge og voksne. Rehabilitering dreier seg i hovedsak om tjenester til personer med medfødt eller tidlig ervervet funksjonshemning, mens rehabilitering handler om å gjenvinne tapt funksjon.

7.2.3 Status og utviklingstrekk

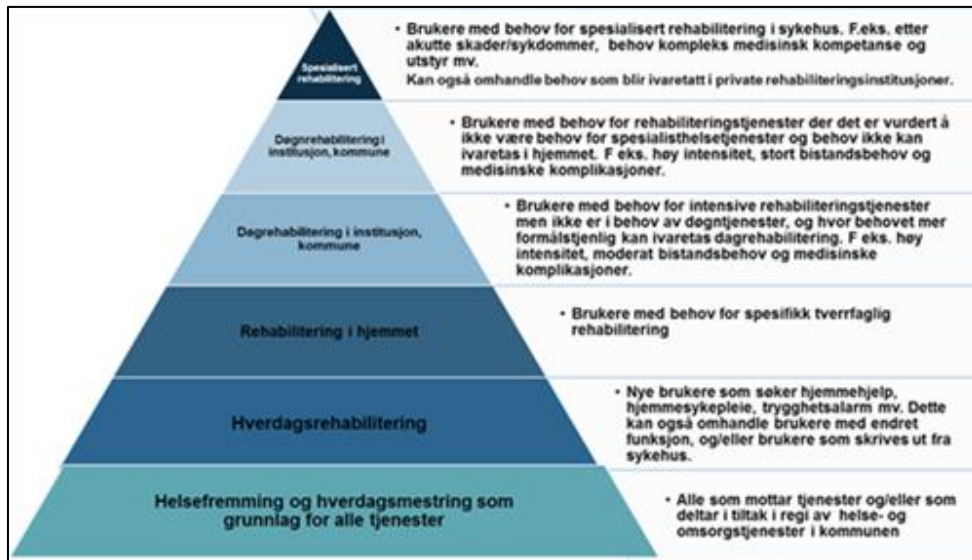
Nasjonale føringer og satsningsområder

Prop. 1 S HOD (2016–2017) Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering (2017-2019). Opptrappingsplanen retter seg i hovedsak mot brukere med funksjonsnedsettelse som følge av fysisk sykdom, uavhengig av alder, diagnose og bosted. Planen gir en oversikt over hovedutfordringene på habiliterings- og rehabiliteringsfeltet og fastlegger kortsiktige og langsiktige strategier for å møte disse. Planen skal bidra til at kommunene settes i stand til å gi et godt rehabiliteringstilbud til innbyggerne og over tid overtar flere rehabiliteringsoppgaver fra spesialisthelsetjenesten.

Lokale trekk og vurderinger

- Opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering legger opp til at alle kommuner skal definere mål og utviklingstiltak for tjenestene i et plandokument i løpet av 2017. Melhus kommune er i gang med utarbeidelse av egen plan for habilitering og rehabilitering.

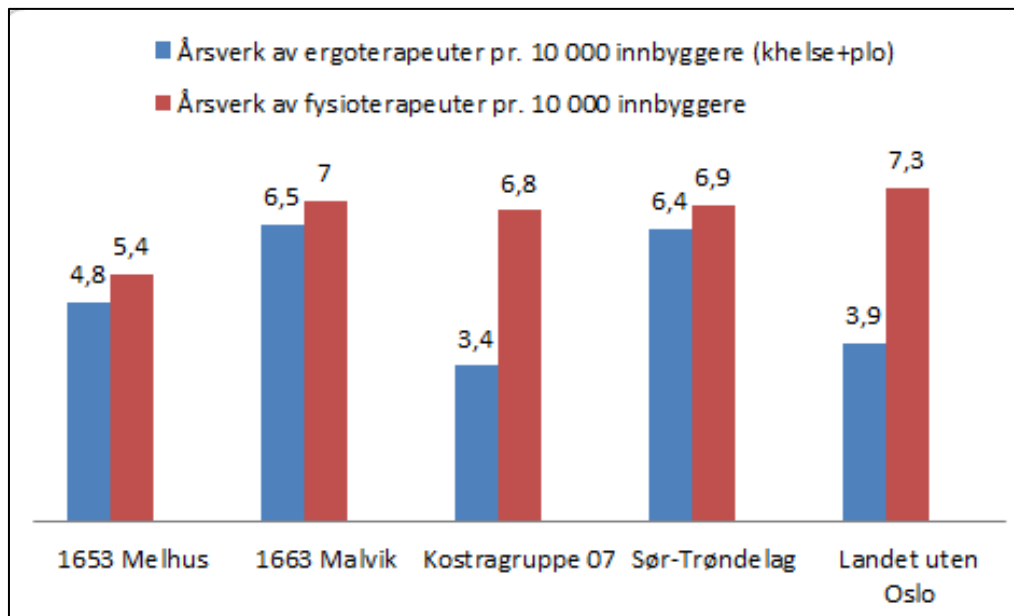
- Målet med prosjektet *Hundre år i eget hjem* er at Melhus kommune innen 2020 er en mestringsorientert organisasjon som jobber etter et forebyggende og rehabiliterende tanke sett. Hverdagsmestring skal prege alle helse- og omsorgstjenester
- Gjennom omstillingsprosjektet er det etablert et eget hverdagsrehabiliteringsteam, bestående av 1,5 årsverk i en prosjektperiode i 2017 og 2018
- Melhus mangler flere deler i rehabiliteringspyramiden, jf figur under

Rehabiliteringspyramiden viser de ulike elementene i et helhetlig rehabiliteringstilbud. Kilde: Agenda Kaupang

7.2.4 Behov

Melhus kommune har i et lavere antall årsverk avsatt til rehabilitering enn sammenlignbare kommuner, fylket og landet. Det vil være behov for å styrke rehabiliteringsressursene fremover for å få tilstrekkelig kraft i rehabiliteringsarbeidet i kommunen.

Dekning av ergoterapeuter og fysioterapeuter i Melhus. Kilde: Kostra, SSB

7.2.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket			-4 %
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall			-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall			-2 %
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	3 %		7 %
		Langtidsfravær	0,8 %		4,5 %
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Økt brukermedvirkning på individ- og systemnivå	Brukermedvirkning - score fra brukerundersøkelsen		4,5	4,6
	Vi skal ha oppdatert kontaktinformasjon i møte med våre brukere / pårørende og våre samarbeidspartnere.	Registrere antall treff/hedlastninger på kommunens hjemmeside.			550
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Bedre koordinering i og mellom enhetene	Brukerundersøkelse - tilgjengelighet		4,6 %	4,7 %
	Øke forståelsen for barnets sansning, tilrettelegging av fysisk miljø og hvordan vi som voksne møter barnet.	Antall tilbud gitt i 2018			
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester	Økt mestring og selvstendighet uavhengig av funksjonsnivå	Antall brukere med oppfølging av Hverdagsrehabiliteringsteamet.			
		Antall deltakere i bassenggrupper.			
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Stimulere innbyggerne til økt ansvar for egen helse og god livskvalitet i de eldre år.	Antall brukere med tilbud om Forebyggende hjemmebesøk.			
		Antall grupper / deltagere i Sterk og stødig - grupper.			
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Kartlegge behovet for å utvide barselprogrammet for å trygge barnets utvikling.	Antall deltagere i barselprogrammet.			
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %

7.3 Bo og avlastning

7.3.1 Området omfatter

Bo og avlastning yter primært tjenester til personer med utviklingshemming i bofellesskap med bemanning, samt avlastning for barn, unge og voksne i egen avlastningsbolig. Det er totalt 111 årsverk i virksomheten, fordelt på 193 personer. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 58 %. Virksomheten er inndelt i følgende enheter:

- Lenavegen 1
- Lenavegen 3
- Rådhusveien bofellesskap
- Martin Tranmæls veg 53
- Sørtun
- Skrivarbakken
- Moesgrinda 3 og 5
- Lensmannsgården

7.3.2 Ansvarsområde

Bo og avlastning gir tjenester til personer med utviklingshemming i bofellesskap eller i nærliggende bolig. Tjenestene gis i form av helsetjenester i hjemmet, praktisk bistand til personlig assistanse, praktisk bistand til opplæring i dagliglivets gjøremål og praktisk bistand til fritidsaktiviteter og arbeids- og aktivitetstilbud. I tillegg har virksomheten ansvar for avlastningstilbud i egen bolig for familier med hjemmeboende barn og unge med utviklingshemming, samt privat avlastning for voksne med utviklingshemming.

7.3.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

NOU 2016:17 På lik linje - åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming. De åtte løftene innebærer selvbestemmelse og rettssikkerhet, likeverdig og inkluderende opplæring, arbeid for alle, god helse og omsorg, eget hjem, kompetanse og kunnskap, koordinerte tjenester og målrettet styring,

I forslag til statsbudsjett er det lagt opp til en kutt i toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester, ved at innslagspunktet øker med kr 50.000 utover lønnsvekst. Dette vil føre til økte kostnader for brukere med ressurskrevende tjenester, og i Melhus gjelder dette i hovedsak brukere innen Bo og avlastning.

Lokale trekk og vurderinger

Melhus kommune har en spredt boligstruktur til målgruppen utviklingshemmede og mennesker med utviklingsforstyrrelser, og dette gjør det vanskelig å utnytte kapasitet og ressurser optimalt. Det vurderes å være behov for å se nærmere på hvordan eksisterende og ny boligmasse kan møte fremtidig vekst, samtidig som kommunen legger til rette for råd, veiledning og hverdagsmestring.

Utgiftene til barn og unge innen kategorien psykisk utviklingshemmede og mennesker med utviklingsforstyrrelser har økt siden 2014. Økningen har primært skjedd innenfor avlastning, og omhandler avlastning i egen regi og kjøp av avlastning ig bolig/institusjon.

7.3.4 Behov

Virksomheten har stor pågang i fht personer som behøver hjelp til å mestre egen hverdag, både i forhold til egnede boliger og tjenester. Melhus kommune bør på sikt vurdere etablering av en boveiledertjeneste som gir tilbud til utviklingshemmede som trenger punkttjenester for å unngå økt press på bolig i døgnbemannede bofelleskap. Dette er et ledd som mangler i omsorgstrappen for denne gruppen.

7.3.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket	0 %		-4 %
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall	-4 %		-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall	4 %		-2 %
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	9,1 %		7 %
		Langtidsfravær	7,4 %		4,5 %
	Øke andel heltidsstillinger	Økt gjennomsnittlig stillingsstørrelse	56 %		60 %
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Øke andel ansatte med høgskoleutdanning	Økt andel høgskoleutdannede i %	32,3 %		40 %
	Gjennomføre min. årlige ansvarsgruppemøter med bruker/pårørende i bofelleskap/avlastningsbolig	Andel brukere som har hatt ansvarsgruppemøte siste år			50 %
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Gjennomføre bruker- og pårørendeundersøkelse årlig	målinger helhetsvurdering fornøydhet i undersøkelsen		1 %	1 %
	Økt brukermedvirkning på individ- og systemnivå	målinger totalscore selvbestemmelse i brukerundersøkelse	80,1 %		90 %
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester	Økt grad av medvirkning på systemnivå	måling totalscore brukermedvirkning i brukerundersøkelse	50,7 %		60 %
	Flere brukere skal få opplæring i alternative kommunikasjonsformer	måling opplæring brukere som har fått opplæring alternative kommunikasjonsformer			
Benytte velferdsteknologi der det er hensiktsmessig					10
ta i bruk modell fra Malvik i fht hverdagsmestring utviklingshemmede					5
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Økt kunnskap om ernæring og aktivitet	Måling %: opplæring av ansatte			60 %
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Øke grunnleggende ferdigheter ansatte jfr kompetanseplan 2017-2018	Måling i % ansatte som har gjennomført ett eller flere opplæringstiltak i hht kompetanseplanen 2017-2018			50 %

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn	Øke utviklingshemmedes deltagelse i frivillig arbeid	antall personer med utviklingshemming som deltar i frivillig arbeid		1	5
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %

7.4 Familie og forebygging

7.4.1 Området omfatter

Familie og forebygging består av ulike tjenesteområder som primært retter seg mot barn, unge og deres familier. Det er totalt 94 årsverk i virksomheten (inkl prosjektstillinger), fordelt på 105 ansatte.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 90 %. Virksomheten er inndelt i følgende enheter:

- Barneverntjenesten
- Helsestasjon- og skolehelsetjenesten
- NAV (sosiale tjenester)
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste
- Psykisk helsetjeneste
- Rus- og tiltakstjenesten

7.4.2 Ansvarsområde

Pedagogisk-psykologiske tjenester i barnehage og skole, NAV (økonomisk rådgivning/bistand, låne- og tilskuddsordninger, bistand til aktivitet og arbeid), helsetjenester til psykisk syke, forebygging/bistand/ettervern i rus- og tiltaksenheten, hjelpe- og omsorgstiltak for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste og privat avlastning for familier med funksjonshemmede barn.

7.4.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

- *Barnevernsreformen* skal styrke kommunenes ansvar for barnevernet, samtidig som oppgavene til det statlige barnevernet tydeliggjøres. Reformen er bygget rundt fire hovedtema: tidlig innsats, familiestøtte og hjelp der barnet bor, kompetanse og ledelse.
- *Ny nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom* fra 2017, peker på at tjenesten skal bidra til å avdekke vold, overgrep og omsorgssvikt, samt å fremme sosial likhet i helse.
- *Opptappingsplan for rusfeltet (2016-2020)* har en bred tilnærming for tidlig innsats, riktig behandling og god oppfølging.
- *Regjeringens strategi for god psykisk helse (2017-2022)* har som mål at psykisk helse skal være en likeverdig del av folkehelsearbeidet og å fremme god psykisk helse hos barn og unge.
- *Stortingsmelding 30 Fra integrering til arbeidsliv- en effektiv integreringspolitikk* og Mål og disponeringsbrev for Arbeids og Velferdsstaten 2017, samt Kommunebrevet 2017, gir klare

føringer på at NAV skal satse på tidlig oppfølging av unge under 30 år og innvandrere fra ikke EØS-land. NAV skal tidlig inn i introduksjonsprogrammet og bistå flyktnings-tjenesten for å sikre arbeidsretting.

- Stortingsmelding 18, UDIR (2016), gir føringer på at PP-tjenesten skal fokusere mer på inkludering og gode læringsmiljøer

Lokale trekk og vurderinger

- Fra 01.01.17 blir Melhus kommune vertskommune for interkommunal barneverntjeneste for Melhus og Skaun. Det vil gi en robust tjeneste som gir mulighet for å omstrukturere tjenesten fra en generalistmodell til mer spesialisering og spisskompetanse.
- Familiesenteret utvides for å favne flere med godt koordinerte og helhetlige tjenester, hvor første trinn er styrking av forebyggende team på skolene.
- Det er økende sykefravær i Melhus kommune og NAV ønsker å satse mer på målrettet oppfølging av bedrifter med høyest sykefravær. Det registreres et økende antall unge voksne som sliter med psykiske problemer.
- Økt bevissthet omkring barns oppvekstvilkår antas å bidra til økningen i tilfanget av hjelpetiltak inn mot barn/unge og deres familier. Tidlig innsats og godt tverrfaglig samarbeid i familiesenteret og i de forebyggende teamene på skolene, vurderes som avgjørende for å sikre at barn og unge får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid.
- Tidlig innsats i kombinasjon med full barnehagedekning kan være årsak til markant økningen i henvisninger til PPT på barnehageområdet. PP-tjenestens systemarbeid gjennom fastavtalesystemet og spesialundervisningsprosjektet har gitt reduksjon i antall elever med sakkyndig vurdering med rett til spesialundervisning på grunnskoleområdet.
- Gjennom prosjektet Ungdomsteamet rettes det fokus på forebyggende rus og psykisk helsearbeid. Ansatte i ungdomsteamet er deltakende i de forebyggende teamene ved ungdomsskolene for å bidra med sin kompetanse og sikre tidlig innsats.
- NAV har opprettet en ungdomsavdeling som bistår alle brukere under 30 år. Denne avdelingen drifter Jobbhuset som er en del av prosjektet "ung og verdifull", hvor målet er å få ungdom over fra stønad og ut i utdanning eller arbeid.
- En større andel av de bosatte flyktingene går snart ut av introduksjonsprogrammet og skal over i arbeid/aktivitet eller utdanning. Dette sammen med aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år gir utfordringer med oppfølging og tilpasset tilbud.
- Den nasjonale satsningen på helsestasjon- og skolehelsetjenesten har ført til rekrutteringsutfordringer knyttet til vikariater og prosjektstillinger med begrenset varighet.

7.4.4 Behov

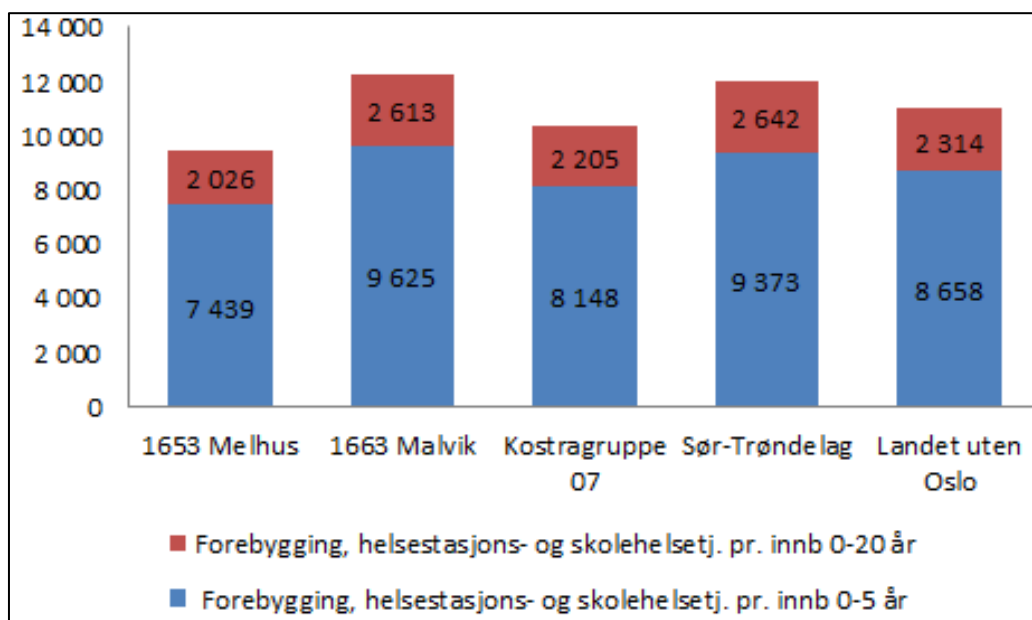
Barneverntjenesten som blir en større og interkommunal tjeneste, må styrke kompetansen inn mot mer spesialisering/spisskompetanse. Tjenesten har også behov for å utvikle og etablere flere hjemmebaserte tiltak. NAV og barnevern har stort behov for å oppgradere IT-løsningene med mer fleksibilitet og digitalisering.

Det er behov for utprøving av styrkede forebyggende team på tre pilotskoler for å kunne evaluere om tjenestetilbudet blir mer helhetlig og bedre koordinert. Implementering av et systematisk arbeid for et mobbefritt læringsmiljø blir viktig. Videreføring av Jobbhuset (NAV) blir viktig for å holde frafallet fra videregående skole og ungdomsledigheten nede.

For å utnytte fagkompetanse og mulighet for å nå flest mulig med hjelpebehov, er enhetene i gang med å dreie noe av hjelpetilbudet over fra individrettet bistand til gruppetilbud. Dette er ressurseffektivt og

forskning viser at gruppetilbud gir godt utbytte. Implementering av funksjonssirkelen (metode) og bruk av den for systematisk kartlegging i det psykiske helsearbeidet.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten har vært styrket over flere år, gjennom økning i de frie inntektene og tilskuddsordninger knyttet til barn og unge. Melhus ligger fortsatt noe lavere enn sammenlignbare kommuner, kostragruppa, fylket og landet på årsverk til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste pr innbygger.

Årsverk til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, pr innbygger 0-5 og 0-20 år. Kilde: Kostra, SSB

7.4.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket			-4 %
	Redusere klimagassutslipp fra egen transport	Reduksjon i klimagassutslipp fra transport ved bruk av egne el-biler, målt i kg. CO2	1 951		
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall	4 %		-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall	0 %		-2 %
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	7,7 %		7 %
		Langtidsfravær	6,1 %		4,5 %
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Økt brukermedvirkning på individ- og systemnivå	Resultat/tilbakemeldinger fra foresatte gjennom brukerundersøkelser i barnevernet		3,9	4,4
		Resultat/tilbakemeldinger gjennom brukerundersøkelser i psykisk helsetjeneste voksne		3,6	3,7
		Resultat/tilbakemeldinger gjennom brukerundersøkelser i psykisk helsetjeneste -		3,7	3,8

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
		under 18 år			
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Bedre koordinering i og mellom tjenestene	Utvidet bruk og omlegging av forebyggende team på 3 skoler (pilotskoler nov.2017-2018)			
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester	Økt mestring og selvstendighet uavhengig av funksjonsnivå	Bistå ungdom med godt koordinerte og tilpassede tjenester inn mot utdanning og arbeidsliv		6,9 %	6 %
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Økt opplysning og opplæring i godt kosthold og ernæring	Tidlig innsats og tett oppfølging av familier i helsestasjons-/familiesenter tilbudet			
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Økt satsning på forebyggende tiltak	Registrering av gjennomførte kurs/gruppeaktivitet			
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %

7.5 Institusjonsbaserte tjenester

7.5.1 Området omfatter

Institusjonsbaserte tjenester består av korttids- og langtidsplasser i institusjon, vaskeri og kjøkkentjenester. Virksomheten har 109 årsverk fordelt på 189 personer, og gjennomsnittlig stillingsstørrelse i virksomheten er 58%. Virksomheten består av følgende enheter:

- Buen korttidsavdeling
- Buen sykehjem, avdeling Øyåstun, Håggåtun, Blekesbu og Kvålsbu
- Horg sykehjem, avdeling Fremo, Krogstad og Waldum
- Buen og Horg vaskeri
- Buen kjøkken, Horg kjøkken og Hølonda kjøkken

7.5.2 Ansvarsområde

Tjenestene retter seg mot brukere som er tildelt korttids- og langtidsopphold i institusjonene ved Buen og Horg. I tillegg kommer kjøkkentjenester til alle brukergrupper, både institusjonsbeboere og hjemmeboende.

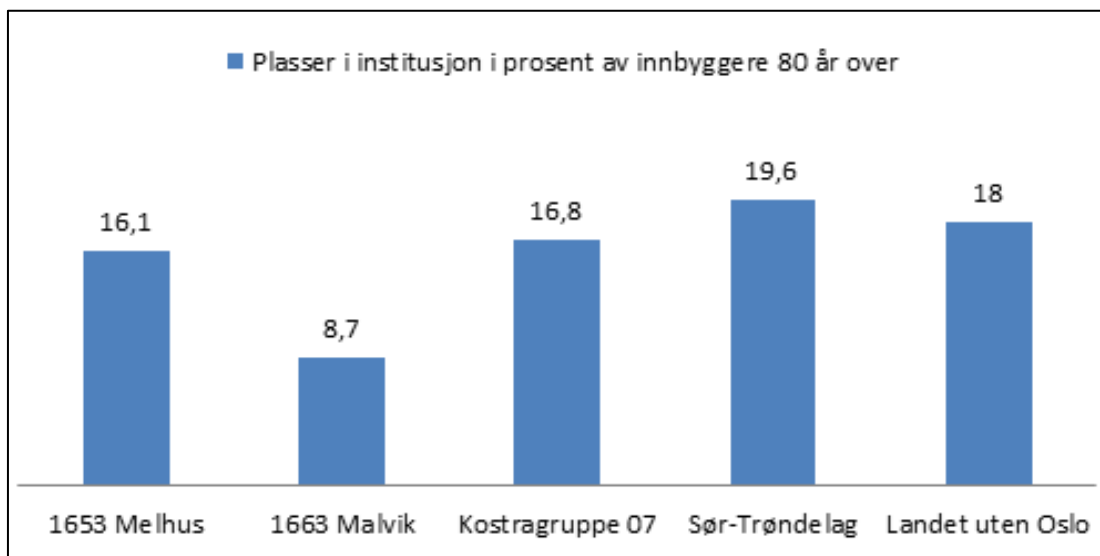
7.5.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

Stortingsmelding nr 29 (2012-2013) *Morgendagens omsorg*, beskriver et behov for innovasjons- og utviklingsarbeid innen helse- og omsorgstjenestene, med vekt på både faglig omstilling og innføring av ny teknologi i tjenestene. Kompetanseløft 2020 legger opp til økt kompetanse for kommunene hvor det er mulig å søke eksterne tilskuddsordninger for å heve kompetansen i form av ulike kompetansetiltak.

Lokale trekk og vurderinger

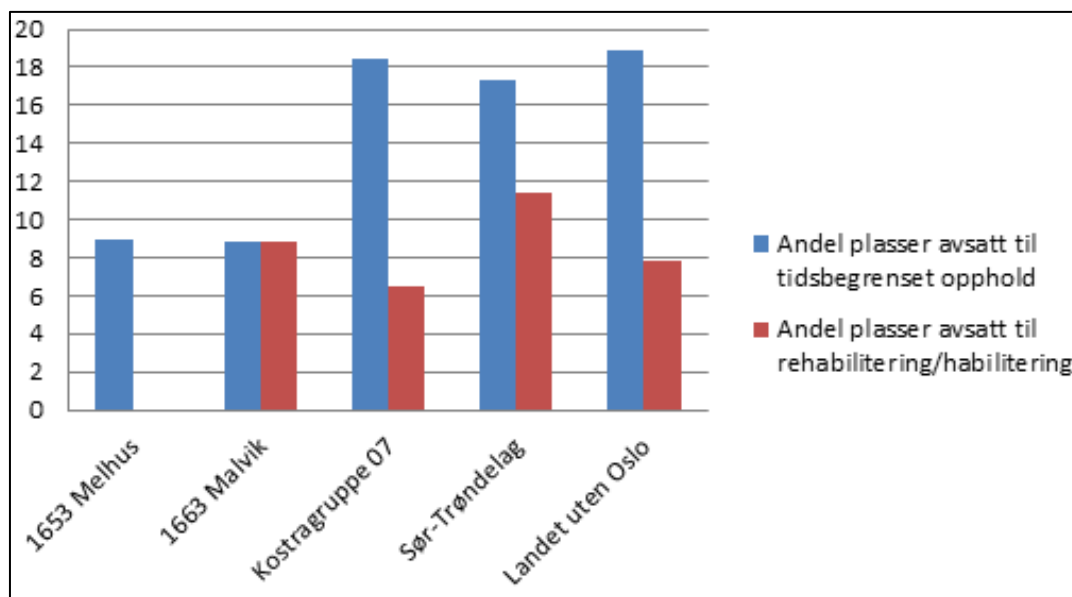
Melhus har dag 105 sykehjemsplasser fordelt på tre institusjoner og diagrammet under viser plasser i institusjon i prosent av innbyggere som er 80 år og over i Melhus, sammenlignet med Malvik, kostragruppen, fylket og landet. Melhus ligger langt over Malvik i antall plasser, men noe under kostragruppen, fylket og landet.

Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over. Kilde: Kostra, SSB

Hundre år i eget hjem legger opp til at alle tjenestene skal ha fokus på hverdagsmestring, og Korttidsenheten skal utvikles til å jobbe målrettet med fokus på at brukerne skal rehabiliteres tilbake til eget hjem. I dag tilbyr avdelingen primært observasjon, behandling og trening og skal utvikle et rehabiliteringstilbud. Korttidsavdelingen gir også et tilbud til kreftpasienter og andre som har behov lindrende behandling i livets siste fase.

I årene fremover vil det være behov for et høyere antall korttidsplasser, som skal jobbe med målsetting om at brukerne skal kunne reise hjem og fungere i egen bolig eller i et botilbud utenfor institusjon. Melhus har i dag en lav andel korttidsplasser og ingen egne rehabiliteringsplasser, slik diagrammet under viser.

Andel plasser i institusjon avsatt til tidsbegrenset opphold og rehabilitering. Kilde: Kostra, SSB

Langtidsopphold i sykehjem skal være et heldøgns botilbud for brukere med komplekse utfordringer, som har mange diagnoser og stort pleie- og omsorgsbehov. Tilbudet i sykehjemsavdelingene skal være for de som trenger kompetanse og pleie som man ikke kan tilby på et annet nivå i omsorgstrappen. Det er et

stort behov for å oppgradere pasientvarslingsanleggene ved institusjonene, slik at disse tilfredsstillers dagens krav til pasientsikkerhet og brukermedvirkning, spesielt på langtidsavdelingene. Dette innebærer blant annet mer bruk av ulike velferdsteknologiske løsninger.

7.5.4 Behov

- Rekruttere og beholde kompetanse: Det er behov for å både rekruttere og beholde kompetanse både på fagskole- og høgskolenivå
- Kompetanseheving – satsningsområder:
 - Endret arbeidsmetodikk, der hverdagsmestring er målet og hverdagsrehabilitering og livsgledearbeid er metodene
 - Basiskompetanse
 - Spesialkompetanse innen geriatri, rehabilitering og lindrende behandling
 - Refleksjon - refleksjonsledelse
- Gode kvalitetssystemer og interne styringssystemer, jfr. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenestene
- Velferdsteknologisk utstyr: Tilgjengeliggjøre og ta i bruk velferdsteknologisk utstyr på sykehjemsavdelingene for å både frigjøre tid til brukerrettet arbeid og å forhindre avvik på skjermede avdelinger. Dette krever investeringer i form av blant annet pasientvarslingsanlegg med mulighet for velferdsteknologiske løsninger

7.5.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket	-51 %		-4 %
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall	-39 %		-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall	-33 %		-2 %
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær			7 %
		Langtidsfravær			4,5 %
	Ha rekruttert og beholdt nødvendig kompetanse				
	Medarbeidere som gjør best mulig ut fra sine forutsetninger	Mestringsorientert ledelse (10 faktor) Buen sykehjem og Horg Sykehjem	4,1		4,3
Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere	Et arbeidsmiljø som preges av mestringsklima og livsglede og medarbeidere som gjør hverandre gode.	Mestringsklima (10 faktor) Buen sykehjem og Horg sykehjem	4,1		4,2
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Økt brukermedvirkning på individ- og systemnivå	Bruker/pårørendetilfredshet ved utskrivelse fra korttidsenheten			
		Antall beboere på langtids plass med samarbeidsavtale			
		Buen sykehjem og Horg	2		2

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
		sykehjem. Brukerundersøkelse - Jeg blir hørt når jeg gir uttrykk for hvordan jeg vil ha det.			
		Pårørendeundersøkelse - Brukermedvirkning		4,1	4,3
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Bedre koordinering i og mellom enhetene				
	Økt samarbeid mellom kjøkkentjenesten og hjemmebaserte tjenester for utvikling av kjøkkentjenester til hjemmeboende				
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester	Økt mestring og selvstendighet uavhengig av funksjonsnivå				
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Økt opplysning og opplæring i godt kosthold og god ernæring				
	Økt bruk av kafé/kantine til ulike brukergrupper				
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Økt satsning på forebyggende tiltak				
Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn	Livsgledehem på alle sykehjemsenheter				
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %
	Ivareta en god økonomisk styring - styrke enhetslederansvaret på budsjett- og regnskapsarbeid				
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå	Gjøre bruk av eksterne tilskuddsordninger for å prøve ut innovasjonstiltak for å effektivisere og kvalitetssikre tjenestene				
	Etablere korttids- og rehabiliteringsenhet på avdelingene Sagatun og Rimolstun				

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
	Redusere liggetiden på alle enhetene i institusjonsbaserte tjenester	Korttidsopphold institusjon	19,9		18
		Langtidsopphold sykehjem	179,7		155

7.6 Hjemmebaserte tjenester

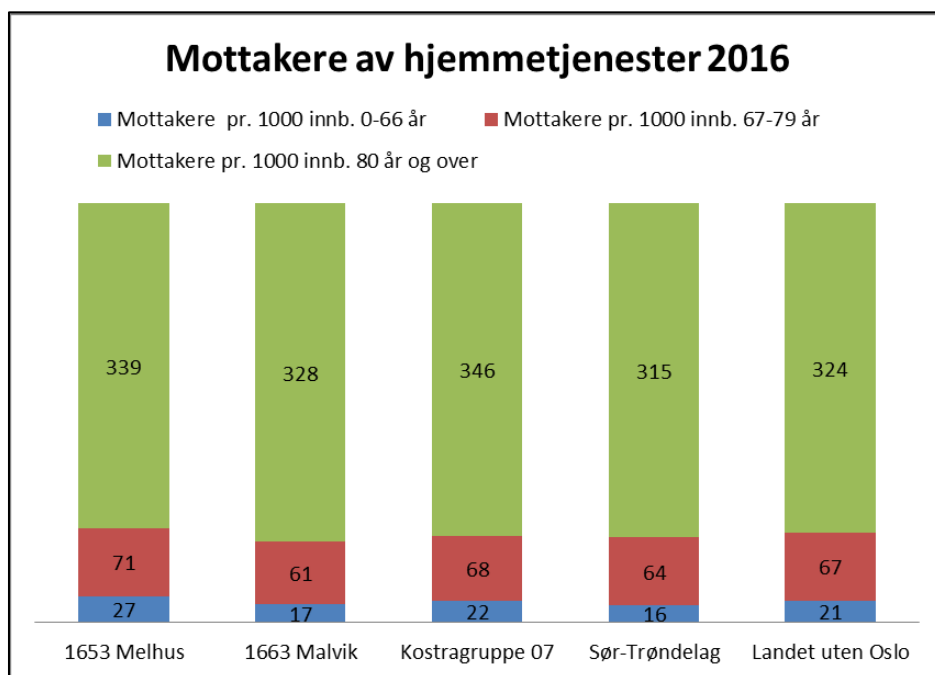
7.6.1 Området omfatter

Hjemmebaserte tjenester består i hovedsak av helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende, og i tillegg har virksomheten ansvar for institusjonsplassene på Høllonda. Virksomheten har 114 årsverk og består av følgende enheter:

- Hjemmetjenesten i Nedre Melhus
- Hjemmetjenesten i Horg/Flå
- Hjemmetjenesten og institusjonsplassene på Høllonda
- Dag og aktivitetsavdelingen i Nedre Melhus
- Dag og aktivitetsavdelingen i Horg / Flå
- Idrettsvegen bofellesskap
- Boliger med bemanning, herunder Flå eldresenter

7.6.2 Ansvarsområde

Virksomheten har ansvar for helse- og omsorgstjenester i hjemmet, i form av hjemmesykepleie og praktisk bistand til nødvendig hjelp til dagliglivets gjøremål, og dagplasser i institusjon. Brukerne i virksomheten har et aldersspenn fra 0 til 100 år. Diagrammet under viser at hovedvekten av mottakerne ligger fra 80 år og over.

Mottakere av hjemmetjenester. Kilde: Kostra, SSB

7.6.3 Status og utviklingstrekk

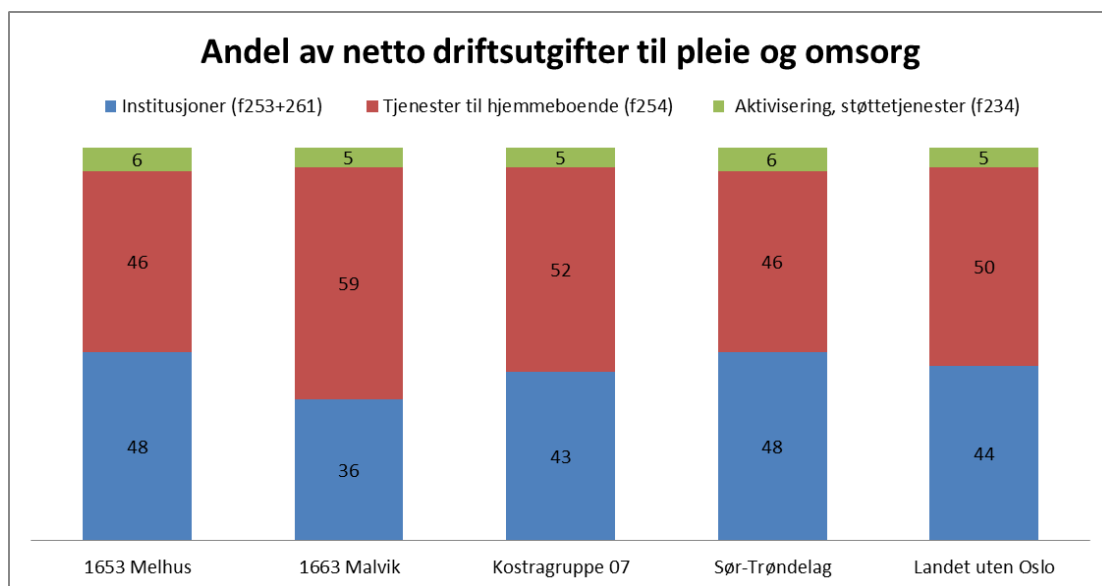
Nasjonale føringer og satsningsområder

Stortingsmelding nr 29 (2012-2013) Morgendagens omsorg og stortingsmelding nr 26 (2014-2015) Primærhelsemeldingen legger de nasjonale føringene for de kommunale hjemmebaserte tjenestene. Begge meldingene legger vekt på ny og økt kompetanse, ledelse, teknologi og brukermedvirkning. Kompetanseløftet 2020 er regjeringens satsning på økt kompetanse og Nasjonalt velferdsteknologiprogram skal stimulere kommunene til å ta i bruk velferdsteknologi som en integrert del av helse- og omsorgstjenestene innen 2020. Hverdagsmestring og aktiv omsorg er andre sentrale satsningsområder.

Lokale trekk og vurderinger

Kommunens omstillingsprosjekt *Hundre år i eget hjem- aktiv i eget liv*, legger opp til en økt satsning på forebyggende og rehabiliterende tjenester, slik at flere kan bo lenger hjemme. Dette vil kreve en målrettet oppbygning av tjenester på de nederste trinnene i omsorgstrappen. I tillegg vil det kreve et nært samarbeid med pårørende og frivillige, i form av pårørendestøtte, informasjon og veiledning. Dette er tiltak kommunen vil jobbe nærmere med fremover.

Melhus kommune bruker fortsatt hoveddelen av sine ressurser til pleie og omsorg til institusjonstjenestene, og diagrammet under viser at Melhus ligger lavere på bruk til hjemmebaserte tjenester enn både kostragruppen og landet. Malvik som sammenligningskommune bruker 59 % av sine samlede ressurser til hjemmeboende, mens Melhus bruker 46 %.

Fordeling av netto driftsutgifter til pleie og omsorg. Kilde: Kostra, SSB

7.6.4 Behov

Utfordringene er knyttet både demografiske endringer med flere eldre, i selve sykdomsbildet i befolkningen og til endringer i spesialisthelsetjenesten. I perioden 2005 - 2010 reduserte St Olavs hospital 30 % av sine døgnplasser, samtidig som den polikliniske aktiviteten økte med 70 %. I tillegg er det en vekst i nye yngre brukergrupper. Fremover vil vi få en stadig større knapphet på helsepersonell, samtidig som sektoren har en stor andel som jobber deltid.

7.6.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket	-38 %		-4 %
	Redusere klimagassutslipp fra egen transport	Reduksjon i klimagassutslipp fra transport ved bruk av egne el-biler, målt i kg. CO2	1 951		
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall	-84 %		-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall	-32 %		-2 %
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær			7 %
		Langtidsfravær			4,5 %
	Rekruttere og beholde nødvendig kompetanse				
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Økt brukermedvirkning på individ- og systemnivå	Brukerundersøkelse Hjemmetjenesten - Jeg får være med å bestemme hvilken hjelp jeg skal motta		1,9	2
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Bedre koordinering i og mellom enhetene				
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester	Økt mestring og selvstendighet uavhengig av funksjonsnivå	Antall brukere som har mottatt hverdagsrehabilitering			25
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Økt opplysning og opplæring i godt kosthold og god ernæring				
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Økt satsning på forebyggende tiltak	Antall dagsenterbrukere			
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå	Gjøre bruk av eksterne tilskuddsordninger for å prøve ut innovasjonstiltak for å effektivisere og kvalitetssikre tjenestene	Andel hjemmetjenestemottakere med multidose			75 %

7.7 Læring og tilrettelagt arbeid

7.7.1 Området omfatter

Læring og tilrettelagt arbeid omfatter enhetene Voksenopplæring, Flyktningetjeneste og Melhus arbeidssenter. Virksomheten har 31 årsverk fordelt på 32 ansatte.

7.7.2 Ansvarsområde

Virksomhetens ansvarsområde omfatter grunnskoleopplæring og spesialpedagogisk opplæring for voksne, norsk for minoritetsspråklige voksne, introduksjonsprogram for flyktninger og dag- og aktivitetstilbud for voksne utviklingshemmede.

7.7.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

- Høring – endringer i introduksjonsloven og tilhørende forskrifter fra Justis- og beredskapsdepartementet
- Hurtigløp ut i jobb for flyktninger som er klar for det
- Grundigere kompetansekartlegging og karriereveiledning for flyktninger
- Nasjonale prognoser på asyltilstrømningen til Norge er lave, pga situasjonen i Europa med stengte grenser. Dette fører til at det er få flyktninger (også enslige mindreårige) å bosette i tiden som kommer. Nye prognoser kommer i løpet av høsten 2017
- En fallende andel utviklingshemmede i varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) til tross for at ordningen ble opprettet primært for utviklingshemmede
- Signalet fra nasjonalt nivå, er at bosetting av enslige mindreårige er en spesielt sårbar gruppe i bosettingsarbeidet som skal prioriteres

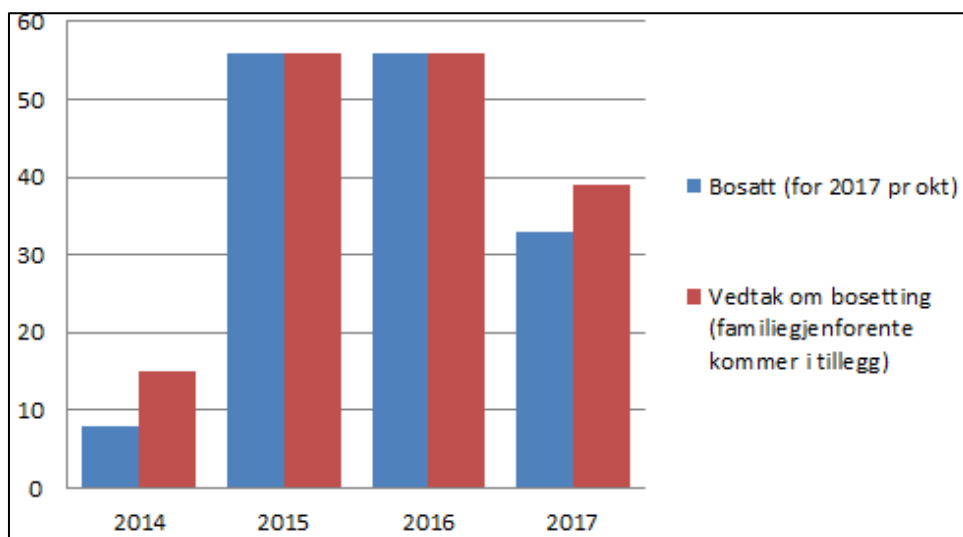
Lokale trekk og vurderinger

Elevgrunnlaget på voksenopplæring som får norsk med samfunnskunnskap for voksne innvandrere har økt fra ca 40 i 2015 til 110 i 2017. Det er i gjennomsnitt 11 voksne elever som til enhver tid har vedtak om spesialundervisning.

Med 100 deltakere i introprogram med forskjellig erfaringsbakgrunn når det gjelder utdanning og jobb, gjøres det store individuelle tilrettelegginger av den enkeltes kvalifiseringsløp. Noen har dårlig helse fysisk og eller psykisk (traumer), liten eller ingen skolebakgrunn, lite motivasjon for å jobbe i Norge, mens andre har motivasjon, delvis utdanning og tar initiativ.

Ved Melhus arbeidssenter er det omlag 50 brukere som har sitt dag- og aktivitetstilbud. Brukerne ved dag- og aktivitetssenteret kan ikke nyttiggjøre seg av NAV sine arbeidsrettede tilbud.

Flyktningetjenesten har de senere årene hatt en kraftig økning i antall bosatte flyktninger. I tillegg til bosettingene, har det kommet 20 voksne og barn på familiegjenforening. Alle voksne begynner på norskopplæring innen kort tid, og i 2016 tok det i gjennomsnitt 3,5 uker fra ankomst Melhus til oppstart norskkurs. Alle med rettighet begynner i et toårig introduksjonsprogram innen 3 mnd, og av de som avsluttet program i 2016 gikk 58 % over i jobb eller utdanning. Mange flyktninger har liten eller ingen skolebakgrunn og i Melhus er det få produksjonsbedrifter med arbeidsplasser som ikke krever formell utdanning.

Antall bosatte flyktninger i Melhus i årene 2014-2017. Kilde: Læring og tilrettelagt arbeid

7.7.4 Behov

- På grunn av strenge regler for å få godkjent opphold i Norge, forventes det sertifisering for vurdering av flyktningers kunnskaper i norsk og samfunnskunnskap. Dette fører til nasjonale krav om kompetanseheving for lærerne innen sensur
- Press på boliger, skole og barnehage i nedre Melhus, fører til at det bosettes flyktninger på Ler og Lundamo
- De fleste jobbene krever utdanning, minimum fagbrev og fører til lange løp for å få jobb for de med liten eller ingen skolebakgrunn. Flere av de unge voksne flyktingene som kommer har behov for økt kompetanse innen grunnleggende ferdigheter (grunnskolefag) for å komme seg inn i videregående skole
- Det er behov for å samordne engasjement fra innbyggere, frivillige lag og organisasjoner for å integrere flyktninger og innvandrere i Melhus
- Jevn pågang på elever som søker opplæring etter Opplæringslova 4 A – 2 (spesialundervisning for voksne) deriblant opplæring av alternativt supplerende kommunikasjon og digitale hjelpemidler for kommunikasjon (lesebrett, smarttelefon)
- Flere nye brukere og brukere med lavere funksjonsnivå gir større behov for tettere oppfølging av og tilrettelegging ved Melhus arbeidssenter

7.7.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket	-15 %		-4 %
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall	-9 %		-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall	-30 %		-2 %
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	7,5 %		7 %
		Langtidsfravær	5,2 %		4,5 %
Melhus kommune skal være tilgjengelig	Økt brukermedvirkning	Etablerte systemer som legger til rette for at		77 %	78 %

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
og brukerorientert	på individ- og systemnivå	brukerne påvirker hva som blir bestemt.			
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Ha et arbeids- og aktivitetstilbud som brukerne ønsker å benytte seg av.	Oppløve å trives på Melhus Arbeidssenter.		92 %	92 %
	Ha et tilpasset norskkurstilbud	Elever på Melhus voksenopplæring som er på nivå A2 eller høyere (totalt på ett år)		77 %	78 %
	Elever på Melhus voksenopplæring skal komme raskt i gang med norsk-opplæring.	Antall uker fra bosettingsdato til oppstart på norskkurs		3,5	3
	Bedre koordinering i og mellom tjenestene				
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester	Økt mestring og selvstendighet uavhengig av funksjonsnivå	Deltakere i introduksjonsprogram over i jobb eller utdanning.	58 %		62 %
		Brukere på Melhus arbeidssenter har medbestemmelse		64 %	66 %
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Økt opplysning og opplæring i godt kosthold og ernæring	Ha tema kosthold og ernæring i årshjulet som beskriver tema som det undervises i på Voksenopplæringa			
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Økt satsning på forebyggende tiltak	Elever ved voksenopplæringa har tilbud om fysisk aktivitet på timeplanen i løpet av uka. Antall tilbudte timer pr uke pr elev (gjennomsnitt).		0,5	1
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %

8 Plan og utvikling

8.1 Om sektoren

Sektoren omfatter Plan, Arealforvaltning, Bygg og eiendom og Teknisk.

8.2 Plan

Med utgangspunkt i at ny organisasjon først trer i kraft fra 1.1.2018 så vil detaljert oppsett komme senere. Mål og resultater er lagt under sentraladministrasjonen.

8.3 Arealforvaltning

8.3.1 Området omfatter

Tjenester: Administrasjon, Plan- og byggesaksbehandling samt utbyggingsavtaler, GIS, kart- og oppmåling, Friluftsliv, Landbruk, motorferdsel i utmark og Landbruksvikarordning. Forurensningsmyndighet iht forurensingsforskriften kapittel 12 og 15. Opprydding av spredt avløp.

8.3.2 Ansvarsområde

- Virksomheten har ansvaret for å forvalte kommunens areal i tråd med politiske vedtak, lover, forskrifter og retningslinjer.
- Drive effektiv saksbehandling i tråd med gjeldende lovverk, vedtatte planer og vedtak.
- Utarbeide planer innenfor egne ansvarsområder i h.h.t vedtak i kommunens planstrategi
- Sikre arealer til varig landbruksproduksjon og utvikle et mangfoldig og bærekraftig landbruk, og følge opp kommunens landbruksstrategi
- Ansvar for drift, vedlikehold og utvikling av kommunens kartdatabaser.
- Drive nødvendig og lovpålagt tilsyn innenfor de områdene som hører til virksomhetens ansvarsområde
- Gjennomføre tiltak innenfor virksomhetens ansvarsområde iht. til Forvaltningsplan for vann, for å redusere forurensing og følge opp kommunens ansvar iht. vannforskriften

8.3.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

Nasjonale føringer til regional og kommunal planlegging (12.6.15)

Nasjonale mål i klima og miljøpolitikken.

Landbruks- og matpolitikken – Velkommen til bords Meld.ST.9 (2011-2012)

Strengere nasjonale jordvern mål.

Vanndirektivet

Satsing på digitalisering av plan- og byggesaksprosesser.

Lokale trekk og vurderinger

Plan – og byggesak: Utviklingen går mot mer og mer digital saksbehandling. Dette medfører at kommunen må anskaffe arbeidsverktøy som gjør dette mulig. Dette vil på sikt skape gevinster i form av raskere og mer kvalitetsmessig saksbehandling, men vil være ressurskrevende i en innføringsperiode. Tjenestene har gått med underskudd i mange år og det er nødvendig å øke gebyrene for å nå målet om selvkost.

Kommunen er ansvarlig – både i forhold til tilsynsansvaret etter forurensningslovgivningen og i forholdet til ansvaret for å sikre miljøtilstanden i vannforekomster etter vannforskriften – for å jobbe for å minske forurensningen fra private avløpsanlegg, enten gjennom en oppgradering av eldre, eksisterende anlegg, eller gjennom funksjonskontroll av nyere anlegg.

Kart og oppmåling: Effektiv digital saksbehandling krever at saksbehandler systemene snakker sammen med det offisielle kartgrunnlaget (DOK). Det er generelt rivende utvikling innenfor området kart og det krever ressurser å følge med på utviklinga. Vannbasene i kartet har dårlig kvalitet og det er nødvendig å oppgradere disse for å ha gode verktøy til å beregne flom og klimatiltak.

Arbeidet med reguleringsplaner for E6 vil fortsatt ta en del ressurser i 2018, da Nye veier AS har startet opp arbeidet med å optimalisere veilinja. Arbeidet med områdeplaner for Ler sentrum og Melhus sentrum krever stor fokus på hvordan vi skal sikre at felles infrastruktur og andre fellesbehov skal ivaretas på en god måte og at kostnadene fordeles rettferdig. Utbyggingsavtaler er viktige verktøy i den forbindelse. Vi har kommet et stykke med å samordne prosessene for planbehandling, behandling av VA planer og utbyggingsavtaler, men har fremdeles en del å gå på her, kapasitetsmessige problemer, kanskje spesielt innenfor VA gjør dette utfordrende.

Vi jobber kontinuerlig med å øke brukertilfredsheten innenfor byggesak. Det gjennomføres nå kontinuerlige brukerundersøkelser for å måle dette. Vi tror digitaliseringsarbeidet vil være med på å få bedre resultater på dette, samtidig som vi hele tiden ser på forbedring av interne rutiner.

8.3.4 Behov

På bakgrunn av både nasjonale føringer og lokale behov for å ytterligere effektivisere byggesaksbehandlingen blir det viktige å jobbe med digitalisering av tjenestene innenfor plan- og byggesak. Dette er store prosjekter som krever samhandling på tvers i organisasjonen.

For å oppnå selvkostprinsippet er det nødvendig å øke gebyrene innenfor plan- og byggesak.

Arbeidet med å fullføre friluftspan har dratt i langdrag pga begrensede ressurser ved landbrukskontoret, men nærmer seg nå ferdigstilling. Det settes i gang utredning om interkommunalt samarbeid innenfor landbruk for å se på ressursituasjonen. I den sammenheng må vi også se på hvordan vi skal organisere friluftsarbeidet i kommunen.

Sterkere krav til klimatilpassinger gjør at kartlegging av vannbasene våre er viktig. Vi har startet opp et prosjekt med dette som det er viktig at gjennomføres slik at vannbasene i hele kommunen blir oppgradert. I 2017 er stikkledninger langs kommunale veier målt inn og påført dimensjon. I 2018 og 2019 ønsker vi å kjøre analyser og gjøre nødvendig markarbeid for å oppdatere kartgrunnlaget med korrekte bekker og vassdrag. Dette vil danne et viktig grunnlag for å gjøre nødvendige beregninger i forbindelse med fortetting og utbygging, og beregning av flomveier.

Kommunens ansvar i h.h.t forurensningsloven medfører behov for tilsyn med spredte avløpsanlegg, god kartlegging og sammenstilling av analyser av renseeffekt, og ikke minst målrettet avviksoppfølging. Resultater fra tilsyn på nyere private avløpsanlegg i andre deler av landet viser at også mange nye anlegg renser dårligere enn forventet. Kommunen bør derfor i større grad også fokusere sitt tilsynsarbeid mot slike anlegg, da spesielt minirensanlegg. Dette både for å sikre god vannkvalitet i bekker og vassdrag,

motivere leverandører og anleggseiere til god oppfølging og service, øke kunnskapen i alle ledd om hva som skaper gode driftsbetingelser og sikre at de store investeringene på dette området står i forhold til forventningene.

Tilsynsoppgaven må anses å være krevende både kompetansemessig og ressursmessig. Arbeidet vil kunne effektiviseres gjennom et felles tilsynsopplegg med nabokommuner, eksempelvis gjennom vertskommunesamarbeid eller IKS. Slikt samarbeid er også viktig for helhetlige kompetansebygging og erfaringsutveksling. Vi bør begynne å utrede slikt samarbeid i løpet av økonomiplanperioden.

8.3.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket			-4 %
	Redusere klimagassutslipp fra egen transport	Reduksjon i klimagassutslipp fra transport ved bruk av egne el-biler, målt i kg. CO2	1 951		
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall			-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall			-2 %
	Rehabiliter 80 avløpsanlegg i året	Ant anlegg rehabilitert (ferdigattest)			80
	100% rapportering fra virksomheter med oljeutskillere	% virksomheter med årsrapport			100 %
	Stedlig tilsyn i h.h.t retningslinjene oljeutskillere	Ant tilsyn i %			100 %
Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnsikkerhet og beredskap	Gjennomføre tilsyn for byggesaker i henhold til tilsynsstrategi	Antall gjennomførte tilsyn byggesak.			10
	Riktige og oppdaterte vannbaser i kartgrunlaget	% vis gjennomføring			50 %
Melhus kommune skal ha et aktivt jordvern	Kommunen skal bidra til at det nasjonale jordvernmålet nås, ved en sterk begrensning i omdisponering av fulldyrka jord.(Landbruksplanen 3.1.1)	Ant dekar omdisponert areal; jordlov (KOSTRA)	12		15
		Ant dekar omdisponert plan- og bygningslov (KOSTRA)	685		20
Melhus kommune skal ha en aktiv næringspolitikk	Bidra til at beiteressursene som ligger i innmark og utmark tas i bruk til melk- og kjøttproduksjon på både storfe og sau. På denne måten skal andelen egenprodusert fôr økes, og kulturlandskapet åpnes opp slik at kulturverdiene og naturmangfoldet ivaretas. (landbruksplan 3.3)				
Melhus kommune skal være kjent som kulturkommune	Kulturlandskap og «fellesskapsverdiene» i landbruket(Landbruksplanen delmål 3)				
Melhus skal være en	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	2,1 %		7 %

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
profesjonell og attraktiv arbeidsgiver		Langtidsfravær	0,7 %		4,5 %
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Hjemmesidene våre skal være brukervennlige og selvforklarende	Målt fornøydhets tilgjengelighet gjennom brukerundersøkelse byggesak	3,8		4,1
	Kort responstid ved bestilling av forhåndskonferanser	Ant dager gjennomsnittlig responstid			10
	Alle skal ha fått sitt første svar på alle byggesøknader innen tre uker	Ant dager responstid første svar byggesak			21
	Kompetanse fagmiljø og rekruttering (Landbruksplan pkt 3.3)				
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Riktig bemanning i forhold til antall saker. Effektiv og korrekt saksbehandling .	Resultat for brukere brukerundersøkelse byggesak	3,6		3,9
		Antall søknader med overskredet lovpålagt frist 12 uker (KOSTRA C2 c)	25		0
		Gjennomsnittlig saksbehandlingstid byggesak (oppdragsliste)	42,1		30
		Antall dispensasjonssaker med overskredet lovpålagt saksbehandlingstid (oppdragsliste)			0
		Gjennomsnittlig saksbehandlingstid private forslag til detaljregulering (KOSTRA)	261		220
		Gjennomsnittlig saksbehandlingstid opprettelse av grunneiendom	55		55
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Oppdatert friluftspan som følges opp				
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %
		Økonomien utenfor selvkost i balanse	Avvik fra budsjett kart og oppmåling utenfor selvkost	0 %	0 %
		Avvik fra budsjett landbruk og friluftsliv	0 %	0 %	
	Økonomien innenfor selvkost i balanse	Avvik fra budsjett byggesak			0 %
		Tapt gebyr byggesak	505		0
		Avvik fra budsjett planbehandling	-8,9 %		0 %
		Tapt gebyr planbehandling			0
		Tapt gebyr dispensasjoner	69		0
Avvik budsjett kart og oppmåling selvkost	14,8 %		0 %		

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå	Kompetanse og rekruttering, fagmiljø(Landbruksplanen 3.2)				
	Vurdere interkommunalt samarbeid innenfor tilsyn etter forurensingsloven				
	Digital saksbehandling innenfor plan og byggesak				

8.4 Bygg og eiendom

8.4.1 Området omfatter

Rammeområdet inneholder virksomhetene Bygg- og eiendom med tjenestene forvaltning, drift og vedlikehold samt nybygg.

8.4.2 Ansvarsområde

Tjenester: Drift og vedlikehold, renhold, boligforvaltning inkludert egen gruppe for bosetting av flyktninger, nybygging.

Forvalte den kommunale bygg og eiendomsmassen på mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte. Påse at renhold utføres i henhold til moderne prinsipper for renhold og at "Innemiljøstandarden" legges til grunn. Boligmassen forvaltes på en god og effektiv måte.

Prosjektene og gjennomføre nybygg og rehabilitering på en kostnadseffektiv måte og med god kvalitet og positiv miljøpåvirkning. Gjennomføre kommunens boligpolitikk gjennom den til enhver tids gjeldende handlingsplan.

8.4.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

- *Bolig for velferd* – nasjonal strategi for boligsosialt arbeid. Denne strategien omhandler alle satsningene innenfor Bygg og eiendoms boligarbeid/boligsosialt arbeid.
- Bygg og eiendom har mål om å være blant de fremste av kommunens virksomheter på forebyggende arbeid ved å tilrettelegge for praksisplasser, dette ved å tilby lærlingeplasser, sommerjobber for ungdom, arbeidsutprøving fra NAV eller flyktningetjenesten og andre organisasjoner som tilrettelegger for dette.

Lokale trekk og vurderinger

8.4.4 Behov

- Behov for en mer overordnet analyse og strategisk planlegging for bygningsmassen. Dette krever en mer inngående analyse av hvert bygg samt at resultatene sammenstilles i ett plandokument. Denne analysen vil danne grunnlaget for vedlikehold,- og investeringsplaner på den eksisterende bygningsmassen. Dette utvikles i systemet V-pro som er et digitalt system for registrering av behov og tiltak. I dette systemet har vi nå registrert alle tiltak / avvik som er registrert i de foreliggende tilstandsanalysene av bygningsmassen, bygningstekniske avvik som følge av tilsyn etter forskrift om innemiljø i skoler og barnehager samt tiltak som nå gjennomføres gjennom EPC-

samarbeidet med AF-gruppen. Dette verktøyet er tenkt benyttet videre i samarbeid med driftslederne og virksomhetene i forhold til oppfølging av tiltakene i gjennomføringsfasen av vedtatte tiltak, registrering av nye behov og tiltak samt som en løsning for bestilling av utførelse av behov i den daglige driften. Når verktøyet benyttes slik vi planlegger vil det kunne rapporteres hvilke tiltak som det er behov for fremover, hva er gjennomført og hvilke tiltak som er klar for gjennomføring. Totalt sett vil verktøyet danne grunnlaget for planlegging og prioritering av vedtatte tiltak samt for planlegging av nye. Det er alle behov og tiltak registrert i dette systemet som vil danne grunnlaget for vedlikeholdsbehovet totalt sett og på bygningsnivå.

- Behov for å fortsette arbeidet med renholdsplanlegging og kompetanseoppbygging i tilknytning til renholdstjenesten. Utvikle tjenesten med tanke på fremtidige utfordringer vedrørende rekruttering til yrket. Målsettingen for renholdstjenesten i Melhus Kommune er å levere rene bygg som har et tilfredsstillende innemiljø til konkurransedyktig pris.
- Oppfølging av Klima- og energiplanen er viktig for å nå mål om redusert energibruk i kommunale bygg. Vi vil utnytte potensialet for redusert energibruk som ligger i endring av energi-vanene til hver og en av oss. Ved hjelp av formidling av kunnskap og handlingsalternativ vil vi motivere til innovativ adferd og endring av energivaner gjennom tett oppfølging av driftspersonale og de som ellers oppholder seg i våre kommunale bygg.
- Melhus kommune har i perioden 2016 - 2020 en samarbeidsavtale med Husbanken. Dette definerer Melhus kommune som en programkommune. Gjennom denne avtalen har Melhus kommune en egen programplan og årlige handlingsplaner. Boligsosial handlingsplan er klar for rullering, men dette forventes til slutten av 2019, da man i programperioden jobber etter nevne programplan og handlingsplaner.
- Gjennom en tverrfaglig organisering av det boligsosiale arbeidet søkes oppnådd bedre utnyttelse av de kommunale utleie boligene, bedre egnede boliger gjennom salg og reinvestering i nye og bistand til bruker gjennom bo-veiledning og rådgivning. Det er hensiktsmessig å legge til rette for at bruker så snart som mulig hjelpes i stand til å være eier eller leier av egen bolig i det frie boligmarkedet.
- Andre fokusområder innenfor det boligsosiale arbeidet er utredning av tildelingsrutiner bolig i Melhus kommune. Denne utredningen vil se på ressursbruk, samle fragmenterte oppgaver tilknyttet bolig, saksbehandlingsoppgaver, bruk av Husbankens virkemidler, behovet for bo-veiledning i kommunen og "en dør inn" for brukerne av kommunens bolig tjenester. En mulig løsning er at disse tjenestene blir en del av forvaltningskontoret, en utredning om dette ferdigstilles i 2018.

8.4.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket	-111 %		-4 %
	Redusere klimagassutslipp fra egen transport	Reduksjon i klimagassutslipp fra transport ved bruk av egne el-biler, målt i kg. CO2	1 951		
		Antall ladepunkter ved kommunale bygg			
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall	-3 %		-2 %
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall	-20 %		-2 %
	Sette miljøkrav til	Andel leverandører			

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
	leverandørene ved innkjøp	med miljøfokus innenfor drift			
		Andel leverandører med miljøfokus innenfor investering			
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	6 %		7 %
		Langtidsfravær	4,7 %		4,5 %
	Ansette lærlinger drift	Antall lærlinger		0	1
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Folkehelseaspektet skal reflekteres i alt utviklingsarbeid og tjenesteproduksjon	Standardheving av bygningsmassen. mill.kr./år. Vedlikeholdsplan	7,8		5
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Tilrettelegging for arbeidstrening- og praksisplasser	Antall plasser for arbeidsutprøving og praksis på forespørsel fra NAV, flyktningetjenesten og andre	8		8
Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn	Åpne bygg	Utleie, mill. kr. / år. Kto. 16290, 16300, 16500 og 16502. Husleie og billettinntekter. Budsjettet er målet, regnskapet resultatet.	7,6		7,2
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %
		Ramme B&E 5601 / samlet areal bygningsmasse	321		324
	FDV-kostnader pr. kvadratmeter bygg	Ramme B&E 5601 / samlet areal bygningsmasse	321 %		324 %
	Renholdskostnader pr. kvadratmeter	KOSTRA			
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå	Driftsutgifter pr. kvadratmeter bygg	KOSTRA, tabell 07142 eiendomsforvaltning for utvalgte kommunale formålsbygg-nøkkeltall (K). Utgifter til drift i kommunal eiendomsforvaltning pr. kvadratmeter- Enhet kroner. Mål: 2018 EKG07 kostragruppe 07	528		517
	Rasjonell renholdsdrift	Årsverk pr. kvadratmeter renholdsareal			

8.5 Teknisk drift

8.5.1 Området omfatter

Kommunale veger og gatelys, trafikkisikkerhetsarbeid, sikringskjøring, naturskader, kommunale avgifter og eiendomsskatt. Vannforsyning, avløpshåndtering og private avløpsanlegg.

8.5.2 Ansvarsområde

Effektiv og hensiktsmessig drift og vedlikehold av kommunaltekniske VVA-anlegg innenfor de årlige rammene som er vedtatt.

Videreføre tiltak og oppgaver som fremkommer i overordnede planer og enkeltvedtak.

Prosjektere og gjennomføre nyanlegg og vedlikeholdsprosjekter i henhold til vedtak og overordnede planer på en kostnadseffektiv måte med god kvalitet.

8.5.3 Status og utviklingstrekk

Lokale trekk og vurderinger

Virksomheten Teknisk drift er fortsatt preget av et generelt stort aktivitetsnivå i kommunen. MeTroVann prosjektet er fortsatt i overgangen fra prosjekt til drift, og dette gir nye utfordringer som ikke er avklart. Kapasiteten ved virksomheten er fortsatt ikke tilpasset aktivitetsnivået, og dette gjelder innenfor de fleste fagområder. Kapasiteten må vurderes fortløpende i forhold til oppgaver og kompetanse. Rekruttering av personell med etterspurt fagkompetanse er krevende, og spesielt personell med lengre relevant erfaring innenfor veg-, vann- og avløpsfaget. Opplæringsperioden til nyansatte med annen faglig bakgrunn eller nyutdannede, blir derfor lengre og en vil naturlig få større belastning på seniorpersonell.

Fagområdet naturskade har en jevn tilgang med nye hendelser og utfordringer som må følges opp. Det er en stabil mengde av arbeidsoppgaver, med avklaringer og veiledning til publikum, forebygging og etterarbeid etter hendelser.

Fagområdet gebyr avdekker fortsatt flere avvik innenfor kommunale avgifter og det er et konstant behov for tilsyn og kontroll. Utskifting av vannmålere med høy alder vil være en økende aktivitet de neste årene. Stor utbyggingsaktivitet i kommunen medfører konstant høyt aktivitetsnivå med saksbehandling og oppfølging av søknader og ferdigmeldinger.

Fagområdet vannforsyning har i perioder av 2017 benyttet Jonsvatnet i Trondheim som vannkilde.

Utfordringene med hoppekreps har ført til at vannbehandlingsanlegget ved Benna har blitt satt ut av drift. Foreløpige tall fra vannmålere montert på uttak fra hovedvannledningen, tyder på svært stor lekkasjeandel på forsyningsnettet. Fagområdet må forberede seg på å sette inn ekstra ressurser for å redusere lekkasjeandelen de neste årene. Planlagte tiltak for å kontrollere og redusere lekkasjeandelen, er å gjennomføre planlagte utskiftninger av eternittledninger, foreta en grundig gjennomgang av trykksonene samt etablere målesoner/lekkasjesoner. For å bedre sikkerheten og øke kapasiteten, planlegges flere vannledninger til sentrale forsyningsområder. Her inngår et nært samarbeid med Statens vegvesen i forbindelse med planlagt ny.

Fagområdet avløp har flere store utfordringer, som vil være krevende både økonomisk og kapasitetsmessig ved virksomheten.

- Tilsynskrav fra Fylkesmannen som forventer en ny og revidert hovedplan avløp. I forkant av denne revisjonen må det gjennomføres en miljørisikovurdering som vil omhandle bl.a. klima, miljø, kommunens arealdel, hele avløpssystemet og resipienter.

- Påkobling av spillvannet til den nye overføringsledningen til Høvringen renseanlegg. Dette skal samordnes og utføres i riktig rekkefølge på minst 6 tilknytningspunkt.
- Utrede, planlegge samt avgjøre hva som må gjøres med kommunens septikmottak, etter at Varmbo avløpsrenseanlegg legges ned.
- Fjerning av fremmedvann fra store deler av spillvannsnettet for å redusere overløp til resipienter og videreført vannmengde til renseanlegg.
- Utarbeide saneringsplan for sentrumsområdene og større boligfelt.
- Utarbeide delplaner og strategier for større avløpssoner i forhold til planlagte utbyggingsområder.
- Oppfylle lokalt vedtak om at alt spillvann som føres til Gaula skal føres til Høvringen renseanlegg i Trondheim.
- Utrede, planlegge og samhandle med statens vegvesen i forbindelse med planlagt ny E6 utbygging.
- Utbygge avløpsanlegg der dette mangler, for å sanere spredt avløp/ikke funksjonsdyktige fellesanlegg.
- Utbygge avløpsanlegg der dette mangler i områder hvor det fremmes forslag til nye reguleringsplaner om boligutbygging.
- Gjennomføre nødvendige tiltak på 2 renseanlegg for å gjøre disse funksjonsdyktige og sikker som arbeidsplass.
- Utrede, planlegge og bygge skadereduserende tiltak med økte utfordringer med overvann.

Fagområdet veg og trafikk sliter med et stort etterslep av vegvedlikeholdet. Midler til oppgaver knyttet til veg, både hva gjelder drift, vedlikehold og investeringer, står ikke i forhold til krav og forventninger. Et for lavt nivå på vedlikeholdet medfører et tap av vegkapitalen og en årlig økning av driftskostnadene. Reduserte drift- og vedlikeholdsmidler i forhold til behovet, reduserer effektiv drift og standard på tjenesten. Fagområdet har de siste årene fått tilført noe økte midler til vedlikehold av gateløp og vegvedlikehold, samt til utskifting av maskinparken.

Fagområdet sikringskjøring har en jevn tilgang av søknader som må behandles, som de siste årene er det omtrent 20 % må følges opp som klagesaker, med politisk behandling og oversendelse til Fylkesmannen for endelig vedtak.

Fagområdet utbygging har i 2017 vært preget av mange prosjekter. De fleste prosjektene er i en tidligfase, som er en viktig klargjøringsdel av et prosjekt. Utførte bygge- og anleggsprosjekter som har vært fulgt opp i 2017 har vært:

- Martin Tranmæls veg inkludert VA-anlegg
- Nye VA-ledninger fra Gaula til E6 ved Jagtøien, i forbindelse med arbeidene med ny E6.
- Kvål vest, sanering av slamavskiller som er erstattet med ny avløpsspumpetasjon og nye spillvann og vannledninger som krysser Gaula
- Sanering av spillvannsledninger ved Flårønning, Ler
- Lyngen høydebasseng, Lundamo
- Gang- og sykkelveg, Korsvegen
- Saneringsplan Korsvegen
- Overvannstilpasninger ved Krogstadsanden tunnel
- Sanering eksisterende og bygging av ny Sørregga avløpsspumpetasjon (APS)
- Utskifting av kulvert i Stor-Tronds veg

Prosjektering og utbygging av andre prosjekter er godt i gang for å redusere etterslepet innenfor veg, vann og avløp. Rekruttering innenfor fagområdet veg, vannforsyning og avløp er svært krevende, da søkere med bred og ønsket faglig erfaring ikke er i markedet.

8.5.4 Behov

For best mulig å kunne forutse økonomiske og ressursmessige utfordringer, er det viktig å få på plass gode **planverktøy**. Høyt prioritert er en hovedplan for veg, bygd opp med delplaner slik som sentrums-, område-, trafiksikkerhets-, veglys- og broplaner. Både egen kapasitet og kompetanse tilsier at enkelte av utredningene og planarbeidet må utføres av ekstern bistand. Fagområdet vann- og avløp, har behov for en mer overordnet analyse og strategisk planlegging av vannforsyning og spillvannshåndtering, samt overvannshåndtering. Analysene vil danne grunnlaget for delplaner, som igjen sammenstilles i ett plandokument, hovedplaner.

For å møte økte krav om lovpålagte tiltak og lokale vedtak, er det behov for en **kapasitetsøkning** av fagpersonell med riktig kompetanse. Teknisk drift som en profesjonell byggherre, overordnet planlegging av veg-, vann- og avløpsanlegg, oppfølging og tilsyn av offentlige- og private VVA-anlegg, er kompetansekrevede oppgaver som tilligger teknisk drift.

For å yte god service på en effektiv måte, er det behov for formålstjenlige **ressurser** tilpasset de krav og forventninger fra kommunens innbyggere. Dette gjelder bl.a. teknisk utstyr og redskap tilpasset kommunens utvikling fra en landkommune til mer sentrumspregede arealer.

For å få en effektiv drift, er det behov for å utvikle en **driftssentral** for den operative delen ved virksomheten. Nedleggelse av Varmbo renseanlegg, endret bruksområde ved Benna og uhensiktsmessige lokaler til kommunal veg, tilsier at en må se på en ny og samlet løsning for alle fagområdene.

Investeringer innenfor kommunal veg og trafiksikkerhet					
INVESTERINGER – VEG – Tall i 1000 kr inkl. mva.		2 018	2 019	2 020	2 021
2 333	Miljøgata	1 000			
6 705	Overflatevann Kvål sentrum	500	1 500	1 500	
6 706	Overvann Sjøregga			200	
6 707	Gang- og sykkelveg, Nævsvegen	500	2 000		
6 708	Bekkelukking Presttrøa-E6				2 000
6 709	Gang- og sykkelveg, Hollum-Lete			500	6 000
6 812	Investeringsbehov maskinpark	3 400	2 100	1 000	1 000
6 813	Kregnesbakkan	500	1 500		
6 822	Lykkjvegen	2 000			
6 825	Gatelys, lovpålagt energimåling	12 000	12 000	11 000	
6 826	Plasthall Sjøregga	1 000			
6 827	Sanering av bru nr 016 – Fremo bru	470			
6 830	Mindre trafiksikkerhetstiltak	1 400			

Investeringer innenfor kommunal veg og trafiksikkerhet					
68 xx	Snuplass, Lebergsvegen/Losavegen	500	1 500		
68 xx	Driftssentral	5 000	8 000		
68 xx	Erosjonssikring Stor-Tronds veg/Kroken	2 000			
68 xx	Klimatilpassing	500	500	500	500
68 xx	Bekkeinntak Kåsavegen	300			
68 xx	Gatelys, Åsaringen		300	2 500	
Sum		31 070	29 400	17 200	9 500
Investeringer innenfor VA- området					
INVESTERINGER – VANN – Tall i 1000 kr ekskl. mva.		2 018	2 019	2 020	2 021
5 442	Reservevannforsyning	2 000			
6 001	Bagøyvegen - vann		900	2 000	
6 003	Varmbo boligfelt, sanering av vannledning	3 000	5 000		
6 009	Lyngen høydebasseng	500			
6 010	Ler-Lundamo Utskifting eternit-ledning			1 000	2 000
6 015	Driftssentral teknisk drift	8 000	15 000		
6 016	Gimsvegen v/Rema - vannledning				100
6 017	Hovedforsyning Melhus sentrum øst/vest	2 900	1 500		
6 018	Hovedtrase VA, Hølbekken – Hovin	100			
6 019	Kvål vest – vann	200			
6 021	Sonevannmåling	300	300	300	300
6 023	Eternitledning, Øye-Skanska			5 000	
6 027	Eternitledning, Gammelbakkane				200
6 029	Eternitledning, Søberg-Teigen		1 000		
6 031	Krisevannsdunker	200			
6 032	Vannkum Rye	700			
6 034	Bortsvegen VPS	1 000			
6 035	Hovinåsen VPS	400			
6 036	Rønningstrøa HBS		500	1 500	10 000
6 037	Vannledning Lykkjvegen	900			
6 038	Vannforsyning, Losenkrysset-	300	2 000		

Investeringer innenfor kommunal veg og trafiksikkerhet					
	Hermanstad				
6 039	Vannforsyning, Øvre Lyngen	1 000			
6 040	Vannforsyning Jaktøya-Lerli-Kvammen	2 000	2 000		
6 041	Sanering vannledning, Gruva			100	1 000
6 042	Overordnet vannforsyningsplan, Melhus sentr	100			
6 043	Vannledning, Jaktøya nordre	1 000	800		
60 xx	Rønningstrøa boligfelt – vann	400			
60 xx	Løvsettoppen boligfelt - vann	300			
60 xx	Brekkåsen - vannforsyningsområde	200			
60 xx	Vannledninger E6, Melhus sentrum – Kvål	500	3 000		
60 xx	Kvål øst, vannforsyning		600		
Sum		26 000	32 600	9 900	13 600
INVESTERINGER – AVLØP – Tall i 1000 kr ekskl. mva.		2 018	2 019	2 020	2 021
6 201	Bagøyvegen – avløp		1 500	1 500	
6 204	Varmbo boligfelt – avløp	7 000	5 000		
6 210	Spillvannsløsning mot Høvringen RA	5 000			
6 219	Bagøyvegen APS			3 000	
6 223	Hovedtrase avløp Gimse-Hølbekken APS	600			
6 225	Avløpssanering Ler sentrum			500	2 000
6 228	Driftssentral Teknisk drift	7 000	15 000		
6 230	Avløpsanlegg Fremo, Kneppet	4 000			
6 232	Gimsvegen v/Rema – avløpsledning				1 000
6 234	Kvål vest, avløp	300			
6 239	Hovedplan avløp med miljørisikoanalyser	150			
6 240	Avløpsmodell avløp	500			
6 241	Avløpsledning Øysand-Klett		500	10 000	10 000
6 243	Spillvannsledning, Varmbubekken-Hølbekken	2 000			

Investeringer innenfor kommunal veg og trafiksikkerhet					
6 244	Avløpssanering Korsvegen etappe 2	2 500	1 000		
6 245	Hovin RA, rehabilitering	300			
6 246	Saneringsplan, Løvset		300		
6 247	Saneringsplan, Kvål			200	
6 248	Saneringsplan, Øysand				250
6 250	Brekåsén avløpssone	200			
6 252	Jaktøya APS	3 000			
6 253	Spillvannsledning, Ler- Lundamo			500	2 000
6 255	Saneringsplan Hovin	80			
6 257	Spillvannsledning Ler- Kvål	8 500		15 000	8 000
6 258	Spillvannsledning Jaktøya nordre	600	600		
6 260	Avløpssanering, Tranmælsvegen	400	5 000		
6 261	Avløpssanering, Lykkjvegen, Ler	1 500			
6 262	Avløpsanlegg, Losenkrysset- Hermanstad	200	3 000		
6 263	Sanering Moavegen, Kvål		1 500		
6 264	Avløpsanlegg, Øvre Lyngen	1 700			
6 265	Kvål vest APS	100			
6 266	Avløpsanlegg, Jaktøya- Lerli-Kvammen	3 000	7 000		
6 267	Overordnet avløpsplan, Melhus sentrum	100			
62 xx	Varmbubekken APS	2 500			
62 xx	Lerli APS		3 000		
62 xx	Kvammen APS		3 000		
62 xx	Rosmælen avløpssone	200			
62 xx	Gåsbakken RA	1 000	3 000		
62 xx	Avløp E6, Melhus sentrum-Kvål	500	5 000		
62 xx	Kvål øst, avløp		3 200		
62 xx	Sanering Lundadalen APS			3 000	
62 xx	Sanering Granmo APS			3 000	
62 xx	Sanering Rønningen APS				3 000
62 xx	Avløpsanlegg, Meisvegen-Åsvegen			500	3 000
62 xx	Avløpssanering, Gruva			100	2 000

Investeringer innenfor kommunal veg og trafiksikkerhet					
62 xx	Fordrøyningsbasseng Klemmetsveg			200	3 000
62 xx	Avløpsanlegg, Litlerlia			300	3 000
62 xx	Litlerlia APS				3 000
62 xx	Sanering Gulfossen APS				2 000
62 xx	Sanering Ler sentrum APS				2 000
62 xx	Avløpsanlegg, Løvset- Kvammen				500
62 xx	Spillvannsledning Brubakkbekken- Brubakken				1 000
62 xx	Spillvannsledning Travøra-Brubakkbekken				1 500
62 xx	Avløpsanlegg, Kvammen- Rødde				400
Sum		52 930	57 600	37 800	47 650

8.5.5 Mål og resultat

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018	
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Redusere energiforbruket	Reduksjon i energiforbruket	-20 %		-4 %	
	Redusere klimagassutslipp fra egen transport	Reduksjon i klimagassutslipp fra transport ved bruk av egne el-biler, målt i kg. CO2	1 951			
	Redusere restavfall	Reduksjon i restavfall			-2 %	
	Redusere papiravfall	Reduksjon i papiravfall			-2 %	
	Sette miljøkrav til leverandørene ved innkjøp	Andel leverandører med miljøfokus innenfor drift				
			Andel leverandører med miljøfokus innenfor investering			
	Gjennomføre de vedtatte tiltak i Klima- og energiplan					
	Operativ Teknisk Vakt med god kunnskap om håndtering av ulike hendelser	Antall dokumenterte beredskapsøvelser	0		2	
Innbyggerne skal varsles i god tid før planlagt avstengning av drikkevann, og så snart som mulig ved akutte vannlekkasjer	Antall utsendte UMS-varslere	20		20		
Melhus skal være en	Redusere sykefravær	Totalt sykefravær	5,2 %		7 %	

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2018
profesjonell og attraktiv arbeidsgiver		Langtidsfravær	2,5 %		4,5 %
	All aktivitet i virksomheten skal gjennomføres uten det påføres skade på mennesker, materiell eller miljø	Antall vernerunder			25
		Antall skademeldinger			0
	HMS-opplæring av personale skal være høyt prioritert	Dokumenterte kursdager (antall kurs x dager/kurs x personer)			40
Personell skal få tilbud om faglig utvikling og oppdatering innenfor sine fagområder	Dokumenterte kursdager (antall kurs x dager/kurs x personer)			60	
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Oppdatert hjemmeside med aktivitet og utvikling av virksomhetens prosjekter	Antall klikk på siden som fås av IKT			
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Vintervedlikeholdet av gang- og sykkelveger skal være i henhold til vedtatt serviceerklæring	Antall avvik og registrerte klager	0		0
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Rent vann og sikker vannforsyning til kommunens abonnenter	Bedre Vann indikator – kvalitetsindeks for vannforsyningsanlegg	2,6		3,2
	Reduksjon av utslipp fra kommunale avløpsanlegg til bekker og vassdrag	Bedre Vann indikator – kvalitetsindeks for avløpsanlegg	2,4		3,2
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	God bortledning av overvann fra kommunale veger reduserer kostnadene med vegvedlikehold	Antall km kommunal veg hvor veggrøfter utbedres			5
	Avløpspumpestasjoner skal være effektive og energiokonomisk, og en sikker arbeidsplass	Antall rehabiliterte avløpspumpestasjoner	2		2
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt			0 %